

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
AKADEMII WYCHOWANIA FIZYCZNEGO IM. JERZEGO KUKUCZKI
W KATOWICACH

BIBLIOTHECA NOSTRA

Biuletyn Informacyjny

No 1(13)

KATOWICE 2008

Redakcja:

Mariusz Pacha (redaktor naczelny)

Katarzyna Baran

Joanna Chwałek

Damian Ziółkowski

Rada programowa:

Janusz Iskra

Mirosław Ponczek

Krzysztof Sas-Nowosielski

Katarzyna Szaniewska

Redakcja techniczna: Sławomir Baran

Wydawca: Biblioteka Główna Akademii Wychowania Fizycznego
im. Jerzego Kukuczki w Katowicach.

Adres redakcji:

Biblioteka Główna

Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki

ul. Mikołowska 72 A

40-065 Katowice

Adres internetowy: <http://www.biblioteka.awf.katowice.pl>

e-mail: bibl@awf.katowice.pl

ISSN 1734-6576

Druk: Poligrafia AWF, 40-065 Katowice, ul. Mikołowska 72 C

Nakład: 230 egz.

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY	7
DAMIAN ZIÓŁKOWSKI: Zapomniany kartograf i geograf – Eugeniusz Romer (1871-1954). Cz. 2	7
KATARZYNA BARAN: Wydawnictwa zwarte i ciągłe w księgozbiorze Biblioteki Głównej AWF im. Jerzego Kukuczki w Katowicach wydane do 1939 roku - bibliografia	15
SPOTKANIE Z...	26
ZDZISŁAWEM GĘBOŁYSIEM	26
SPRAWOZDANIA	36
Biblioteka AWF w Katowicach w 2007 roku.....	36
GRZEGORZ STODUŁKA: Sprawozdanie z konferencji <i>Informacja w świecie cyfrowym</i>	42
WYDARZENIA.....	48
AGNIESZKA STACHURA: Galeria przy schodach	48
RECENZJE.....	50
STANISŁAW POPRZECKI: Geneza żywienia sportowców.....	50
NOWOŚCI WYDAWNICZE	54
Plan wydawniczy na 2008 rok.....	57
INFORMACJE.....	59
Konferencje organizowane w AWF im. J. Kukuczki w Katowicach.....	59
Aktualny wykaz czasopism.....	61
Bazy danych dostępne w Bibliotece Głównej.....	69

NOWOŚCI W ZBIORACH	72
Wykaz książek zarejestrowanych w Bibliotece w IV kwartale 2007 roku	72
Filozofia, psychologia, religia	72
Socjologia, statystyka, demografia.....	73
Polityka, nauki ekonomiczne, gospodarka, prawo, wojskowość.....	74
Szkolnictwo, oświata, pedagogika, wychowanie	78
Turystyka, rekreacja, czas wolny, hotelarstwo, etnologia	81
Matematyka, nauki przyrodnicze, nauki biologiczne	85
Medycyna.....	87
Organizacja i zarządzanie	91
Nauki techniczne, rolnictwo	92
Sztuka, architektura, urbanistyka.....	93
Sport.....	93
Językoznawstwo, nauka o literaturze	103
Geografia, opisy krajów, podróże	103
Historia, biografie	104
Adresy kontaktowe	105
Godziny otwarcia agend Biblioteki	106

Misja Biblioteki

Misją Biblioteki Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach jest rozpoznawanie i zaspakajanie potrzeb informacyjnych, edukacyjnych i kulturalnych studentów i pracowników Uczelni oraz innych użytkowników. Misją Biblioteki jest również zapewnienie profesjonalnego poziomu swych usług i ich popularyzacja oraz budowanie pozytywnego wizerunku Biblioteki w swoim środowisku i na zewnątrz. Biblioteka stawia sobie też za cel propagowanie pozytywnych wartości, jakie niesie ze sobą kultura fizyczna.

Do podstawowych zadań Biblioteki należy gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie, ochrona oraz udostępnianie użytkownikom materiałów bibliotecznych w formie tradycyjnej i elektronicznej. Bibliotekarze w swojej pracy kierują się takimi wartościami jak: fachowość, rzetelność, kompetencja i odpowiedzialność.

Fakty są najważniejsze. Zresztą, aby je poznać, nie trzeba studiować na uczelni – można się ich nauczyć z książek. Istota kształcenia w szkole wyższej nie polega zatem na wpajaniu wiedzy faktograficznej, lecz na ćwiczeniu umysłu w dochodzeniu do tego, czego nie da się znaleźć w podręcznikach.

Albert Einstein

ARTYKUŁY

Damian Ziółkowski

Zapomniany kartograf i geograf - Eugeniusz Romer (1871-1954). Cz. 2

Dojrzałe życie

Stała praca i docentura pozwoliły Romerowi na stabilizację życiową. Zaczął wtedy myśleć o założeniu rodziny. Wybranką jego serca została Jadwiga Rossknecht, córka dyrektora browaru okocimskiego, poślubił ją w 1899 roku. Po latach sam Romer przyznał, że jego związek małżeński był udany. Rok później został ojcem, na świat przyszedł syn Witold¹. W 1904 roku urodził się młodszy syn Edmund². W tym samym roku, zdumiony niskim poziomem wydawnictw geograficznych, opracował i wydał we Lwowie podręcznik *Geografia dla klasy pierwszej szkół średnich*. Wprowadził w nim polskie nazewnictwo i dlatego podręcznik został zakazany przez władze pruskie. Za początek pracy Romera jako kartografa uznaje się rok 1908, ponieważ wydał wtedy w Wiedniu *Atlas Geograficzny*³. Było to znakomite i pomnikowe dzieło kartograficzne, które stało się podstawą dla polskiej kartografii. Do 1958 roku ukazało się 16 wydań w nakładzie ponad 2-milionowym⁴. W okresie 1909-1912 Romer wyjeżdżał kilkakrotnie za granicę w celu badań nad lodowcami. W tym samym czasie studiował przez pół roku w Szwajcarii w Instytucie Lugeona w Lozannie. W 1910 roku brał udział w rosyjskiej ekspedycji w góry Sichota-Alin. Dzięki zawiązanym kontaktom w czasie azjatyckiej eskapady, jego pozycja wśród zagranicznych uczonych bardzo wzrosła. W 1911 roku objął katedrę geografii na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie.

¹ Witold Romer (1900-1967) – profesor fototechniki na Politechnice Wrocławskiej.

² Edmund Romer (1904-1988)- założyciel i profesor Wydziału Automatyki na Politechnice Śląskiej.

³ Od IX wydania z 1926 roku powszechnie używa się tytułu: *Mały atlas geograficzny*.

⁴ *Polski Słownik Biograficzny*, t. 31, Wrocław, Warszawa, Kraków, Gdańsk. Łódź, 1988-1989, s. 638.

Była to pierwsza uniwersytecka katedra geografii, która stała się załóżkiem Instytutu Geograficznego. Pracował w niej do 1930 roku⁵.

W końcu kwietnia 1913 roku umarła matka Romera. Prawdopodobnie chorowała na raka jelit. Po śmierci ojca, Eugeniusz był bardzo żyty z matką, dlatego jej odejście do wieczności było dla niego poważnym ciosem. Po latach tak wspominał tamten okrutny czas:

„Śmierć matki była aktem bohaterstwa, który pamięć o niej trwałym oświecił blaskiem. Matka cieszyła się zdrowiem, którego ilustracją jest fakt, że nigdy w życiu nie radziła się lekarza. (...) Nie zdradzając się zupełnie ze strasznych bólów, znoszonych w bohaterskim milczeniu, zleciła natychmiast wezwać młodszego syna, po czym nam stroskanym oświadczyła, co następuje: - Położyłam się nie po to, by wstać, ale by spokojnie umrzeć. - Zwracając się do mnie rzekła: - Jesteś uczonym, wierzysz w naukę, wzywam cię, nie dopuść do mnie żadnego lekarza. - A zwracając się do brata: - Za trzy dni stanę przed Panem, z Jego sługami mówić już nie chcę ani potrzebuję, wzywam cię, gdy jesteś tak religijny, oszczędź mi wizyty księdza.”⁶

Obydwa bracia zrobili inaczej. Wezwali lekarza i księdza. Matka zmarła kilka godzin po operacji. Po jej śmierci Romer wyjechał z całą rodziną, na 4 tygodnie, do Bretanii we Francji. Stamtąd wyruszył na Międzynarodowy Kongres Geologiczny w Kanadzie, który ugruntował jego pozycję wśród zagranicznych naukowców.

Wybuch I wojny światowej i szansa na odzyskanie niepodległości przez Polaków spowodowały zainteresowanie Romera sprawą przyszłych granic Polski. Już na początku XX wieku brał udział w odczytach i wykładach o charakterze niepodległościowym. W 1914 roku, zagrożony deportacją za akcję chełmską, opuścił Lwów i udał się do Wiednia. Tam rozpoczął i skończył w 1916 roku swoje imponujące dzieło – *Geograficzno-statystyczny atlas Polski*. Opracowanie atlasu zajęło profesorowi niecały rok. Szybkie tempo wydania i opublikowania było spowodowane sytuacją polityczną w Europie. Wojna chyliła się ku końcowi i oczywistym było zwołanie konferencji pokojowej, na której miały się ważyć losy polskiej niepodległości. Nie było żadnego dokumentu potwierdzającego roszczenia Polaków. Świat nie wiedział, ilu jest Polaków i kim są. Nie można było wierzyć w propagandę państw zaborczych, dlatego ktoś musiał się zmierzyć z tym wyzwaniem. Do tego zadania była potrzebna osoba, która posiadała ugruntowaną pozycję naukową i niezwiązana z polityką. Do tej roli świetnie nadawał się profesor Romer, dlatego właśnie do niego udał się z propozycją wydania atlasu dyrektor Patronatu Spółek Oszczędności

⁵ Ł. Mazurkiewicz-Herzowa: *Eugeniusz...*, s. 29.

⁶ E. Romer: *Pamiętniki: problemy...*, s. 125.

³⁴ Franciszek Stefczyk (1861-1924) - założył w 1889 roku pierwszą na ziemiach polskich wiejską spółdzielnię oszczędnościowo-pożyczkową wg wzoru Raiffeisena.

i Pożyczek we Lwowie Franciszek Stefczyk⁷. Romer bez wahania przyjął propozycję i tak powstało pomnikowe dzieło.

Atlas był wydany na 32 luźnych kartach z 69 mapami, w trzech językach: polskim, niemieckim i francuskim. Został wydrukowany w wydawnictwie Freitag i Berndt w Wiedniu. Na ziemiach polskich został, co zrozumiałe, przyjęty z zachwytem (m. in. odczyt w auli Akademii Umiejętności w Krakowie z udziałem Stanisława Smolki i Michała Bobrzyńskiego). Natomiast w Niemczech Albrecht Penck żądał uwięzienia Romera za zdradę stanu. Na szczęście po dwóch rozprawach sądowych profesor został oczyszczony z zarzutów. Wstawili się za nim dyrektor Wojskowego Instytutu Geograficznego w Wiedniu gen. A. Hubl i arcyksiążę Stefan Habsburg, uznając atlas za dzieło naukowe, bez prawa opublikowania go poza Austro-Węgrami. Mimo tego zakazu udało się przemycić 2 egzemplarze, jeden do Trybunału Międzynarodowego w Hadze a drugi do Stanów Zjednoczonych. Dzięki temu Amerykanie poznali historię Polski i posługiwali się tym atlasem w czasie konferencji paryskiej⁸. Edmund Romer, syn profesora tak wspominał po latach powstawanie atlasu:

„Po wizycie dra Stefczyka tryb Ojca uległ radykalnej zmianie. Ojciec najwyraźniej odżył, znikły wszelkie ślady przygnębienia. Wypadki wojenne nieomal przestały go interesować. Nowe zadanie w zupełności pochłaniało jego myśli i energię. Wcześniej się budził i wstawał. (...) Z opowiadań-monologów Ojca, teraz krótkich, zwartych i skąpych, głównie przy posiłkach, wiedzieliśmy, że krystalizowały się zarysy podjętej pracy. Ma to być wielki geograficzno-statystyczny atlas, przedstawiający obraz całej Polski pod każdym względem: fizjograficznym, narodowościowym, gospodarczym i kulturalnym. Jest już wiele wybitnych osób gotowych do współpracy, także do prac pomocniczych, technicznych. Ojciec zapewnił sobie dostęp do niezbędnych materiałów źródłowych. (...) Wkrótce widać już było materialne przejawy pracy Ojca. Na kuchennym stole zaczęły pojawiać się różne druki, atlasy, tomy i tomiska. (...) Dosłownie brak było miejsca na rozłożenie książek i atlasów.”⁹

W latach 1916-1917 Romer pełnił funkcję dziekana Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Lwowskiego. W 1918 roku dzięki zaproszeniu Romana Dmowskiego został włączony w skład delegacji na konferencję paryską. Wyjazd, podobnie jak wydanie *Geograficzno-statystycznego atlasu Polski*, sfinansował F. Stefczyk. Razem z nim do Paryża pojechał pierwszy asystent Romera Teofil Szumański¹⁰. Tak wspomina Romer swojego współpracownika:

„Wracam do wspomnień o panu Zygmuncie Marsie. Za pośrednictwem swego brata, profesora medycyny lwowskiego uniwersytetu, doniósł mi pan Zygmunt, że w Limanowej znajduje się nauczyciel ludowy, autor mapy powiatu limanowskiego, jego zdaniem poważny

⁸ *Polski Słownik Biograficzny*, t. 31..., 1988-1989, s. 639.

⁹ E. Romer: *Geograf trzech epok : wspomnienia o ojcu*, Warszawa 1985, s. 133-134, 137.

¹⁰ Jan Wielek: *Teofil Szumański (1875-1944) : Z Sowlin na Konferencję Pokojową w Paryżu*, „Almanach Ziemi Limanowskiej”, nr 1, 2000, s. 29.

i zdolny człowiek. (...) Pan Teofil Szumański, o nim powyżej i już poprzednio anonimowa była mowa, w następstwie moich starań, a zapewne za cichym, ale skutecznym poparciem obojga Marsów, był już w r. 1917 we Lwowie, ułatwił mi przygotowanie zamierzonych prac na konferencję pokojową w Paryżu, tam był moim biurowym alter ego, a z chwilą założenia Lwowskiego Instytutu Kartograficznego – jego filarem.”¹¹

Po wystawieniu takiej dobrej opinii, nie było wątpliwości, iż miejsce Szumańskiego znajduje się przy Romerze. W Paryżu opracowywali mapy na potrzeby uczestników konferencji pokojowej. Była to wymagająca i wyczerpująca praca, gdyż trzeba było projektować je w pośpiechu. Nierzadko do samego świtu. Sam Romer przyznał, iż to była żmudna praca. Dzięki osobistym kontaktom profesora, sytuacja Polski na konferencji była świetna. Zorganizował z zagranicznymi konsultantami wiele kongresów i zjazdów na temat przyszłych granic Polski. Cały czas był na sali obrad, w decydujących momentach dla sprawy polskiej. Jego wkład w ustalenie granic był nieoceniony. Po konferencji w 1921 roku została wydana publikacja autorstwa Eugeniusza Romera pt.: *Polski atlas kongresowy*.¹²

Po powrocie do Polski wielokrotnie jeździł na Śląsk do Wojciecha Korfanteo w sprawach plebiscytu. Ponadto był w Rydze na konferencji pokojowej w sprawach ustalenia granicy wschodniej. Publikował wiele w zagranicznej prasie na temat granic Polski. Ostatnie lata mocno nadwątliły jego zdrowie. Zaangażowanie w sprawę polską spowodowało, iż profesor nie wrócił już do pełnej sprawności. Było to efektem wzmóżonej pracy podczas konferencji pokojowej. Czternaście godzin dziennie to była norma, raz zdarzyło się mu pracować bez przerwy 80 godzin. Nic dziwnego, że organizm zaczął się buntować¹³.

W okresie międzywojennym Romer zaczął się realizować na polu kartografii. W 1921 roku utworzył Instytut Kartograficzny połączony później z firmą wydawniczą Książnica-Atlas, której był założycielem. Głosem Instytutu Kartograficznego był wydawany w latach 1923-1934 „Polski Przegląd Kartograficzny”. Cały czas kontynuowano wznowienia *Małego atlasu geograficznego*. Między 1925 a 1927 rokiem wydał *Powszechny Atlas Geograficzny*. Jego dorobek naukowy jest imponujący, publikował prace z zakresu klimatologii, dydaktyki, glaciologii, geografii i historii. Dzięki podróżom do Anglii, Norwegii, Serbii i Macedonii w latach 1923-1932 opublikował prace z zakresu glaciologii. Interesował się Tatrami, dlatego powstało w 1929 roku dzieło o zlodowaceniu tego pasma pt.: *Tatrzańska epoka lodowcowa*. W pracach z geografii regionalnej skupił się na sieci rzecznej Polski. Za tereny rdzenne uważał obszar od Bugu po Odrę i Nysę wraz z całym wybrzeżem od Gdańska po Szczecin. Mimo wszystko w sto-

¹¹ E. Romer: *Pamiętniki : problemy...*, s. 295.

¹² *Polski Słownik Biograficzny*, t. 31..., 1988-1989, s. 640.

¹³ Ł. Mazurkiewicz-Herzowa: *Eugeniusz...*, s. 31.

sunkowo młodym wieku profesor Romer postanowił się wycofać z życia publicznego. Mając 60 lat, w 1931 roku przeszedł na wcześniejszą emeryturę. Nie przestał oczywiście odwiedzać i doradzać w Instytucie. Wychował ponad 30 uczniów-doktorów, z czego 6 zdobyło habilitację, m.in. Stanisław Lencewicz, Józef Kostrzewski, Franciszek Uhorcza, Józef Wąsowicz, Aleksander Kosiba, Maria Polackówna, Julian Czyżewski i inni¹⁴.

Niewątpliwie nie można zapomnieć o działalności Romera w różnych organizacjach w Polsce i Europie. W 1922 roku powołał do życia Zrzeszenie Polskich Nauczycieli Geografii, będąc jej pierwszym prezesem aż do wybuchu wojny. Zrzeszenie wydawało „Czasopismo Geograficzne”, którego redaktorem w latach 1927-1939 był Romer. Dzięki niemu od 1920 roku Polska stała się członkiem Centre International de Navigation Aérienne w Paryżu, a w 1922 członkiem Międzynarodowej Unii Geograficznej. W latach 1928-1938, 1945-1954 sprawował funkcję wiceprezydenta Unii a w latach 1924-38 był prezesem Polskiego Narodowego Komitetu Geograficznego. Udzielał się również na międzynarodowych konferencjach kartograficznych w Cambridge, Londynie, Paryżu, Helsinkach. Był organizatorem Międzynarodowego Kongresu Geograficznego, który odbył się w Warszawie w 1934 roku. Pokazano na nim pierwszą międzynarodową wystawę kartograficzną, która była wzorem dla następnych kongresów¹⁵.

W latach trzydziestych coraz częściej jego uwagę zaprzętały sprawy polityczne. Dojście do władzy Adolfa Hitlera spowodowało wzrost zagrożenia militarnego ze strony państwa niemieckiego. Eugeniusz Romer jako żarliwy patriota dawał temu wyraz w licznych wystąpieniach. Wkroczenie i zajęcie przez Niemców ziem austriackich oraz czeskich przekonało Romera, iż wojna jest nieunikniona. Pisał o tym w artykule *Caveant Consules Totius Mundi* w czasopiśmie „Zwrot” z 1938 roku, będącego w opozycji do rządu. Chciał przetłumaczyć *Mein Kampf* Adolfa Hitlera na język polski. Za taką postawę stał się obiektem intryg i został oskarżony przez dyrekcję Zarzewia¹⁶ o zdradę państwa. Przez sąd lwowski został oczyszczony ze stawianych mu zarzutów¹⁷.

Ostatnie wakacje przed wojną w roku 1939, profesor Romer postanowił spędzić w Limanowej w dworze Zygmunta Marsa¹⁸. Mimo bliskiej wojny, państwo Romerowie przeżyli w stolicy Beskidu Wyspowego miłe chwile. Z okazji 40-lecia małżeństwa Eugeniusza Romera z Jadwigą Rosksnecht dwaj synowie Witold i Edmund z rodzinami przyjechali do Lima-

¹⁴ *Polski Słownik Biograficzny*, t. 31..., 1988-1989, s. 641.

¹⁵ Tamże.

¹⁶ Organizacja Młodzieży Niepodległościowej „Zarzewie” - organizacja młodzieżowa, założona w 1909 roku w zaborze austriackim. Jej główne zadania to walka o niepodległość Polski. Reaktywowana w okresie międzywojennym.

¹⁷ *Polski Słownik Biograficzny*, t. 31..., 1988-1989, s. 642.

¹⁸ Dwór Marsów - Posiadłość Marsów w Limanowej. Obecnie znajdują się tam Muzeum Ziemi Limanowskiej.

nowej, aby razem świętować wspaniały jubileusz rodziców. Jednakże nie dane im było długo cieszyć się ze swojego święta. Aby uniknąć konfliktu towarzyskiego, Romerowie przenieśli się do Rymanowa i tam dostali wiadomość o śmierci Janiny, siostry profesora. Tak oto wspominał po latach Romer tamte wydarzenia:

„Dwór Limanowa, piękna i miła pańska siedziba, okolona starym parkiem, pełnym śladów dawnej staranności, nawet zbytku, położona w uroczej a łagodnej karpackiej okolicy o typie jednak podgórskim, tak bardzo odpowiadającym naszym słabym siłom fizycznym, nie sprawił nam żadnego zawodu (...) Dwór Limanowa miał jeszcze inny urok: radiowe koncerty szopenowskie (...) I mimo wszystko nie wytrzymał w tym środowisku; znalazła się w tym poważnym i miłym zespole rodzina, której poza i maniery nas wyrzuciły. Gdy nie tyle po doświadczeniach, ile po objawieniach ostatnich kilku lat myślę o tym tak przykrym zajściu, przypuszczam, że i moja drażliwość współwinię ponosiła. (...) Z tej też racji by uchronić pana Marsa od poznania prawdziwej przyczyny naszego wyjazdu, od razu – w naszym poczuciu – uciekliśmy z Limanowej, podając przyczynę zmyśloną. Jechaliśmy wprost do Rymanowa (...) W sobotę lub niedzielę, 19 lub 20 sierpnia, nadeszła depesza donosząca o śmierci mojej siostry, wiadomo jak ukochanej, a od kilku lat hiobowo dotkniętej i hiobowo znoszącej cierpienia. Depesza nie była do mnie adresowana, a jak się później dowiedziałem, z ostrzeżeniem ze strony depeszującej córki, by mnie na tę bolesną stratę przygotować.”¹⁹

Ostatnie lata

Ostatni okres zaczyna się w 1939 roku po wybuchu II wojny światowej. Ten moment bardzo dotknął Romera. Był uważany za przedstawiciela pokolenia romantyków będących wrażliwymi na zły los Ojczyzny. Nie mógł się pogodzić z okupacją Polski. Przyplacił to zdrowiem, bowiem schudł 10 kilogramów i osłabił organizm. Doszła do tego jeszcze choroba i śmierć żony, która przygnębiła go doszczętnie. W czasie okupacji pracował nad gospodarczo-społecznym atlasem Polski, niestety mimo zaawansowanej pracy, atlas przepadł w wojennej zawierusze. W 1941 roku Niemcy zniszczyli cały skład wydawnictwa Książnica-Atlas. Synom profesora udało się uciec poza granicę kraju, natomiast synowe z dziećmi zostały w kraju. On sam początkowo przebywał w swoim mieszkaniu we Lwowie, następnie ukrył się, dzięki swoim uczniom, w klasztorze oo. zmartwychwstańców pod nazwiskiem Edmunda Piotrowskiego²⁰.

Nie mając dostępu do map, w nowym środowisku, pozbawiony swojej biblioteki (Niemcy po wkroczeniu do Lwowa zniszczyli jego księgozbiór liczący 15 tys. woluminów i 20 tys. map), bez kontaktów z ludźmi, zaczął studiować teologię i w ciągu niespełna 3 lat zdał wszystkie egzaminy, przy okazji poprawiając znajomość języka łacińskiego i włoskiego. W 1943 roku spisał pamiętnik z okresu życia klasztorного pt.: *Pamiętniki: pro-*

¹⁹ E. Romer: *Pamiętniki : problemy...*, s. 296-297, 302.

²⁰ Ł. Mazurkiewicz-Herzowa: *Eugeniusz...*, s. 35.

blemy sumienia i wiary. W kwietniu 1944 roku wyjechał do Warszawy, skąd miał być przerzucony do Londynu. Po raz kolejny stan jego zdrowia się pogorszył i przerzut do Anglii stał się nieaktualny. W stolicy zastało go powstanie warszawskie, które szczęśliwie przeżył. Następnie został osadzony w obozie w Pruszkowie, stamtąd przedostał się do Krakowa, gdzie zamieszkał na stałe²¹.

Po zakończeniu wojny, w wieku 74 lat, objął stanowisko kierownika Katedry Geografii Uniwersytetu Jagiellońskiego i kierował Instytutem Geograficznym. W tamtym okresie habilitację u profesora uzyskało 8 osób, m.in.: Jan Dylik, Mieczysław Klimaszewski, Stanisław Pietkiewicz. W latach 1945-1949 był redaktorem „Przeglądu Geograficznego”. Eugeniusz Romer, mimo sędziwego wieku nie przestał uczestniczyć aktywnie w życiu naukowym. Ilustruje to fakt, iż po wojnie opublikował ponad 30 prac naukowych. Ponadto pomagał przy odbudowie Książnicy-Atlas we Wrocławiu, dzięki czemu wznowiono po wojnie *Mały Atlas Geograficzny*, *Atlas Polski Współczesnej*, mapy fizyczne i globusy²². Niewątpliwie w tym wieku aktywność zawodowa zasługiwała na wyrazy uznania, zwłaszcza w dziedzinie kartografii.

Od 1949 roku ponowne problemy zdrowotne profesora spowodowały coraz częstsze wypadki do Rabki²³. Z jego notatnika dowiadujemy się, że w latach 1949-1953 przeszedł 10 zawałów serca. 3 tygodnie przed śmiercią nastąpił wylew do mózgu, w efekcie pojawiły się zaburzenia w mowie. Nawet na łożu śmierci nie rozstał się z piórem, gdyż pisał rozprawę z kartografii syntetycznej. Niestety, choroba była silniejsza. Eugeniusz Romer zmarł dnia 28 stycznia 1954 roku w Krakowie, gdzie został pochowany na Salwatorze. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 2 lutego 1954 roku, a więc dzień przed jego 83 urodzinami. Mimo silnego mrozu, nad mogiłą profesora pochyliło się wielu przyjaciół, których poznał podczas swojego życia. Chcieli pożegnać wielką osobę, która przyczyniła się do odzyskania niepodległości i wprowadziła polską kartografię na czołowe miejsce w świecie. Na podstawie bibliografii Franciszka Uhorczaka, dorobek kartograficzny Eugeniusza Romera to: 60 atlasów, 140 map i 5 globusów, łącznie 205 pozycji. Do tego należy dodać 300 innych publikacji z takich dziedzin jak: geografia, glaciologia, klimatologia. Daje to razem ponad 500 pozycji i świadczy o dużym talencie i zaangażowaniu naukowym.

Wyrażam przekonanie, że przedstawiony wizerunek Eugeniusza Romera jako kartografa, edytora i twórcy polskiego przemysłu kartograficznego w Polsce jest obiektywny. Wierzę, że ten artykuł przyczyni się do przypomnienia jego wielkich zasług dla Rzeczypospolitej Polskiej. Odwie-

²¹ *Polski Słownik Biograficzny*, t. 31,..., 1988-1989, s. 642.

²² Tamże, s. 643.

²³ Rabka - miasto w woj. małopolskim, w powiecie nowotarskim. Położona jest u styku Gorców i Beskidu Wyspowego oraz Pasma Podhalańskiego, na wysokości 500-560 m.n.p.m.

dzając grób Eugeniusza Romera na Cmentarzu Salwatorskim złożyłem hołd mistrzowi kartografii i geografii, hołd wielkiemu Polakowi.

Eugeniusz Romer
(1871 – 1954)

(Źródło fot.: http://www.geoforum.pl/pictures/Romer_E.jpg. Dostęp dnia: 17.04.2008)

Bibliografia

1. Czyżewski J.: *Życie i dzieło Eugeniusza Romera*, W: *Wybór prac*. T. 1, Warszawa 1960.
2. *Encyklopedia Popularna PWN*, t. 4, Warszawa 1994.
3. Mazurkiewicz-Herzowa Ł.: *Eugeniusz Romer*, Warszawa 1966.
4. *Nowa Encyklopedia Powszechna PWN*, t. 1, Warszawa 2004.
5. *Nowa Encyklopedia Powszechna PWN*, t. 7, Warszawa 2004.
6. Pawlak W.: *Geneza kartografii romerowskiej*, „Polski Przegląd Kartograficzny”, t. 27, 1995, nr 2, s. 117-127.
7. *Polski Słownik Biograficzny*, t. 31, Wrocław; Warszawa; Kraków; Gdańsk; Łódź, 1988-1989, s. 638-643.
8. Romer E.: *Geograf trzech epok : wspomnienia o ojcu*, Warszawa 1985.
9. Romer E.: *Pamiętnik paryski (1918-1919)*, Wrocław 1989.
10. Romer E.: *Pamiętniki : problemy sumienia i wiary*, Kraków 1988.
11. Wielek J.: *Teofil Szumański (1875-1944) : Z Sowlin na Konferencję Pokojową w Paryżu*, „Almanach Ziemi Limanowskiej”, nr 1, 2000, s. 29.

Mgr Damian Ziółkowski jest pracownikiem Sekcji Gromadzenia i Opracowania Zbiorów Biblioteki Głównej AWF w Katowicach.

Katarzyna Baran

Wydawnictwa zwarte i ciągłe w księgozbiorze Biblioteki Głównej AWF im. Jerzego Kukuczki w Katowicach wydane do 1939 roku – bibliografia

Bibliografia podzielona została na dwie części – według typu dokumentów. Ma układ chronologiczny – według lat wydań, a w jego obrębie układ alfabetyczny według nazwisk autorów lub tytułów publikacji. W wykazie uwzględniono druki ze wszystkich dziedzin. Przy sporządzaniu opisów korzystano z norm: PN-N-01152-01:1982 *Opis bibliograficzny – książki*, PN-N-01152-2:1997 *Opis bibliograficzny - wydawnictwa ciągłe*, PN-N-01229 *Hasło opisu bibliograficznego – hasło osobowe*, PN-N-01231 *Hasło opisu bibliograficznego – hasło tytułowe*.

Wykaz niektórych skrótów

[b.w.]	brak wydawcy	red.	redakcja, redaktor
Aufl.	Auflage	rozzsz.	rozszerzone
aut.	autor	ryc.	ryciny
Bd.	Band	rys.	rysunki
Cz.	Część	s.	strony
fot.	fotografie	spolszcz.	spolszczył
il.	ilustracje, ilustrowane	Sygn.	Sygnatura
in.	inni	szw.	szwedzki
k.	karta	św.	święty
kolor.	kolorowych	T.	Tom
kom.	komitet	tabl.	tablice
nacz.	naczelný	tl.	tłumaczył, tłumaczenie
niem.	niemiecki	Uniw.	Uniwersytet
nr	numer	uproszcz.	uproszczone
odpow.	odpowiedzialny	uzup.	uzupełnił, uzupełnione
oprac.	opracował	wg	według
oryg.	oryginał	współudz.	współudział
popr.	poprawione	Wyd., wyd.	Wydanie
przedm.	przedmowa	Wydaw.	Wydawnictwo
przejrz.	przejrzał	wykr.	wykresy
przetł.	przetłumaczył	Z., z.	zeszyt
przew.	przewodniczący	złoż.	złożone
R	Rocznik	zm.	zmienione

WYDAWNICTWA ZWARTE**1855**

1. ŚNIADECKI Jerzy: Fizyczne wychowanie dzieci : dzieło Jędrzeja Śniadeckiego. - Wyd. Kazimierza Józefa Turowskiego. - Sanok : Karol Polak, 1855. - VI, 149, [1] s. ; 18 cm. - (Biblioteka Polska).

Sygn. 35453/A

1905

2. SIMROTH H: Biologia zwierząt / tł. Jan Sosnowski. - Warszawa : Księgarnia E. Wende, 1905. - 293, [2] s. : rys. ; 18 cm.

Sygn. 30254

1906

3. TOSZECKI Teofil: Ćwiczenia towarzyskie : igrzyska jednostek i towarzyskie, ćwiczenia tow. w skokach, ćwiczenia w podnoszeniu, dźwiganiu i rzucaniu towarzyszy, ćwiczenia na łączkach / oprac. Teofil Toszecki i Antoni Durski. - Wyd. 2 il. - Lwów : Związek Polskich Gimnastycznych Towarzystw Sokolich, 1906. - 65 s. : rys. ; 21 cm.

Sygn. 35497/A

1915

4. PODRĘCZNIK botaniki dla szkół wyższych / E. Strasburger [i in.] ; z 11 uzup. wyd. niem. przetł. Jadwiga i Karol Szeinbokowie. - Warszawa : Skład Główny w Księgarni E. Wende, 1915. - VIII, 635, [1] s., [30] k. kolor. tabl. : rys. ; 25 cm.

Sygn. 30240

1921

5. BOCHENEK Adam: Anatomja człowieka : podręcznik dla słuchaczy szkół wyższych i lekarzy. T. 1. / przejr. Stanisław Ciechanowski przy współud. J. Markowskiego. - Wyd. 3. - Kraków : Akademia Umiejętności, 1921. - X, 523 s. : rys. ; 25 cm.

Sygn. 26099

1922

6. KNUDSEN K.A: Ćwiczenia cielesne, ich opis i wykonanie : (z uwzględnieniem anatomji i fizjologii). 1 / wg K.A. Knudsen oprac. i uzup. M. Kowalewski i L. Flancman. - [Warszawa] : M. Kowalewski, 1922. - 69, [2] s. : il. ; 20 cm.

Sygn. 35498/A

7. PIASECKI Eugenjusz: Zabawy i gry ruchowe dzieci i młodzieży : ze źródeł dziejowych i ludoznawczych, przeważnie rodzimych i z tradycji ustnej / zestawił Eugenjusz Piasecki. - Wyd. 3 popr. i zm. - Lwów ; War-

szawa : Książnica Polska Tow. Naucz. Szk. Wyż., 1922. – 226, [4] s. : nuty, rys. ; 17 cm.
Sygn. 4371

1924

8. DIEM Carl: Die Deutsche Hochschule für Leibesübungen. – Hannover : D.H.F.L. Gestiftet von der Continental-Caoutchouc- und Guttapercha-Compagnie, 1924. – 78 s. : fot. ; 25 cm.
Sygn. 26020

1926

9. TÖRNGREN L.M: Podręcznik gimnastyki / spolszcz. z oryg. szw. H. Czechowiczówna i T. Dręgiewicz. - Lwów ; Warszawa : Książnica - Atlas Zjedn. Zakł. Kartogr. i Wydaw. Tow. Naucz. Szk. i W., 1926. – 520 s., [1] k. tabl. złoż. : rys. ; 19 cm.
Sygn. 4369

1928

10. SIKORSKI Walerjan: Gimnastyka : podręcznik metodyczny dla seminarjów i kursów nauczycielskich. Cz. 1, Metodyka ćwiczeń gimnastycznych / ze słowem wstępnem Eug. Piaseckiego. - Wyd. 2 popr. i uproszcz. - Lwów : Wydaw. Zakł. Nar. im. Ossolińskich, 1928. – 125, [3] s., [1] k. tabl. złoż. : rys. ; 23 cm. - (Biblioteka Wychowania Fizycznego i Sportu ; nr 7).
Sygn. 30243/Cz.1

11. SZYMKIEWICZ Dezydery: Botanika : podręcznik dla szkół akademickich / ryc. wykonał Stanisław Kulczyński. - Lwów : K.S. Jakubowski, 1928. – XVI, 912 s. : rys. ; 25 cm.
Sygn. 30239

1929

12. BJÖRKSTEN Elli: Gimnastyka kobiet. Cz. 1 / tł. z 2 wyd. szw. Jadwiga Mayówna. - Kraków : Dział Wydawniczy Studium Wych. Fizycznego Uniw. Jag., 1929. – 246, [4] k. tabl. ; 19 cm.
Sygn. 30251/Cz.1

13. THULIN J.G: Podręcznik gimnastyki. Cz. 3, z. 5, Atlas gimnastyczny / z upoważnienia aut. tł. z 2 wyd. szw. J.M. - Kraków : Studium Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, 1929. - 131, [3] s. : rys. ; 24 cm.
Sygn. 30242, 35507/A

1930

14. WYROBEK Zygmunt: Prawidła gier drużynowych. Z. 1, Kwadrant / oprac. Zygmunt Wyrobek ; Ministerstwo Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. - Poznań : Miesięcznik „Wychowanie Fizyczne”, 1930. – 20 s. : rys. ; 16 cm. Sygn. 35655/Z.1

15. PYTLASIŃSKI Władysław: Podnoszenie ciężarów. - Warszawa : Główna Księgarnia Wojskowa, 1930. – 52, [4] s. : rys. ; 17 cm. - (Biblioteczka Sportowa ; nr 10, 11). Sygn. 4773

1931

16. SIKORSKI Walerjan: Gimnastyka : podręcznik metodyczny dla nauczycieli. Cz. 2, Systematyka ćwiczeń gimnastycznych dla dziatwy i młodzieży męskiej i żeńskiej we wieku 10-13, 13-16 i po 16 latach. - Wyd. 2. - Lwów : Wydaw. Zakł. Nar. im. Ossolińskich, 1931. – XI, [1], 383 s. : il., nuty, rys. ; 23 cm. - (Biblioteka Wychowania Fizycznego i Sportu ; nr 13). Sygn. 30243/Cz.2

17. THULIN J.G: Gimnastyka małych dzieci : zasób materiału ćwiczebnego i wzorce lekcyjne / z 2 szw. wyd. przetł. Tadeusz Biernakiewicz. - Kraków : Dział Wydawniczy Studjum Wych. Fiz. Uniw. Jagiell., 1931. – 128 s. : rys. ; 24 cm. Sygn. 30254, 35499/A

18. NOLL: Zarys anatomji, fizjologii i higieny / oprac. Zofja Wojno wg Nolla. - Wyd. 9. Warszawa : Wydaw. M. Arcta, 1931. – 118, [2] s., [1] k. tabl. kolor. : rys. ; 25 cm. Sygn. 30241

1933

19. CHMURA F., DOERING M: Ćwiczenia cielesne w szkole powszechnej : oddział pierwszy (z zastosowaniem w przedszkolach) : ogólne uwagi metodyczne, 36 wzorców lekcyjnych, 7 wzorców w ławkach szkolnych, 22 piosenki i 54 rysunki. - Częstochowa : Spółka Wydawnicza A. Machowski, 1933. – 164 s. : nuty, rys. ; 20 cm. Sygn. 35506/A

20. ZIĘTKIEWICZ Władysław: Jazda na nartach : podręcznik dla instruktorów, uczniów i samouków. - Wyd. 2 popr. i uzup. – Warszawa : Główna Księgarnia Wojskowa, 1933. - VIII, 99 s., [18] k. tabl. złoż.: rys. ; 20 cm. Sygn. 35363/A

1934

21. BJÖRKSTEN Elli: Gimnastyka kobiet. Cz. 2, (Systematyka i metodyka) / tł. z 2 wyd. szw. Jadwiga Mayówna. - Kraków : Dział Wydawniczy Studium Wych. Fizycznego Uniw. Jag., 1934. - 596 s. : rys. ; 20 cm.

Sygn. 30251/Cz.2

22. KRAWCZYKOWSKI Fr.: Ćwiczenia cielesne dziesięciominutowe i śródlekcyjne w szkole powszechnej / z przedm. M. Krawczyka. - Warszawa : „Nasza Księgarnia”, 1934. - 109, [2] s. : rys. ; 21 cm. - (Z Praktyki Szkolnej ; nr 22).

Sygn. 4368

23. KRAWCZYKOWSKI Fr.: Ćwiczenia cielesne dziesięciominutowe i śródlekcyjne w szkole powszechnej / z przedm. M. Krawczyka. - Wyd. 2 - Warszawa : „Nasza Księgarnia”, 1934. - 109, [2] s. : rys. ; 21 cm. - (Z Praktyki Szkolnej ; nr 22).

Sygn. 35468/A

24. KRAWCZYK Marjan: Ćwiczenia cielesne w szkole powszechnej : realizacja nowego programu. - Wyd. 2 zm. - Warszawa „Nasza Księgarnia”, 1934. - 157 s. ; 20 cm. - (Z Praktyki Szkolnej ; nr 18).

Sygn. 35464/A, 35469/A

25. KARAFFA-KORBUTT Kazimierz: Higiena : kurs uniwersytecki dla studentów, lekarzy, inżynierów i urzędników zdrowia publicznego. - Wyd. 2 oprac. na nowo i uzupełn. - Wilno : Wydaw. Drukarni i Księgarni Józefa Zawadzkiego, 1934. - VII, [1], 516 s. : il., rys., wykr. ; 25 cm.

Sygn. 35354/A

26. SIKORSKI Walerjan: Wychowanie fizyczne w szkole powszechnej : (podręcznik dla nauczyciela). - Poznań : Księgarnia św. Wojciecha, 1934. - 166, [1] s., [2] k. tabl. : il. ; 23 cm. Sygn. 35486/A

27. SZEWCZYKOWSKI Jan: Higiena zaprawy sportowej i pomoc doraźna w sporcie. - Warszawa : Główna Księgarnia Wojskowa, 1934. - 68, [1] s. : il. ; 18 cm. - (Biblioteczka Sportowa ; nr 32).

Sygn. 296

1935

28. DĄBROWSKI Kazimierz: Nerwowość dzieci i młodzieży. - Warszawa : „Nasza Księgarnia”, 1935. - 339 s. ; 21 cm. - (Biblioteka Dzieł Pedagogicznych ; nr 48, 49).

Sygn. 35606/A

29. CHRUPCZAŁOWSKA-ŻYTKOWICZOWA Stanisława: Gimnastyka / oprac. Stanisława Chrupczałowska-Żytkowiczowa ; wskazanie lekarskie Eleonory Reicher ; z przedm. Heleny Olszewskiej. - Warszawa : Główna Księgarnia Wojskowa, 1935. - 199, [1] s. : nuty, rys. ; 18 cm. - (Wychowanie Fizyczne Kobiet / Państwowy Urząd W.F.i P.W. ; t. 5).

Sygn. 30253, 30509/A

30. KRYGIER Włodzimierz: Hokej na lodzie. - Warszawa : Główna Księgarnia Wojskowa, 1935. - 94 s. : il., rys. ; 17 cm. - (Biblioteczka Sportowa ; nr 36).

Sygn. 35505/A, 35505/B

31. PIASECKI Eugenjusz: Zarys teorii wychowania fizycznego. - Wyd. 2. - Lwów : Wydaw. Zakł. Nar. im. Ossolińskich, 1935. - XII, 413 s. : il., wyk. ; 23 cm. - (Biblioteka Wychowania Fizycznego i Sportu / popierana przez Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego ; nr 15, 16).

Sygn. 2024, 8430

1936

32. PROGRAM Głównych Zawodów Sportowych : wraz z informatorem dla zawodniczek i zawodników, Kraków 19-20.IX.1936 r. / Kolejowe Przysposobienie Wojskowe. - Kraków : [b.w.], 1936 (Drukarnia Krakowska). - 20 s. ; 23 cm.

Sygn. 4774

33. SKOWRON Stanisław: Hormony w psycho-fizycznym rozwoju człowieka. - Warszawa : „Nasza Księgarnia”, 1936. - 176, [1] s. : rys. ; 18 cm. - (Biblioteczka Nauk Pedagogicznych / Naukowe Towarzystwo Pedagogiczne ; nr 5).

Sygn. 30255

1937

34. WAXMAN Józef: Tańce narodowe. - Wyd. 3 rozsz. z il. - Poznań : [b.w.], 1937 (Drukarnia M. Załachowskiego). - 112 s. : rys. ; 21 cm.

Sygn. 30248

1938

35. KRAWCZYK Marian: Podstawy wychowania fizycznego w szkole powszechnej : podręcznik dla słuchaczy liceów pedagogicznych, pedagogów i wyższego kursu nauczycielskiego grupy wychowania fizycznego. - Lwów : Wydaw. Zakł. Nar. im. Ossolińskich, 1938. - 166 s. ; 23 cm. - (Biblioteka Wychowania Fizycznego i Sportu ; nr 21).

Sygn. 35365/A, 35487/A

36. KRAWCZYKOWSKI Fr.: Lekcje ćwiczeń cielesnych w kl. I, II, III i IV szkoły powszechnej z rozkładem materiału na każdy miesiąc. - Warszawa : „Nasza Księgarnia”, 1938. - 318 s. : rys. ; 20 cm. - (Z Praktyki Szkolnej ; nr 36).

Sygn. 35361/A, 35456/A, 35467/A

37. MICHAŁEK Antoni: Pływanie : podręcznik metodyczny dla nauczycieli wychowania fizycznego oraz instruktorów pływania. - Warszawa : Główna Księgarnia Wojskowa, 1938. - 287, [1] s. : rys. ; 17 cm.

Sygn. 35362/A

38. PIETKIEWICZ Konstanty: Nauka pływania : podręcznik metodyczny dla nauczycieli, uczniów i samouków / z przedm. Mariana Krawczyka. - Warszawa ; Wilno : „Nasza Księgarnia”, 1938. - 315, [5] s. : il., rys. ; 20 cm.

Sygn. 35364/A

39. SKIERCZYŃSKI M., KRAWCZYKOWSKI F.: Zabawy i gry ruchowe : podręcznik metodyczny / ze wstępem W. Osmolskiego. - Wyd. 4. - Warszawa : „Nasza Księgarnia”, 1938. - 232 s. : rys. ; 21 cm. - (Z Praktyki Szkolnej ; nr 16).

Sygn. 30249

1939

40. SPALTEHOLZ Werner: Handatlas der Anatomie des Menschen. Bd. 1, Knochen, Gelenke, Bänder. - 14. Aufl. - Leipzig : S. Hirzel, 1939. - 309, [3] s. ; 25 cm.

Sygn. 23832

WYDAWNICTWA CIĄGLE**1925**

41. DODATEK Techniczny do Przewodnika Gimnastycznego „Sokół” / red. odpow. Jan Fazanowicz. - R. 1, L. 5-7 (1925). [Poznań] : Związek Tow. Gimn. Sokół, 1925 (Poznań : Drukarnia L. Kapeli). - 24 cm. Sygn. 35741/P

1926

42. DODATEK Techniczny do Przewodnika Gimnastycznego „Sokół” / red. odpow. Jan Fazanowicz. - R. 2, L. 2 (1926). [Poznań] : Związek Tow. Gimn. Sokół, 1926 (Poznań : Drukarnia L. Kapeli). - 24 cm. Sygn. 35741/P

1928

43. DODATEK Techniczny do Przewodnika Gimnastycznego „Sokół” / red. odpow. Jan Fazanowicz. - R. 4, nr 2 (1928). [Warszawa] : Związek Tow. Gimn. Sokół, 1928 (Warszawa : Zakł. Druk. F. Wyszyński i S-ka). - 24 cm. Sygn. 35741/P

1929

44. DODATEK Techniczny do Przewodnika Gimnastycznego „Sokół” / red. odpow. Jan Fazanowicz. - R. 5, nr 3, 8-10 (1929). [Warszawa] : Związek Tow. Gimn. Sokół, 1929 (Warszawa : Zakł. Druk. F. Wyszyński i S-ka). - 24 cm. Sygn. 35741/P

1930

45. WYCHOWANIE Fizyczne : miesięcznik poświęcony higienie szkolnej i wychowawczej oraz kształceniu cielesnemu w domu, szkole, armji i stowarzyszeniach : organ Sekcji W.F. i H.Szk. przy T.N.S.W., Studium Wych. Fiz. Uniw. Pozn., jeden z organów Nauk. Towarz. Pedagog., Pol. Zw. Sokolego, Zw. Harcerstwa Polskiego, Zjedn. Młodz. Pol. / red. nacz. W. Sikorski. - R. 11, z. 1-12 (1930). - Poznań : Studium Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Poznańskiego, 1930. - 22 cm. Sygn. 30064/P

1931

46. DODATEK Techniczny do Przewodnika Gimnastycznego „Sokół” / red. odpow. Jan Fazanowicz. - R. 7, nr 4 (1931). [Warszawa] : Związek Tow. Gimn. Sokół, 1931 (Warszawa : Zakł. Druk. F. Wyszyński i S-ka). - 24 cm. Sygn. 35741/P

47. WYCHOWANIE Fizyczne : miesięcznik poświęcony higienie szkolnej i wychowawczej oraz kształceniu cielesnemu w domu, szkole, armji i sto-

warzyszeniach : organ Sekcji W.F. i H.Szk. przy T.N.S.W., Studium Wych. Fiz. Uniw. Pozn., jeden z organów Nauk. Towarz. Pedagog., Pol. Zw. Sokolego, Zw. Harcerstwa Polskiego, Zjedn. Młodz. Pol. / red. nac. W. Sikorski. – R. 12, z. 1-12 (1931). – Poznań : Studium Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Poznańskiego, 1931. – 22 cm.
Sygn. 30064/P

1932

48. WYCHOWANIE Fizyczne : miesięcznik poświęcony higienie szkolnej i wychowawczej oraz kształceniu cielesnemu w domu, szkole, armji i stowarzyszeniach : organ międzyuczelniany studjów wychowania fizycznego (Studjum W.F. Uniwersytetu Poznańskiego, Studium W.F. Uniwersytetu Jag., Centr. Inst. Wych. Fiz. na Bielanach) / red. nac. Z. Gilewicz. – R. 13, z. 1-12 (1932). – Warszawa : Centr. Inst. Wych. Fiz., 1932. – 22 cm.
Sygn. 30064/P

1933

49. WYCHOWANIE Fizyczne : miesięcznik poświęcony higienie szkolnej i wychowawczej oraz kształceniu cielesnemu w domu, szkole, armji i stowarzyszeniach : organ międzyuczelniany studjów wychowania fizycznego (Studjum W.F. Uniwersytetu Poznańskiego, Studium W.F. Uniwersytetu Jag., Centr. Inst. Wych. Fiz. na Bielanach) / red. nac. Z. Gilewicz. – R. 14, z. 1-12 (1933). – Warszawa : Centr. Inst. Wych. Fiz., 1933. – 22 cm.
Sygn. 30064/P

1934

50. WYCHOWANIE Fizyczne : miesięcznik poświęcony higienie szkolnej i wychowawczej oraz kształceniu cielesnemu w domu, szkole, armji i stowarzyszeniach : organ międzyuczelniany studjów wychowania fizycznego (Studjum W.F. Uniwersytetu Poznańskiego, Studium W.F. Uniwersytetu Jag., Centr. Inst. Wych. Fiz. na Bielanach) / red. nac. Z. Gilewicz. – R. 15, z. 1-12 (1934). – Warszawa : Centr. Inst. Wych. Fiz., 1934. – 22 cm.
Sygn. 30064/P

1935

51. WYCHOWANIE Fizyczne : miesięcznik poświęcony higienie szkolnej i wychowawczej oraz kształceniu cielesnemu w domu, szkole, armji i stowarzyszeniach : organ międzyuczelniany studjów wychowania fizycznego (Studjum W.F. Uniwersytetu Poznańskiego, Studium W.F. Uniwersytetu Jag., Centr. Inst. Wych. Fiz. na Bielanach) / red. nac. Z. Gilewicz. – R. 16, z. 1-12 (1935). – Warszawa : Centr. Inst. Wych. Fiz., 1935. – 22 cm.
Sygn. 30064/P

1936

52. WYCHOWANIE Fizyczne : miesięcznik poświęcony higienie szkolnej i wychowawczej oraz kształceniu cielesnemu w domu, szkole, armji i stowarzyszeniach : organ międzyuczelniany studjów wychowania fizycznego (Studjum W.F. Uniwersytetu Poznańskiego, Studium W.F. Uniwersytetu Jag., Centr. Inst. Wych. Fiz. na Bielanach) / red. nacz. Z. Gilewicz. – R. 17, z. 1-12 (1936). – Warszawa : Centr. Inst. Wych. Fiz., 1936. – 22 cm. Sygn. 30064/P

1937

53. WYCHOWANIE Fizyczne : miesięcznik poświęcony higienie szkolnej i wychowawczej oraz kształceniu cielesnemu w domu, szkole, armji i stowarzyszeniach : organ międzyuczelniany studjów wychowania fizycznego (Studjum W.F. Uniwersytetu Poznańskiego, Studium W.F. Uniwersytetu Jag., Centr. Inst. Wych. Fiz. na Bielanach) / red. nacz. Z. Gilewicz. – R. 18, z. 1-7 (1937). – Warszawa : Centr. Inst. Wych. Fiz., 1937. – 22 cm. Sygn. 30064/P

1938-1939

54. WYCHOWANIE Fizyczne : miesięcznik poświęcony sprawom kultury fizycznej : organ wychowawców fizycznych, instruktorów i kierowników sportowych / przew. kom. red. Marian Krawczyk. – R. 2, nr 1-6, 9-10 (1938/1939). – Warszawa : Kultura Fizyczna, 1938-1939. – 22 cm. Sygn. 30064/P

Indeks osób

Arct M.	18
Biernakiewicz Tadeusz	17
Björkstén Elli	12, 21
Bochenek Adam	5
Chmura F.	19
Chrupczałowska-Żytkowiczowa S.	29
Ciechanowski Stanisław	5
Czechowiczówna H.	9
Dąbrowski Kazimierz	28
Diem Carl	8
Doering M.	19
Dręgievicz T.	9
Durski Antoni	3
Fazanowicz Jan	41-44, 46
Flancman L.	6
Gilewicz Zygmunt	48-53
Hirzel S.	40
Jakubowski K.S.	11
Kapela L.	41-42

Karaffa-Korbutt Kazimierz	25
Knudsen K.A.	6
Kowalewski M.	6
Krawczyk Marian	22-24, 35, 38, 54
Krawczykowski Fr.	22, 23, 36, 39
Kulczyński Stanisław	11
Krygier Włodzimierz	30
M.J.	13
Machowski A.	19
Markowski J.	5
Mayówna Jadwiga	12, 21
Michalek Antoni	37
Noll	18
Olszewska Helena	29
Osmolski W.	39
Piasecki Eugeniusz	7, 10, 31
Pietkiewicz Konstanty	38
Polak Karol	1
Pytłasiński Władysław	15
Reicher Eleonora	29
Sikorski Walerian	10, 16, 26, 45, 47
Simroth H.	2
Skierczyński Marian	39
Skowron Stanisław	33
Sosnowski Jan	2
Spalteholz Werner	40
Strasburger E.	4
Szewczykowski Jan	27
Szteimbok Jadwiga	4
Szteimbok Karol	4
Szymkiewicz Dezydery	11
Śniadecki Jerzy	1
Thulin J.G.	13, 17
Törngren L.M.	9
Toszecki Teofil	3
Turowski Kazimierz Józef	1
Waxman Józef	34
Wende E.	2, 4
Wojno Zofia	18
Wyrobek Zygmunt	14
Wyszyński F.	43-44, 46
Zalachowski M.	34
Zawadzki Józef	25
Ziętkiewicz Władysław	20

Mgr Katarzyna Baran jest kierownikiem Sekcji Gromadzenia i Opracowania Zbiorów Biblioteki Głównej AWF w Katowicach.

SPOTKANIE Z...

Zdzisławem Gębołysem

**doktorem nauk humanistycznych, pracownikiem
Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej
Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach**

Dossier

Imię i nazwisko: Zdzisław Gębołyś

Data urodzenia: 27.12.1961 r.

Wykształcenie: wyższe, Bibliotekoznawstwo i Informacja Naukowa na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach, magisterium: *Kształcenie i do-kształcenie bibliotekarzy oraz dokumentalistów w NRD i RFN. Analiza porównawcza*. Obrona w roku 1986. Doktorat: *Zawód bibliotekarski na ziemiach niemieckich w latach 1789-1871 w świetle poglądów bibliotekarzy niemieckich tego okresu*. Obrona w roku 1996 w Uniwersytecie Łódzkim.

Książka: literatura przygodowa w okresie młodości: Juliusz Verne, Karol May, Wiesław Wernic, wraz z dorastaniem rosnące upodobanie do literatury pięknej, znaczone periodycznym zainteresowaniem określonym autorem, np. Grahamem Greenem, gatunkiem literackim lub literackim kręgiem językowym. Obecnie czyta eseistykę historyczną Jerzego Łojka: *Dzieje pięknej Bitynki; Agresja 17 września 1939. Studium aspektów politycznych*.

Film: współczesne kino ambitne, budzące refleksję, wzruszenie, a czasami uśmiech; niestety nie jest to współczesne kino polskie, które przeżywa kryzys, a kino czeskie i kino francuskie.

Muzyka: wiele gatunków muzycznych, na przykład w pracy naukowej towarzyszy mu prawie zawsze muzyka klasyczna. Z lat młodości uwielbia Czerwone Gitary z okresu Krzysztofa Klenczona, lubi też piosenkę refleksyjną, np. w wykonaniu W. Młynarskiego, J. Kaczmarskiego, Orkiestry św. Mikołaja (muzyka folkowa).

Zainteresowania naukowe: historia, współczesność, problemy etyki zawodu bibliotekarza; metodyka i teoria bibliografii; organizacja i zarządzanie w bibliotekach; biblioteki mniejszości narodowych (zwłaszcza biblioteki mniejszości polskiej na Litwie).

Sprawowane funkcje: wicedyrektor ds. dydaktycznych w Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej; kierownik studiów podyplomowych bibliotekoznawstwa i informacji naukowej w Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŚ; członek Zespołu Bibliografii Historii Śląska przy Centrum Badań Śląskoznawczych i Bohemistycznych Uniwersytetu Wrocławskiego; redaktor Kroniki w „Przeglądzie Bibliotecznym”; członek zespołu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich ds. opracowania kodeksu etyki zawodowej bibliotekarza i pracownika informacji.

Obecnie pracuje nad: rozprawą habilitacyjną na temat bibliotek mniejszości niemieckiej w Polsce międzywojennej.

Jak długo jest Pan związany z Instytutem Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach?

- W ubiegłym roku minęło 20 lat, formalnie zostałem zatrudniony 28 grudnia 1987 roku, zaraz po odbyciu służby wojskowej. Stażem jestem jednym ze starszych pracowników w Instytucie.

Proszę powiedzieć, kto wprowadzał Pana w meandry pracy naukowej na uczelni. Kogo darzył Pan autorytetem?

- Moim pierwszym mistrzem był nieżyjący prof. Jerzy Ratajewski. Człowiek bardzo pogodny, z wiecznym uśmiechem na twarzy, bardzo życzliwy ale zarazem wymagający. Starał się w nas rozbudzić zainteresowania, ukierunkować do przyszłej pracy zawodowej. Był bardzo lubiany przez studentów i pracowników uczelni, z życiorysem wojennym, przedstawiciel pokolenia, które niestety odchodzi. Niewielu miałem mistrzów. Słowo mistrz zobowiązuje, a dziś są takie czasy, że występuje bardzo duża inflacja słów. Ja przywiązuję wagę do słów i dla mnie nazwanie kogoś mi-

strzem ma swoją wagę. Moim drugim mistrzem był prof. Zbigniew Żmigrodzki, drugi mentor na mojej drodze. Na pewno inna osobowość, utwierdził mnie w mojej drodze i wspierał radą oraz życzliwym słowem. To były osoby, które ukształtowały mnie naukowo i wpłynęły na drogę życiową. Byli promotorami moich prac: prof. Ratajewski - pracy magisterskiej, prof. Żmigrodzki - pracy doktorskiej. Jeśli chodzi o naukową drogę, są to osoby, którym najwięcej zawdzięczam.

Jak to się stało, że został Pan studentem bibliotekoznawstwa i informacji naukowej?

- Trochę było przypadku, lubiłem czytać książki, ale wcale nie musiało tak być. Ukończyłem Liceum Zawodowe o profilu mechanicznym, moje zainteresowania mogły pójść w tamtą stronę. Mam jeszcze roczny epizod na AGH w Krakowie.

Na jakim wydziale?

- Wydział Metali Nieżelaznych. Z perspektywy czasu może ten epizod utwierdził mnie w przekonaniu, że nie tędy droga, że nauki humanistyczne są mi bliższe i moja droga życiowa powinna być związana z książką, a nie z metalami.

Dziś w dobie powszechnego Internetu możliwości znalezienia informacji o kierunku są łatwiejsze. W jaki sposób dowiedział się Pan o kierunku bibliotekoznawstwo i informacja naukowa, z informatora czy od kolegów?

- Ta decyzja zakiełkowała we mnie w 1980 roku i dowiedziałem się o kierunku z informatora o studiach wyższych. Pomyślałem, że te studia mogą być bardziej ciekawe od filologii polskiej i rosyjskiej, którą się interesowałem. Nikt z rodziny, czy ze znajomych nie naciskał mnie na wybór kierunku. Nie żałuję wyboru i z perspektywy prawie 30 lat, jeśli ktoś dochodzi do takiego wniosku, to widocznie był to bardzo dobry wybór.

Chcielibyśmy się dowiedzieć o studiach podyplomowych prowadzonych przez IBiIN UŚ w Katowicach. Interesują nas szczególnie studia podyplomowe w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

- Historia studiów podyplomowych na IBiIN UŚ sięga roku 1988. Początkowo studia były przeznaczone dla osób nieposiadających kwalifikacji do pracy w bibliotekach, taki stan rzeczy utrzymywał się do 1998 lub 1999 roku. Na przełomie wieku powstały studia z zakresu *Biblioteki i systemy informacyjne w Unii Europejskiej*, prowadzone przez dr hab. Dianę Pietruch-Reizes. Obecnie są prowadzone 4 kierunki studiów podyplomowych: 3-semesteralne *Kwalifikacyjne Podyplomowe Studia Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej, Zarządzanie i marketing w bibliotekach*, wspomniane *Biblioteki i systemy informacyjne w Unii Europejskiej* oraz najnowsze studia *Ochrona i profilaktyka współczesnych zbiorów bibliotecznych*. Jeśli chodzi o studia z EFS to już coś więcej niż idea. Impuls dała Biblioteka Główna Uniwersytetu Śląskiego, stamtąd wyszło zapo-

trzebowanie, gdyż kilkanaście osób nie ma kierunkowego wykształcenia. Ponadto rozesłaliśmy ankiety do bibliotek uczelnianych, również do Biblioteki Głównej AWF w Katowicach, skąd otrzymaliśmy bodajże 10 odpowiedzi. Jest to wystarczająca ilość zgłoszeń potrzebna do uruchomienia kierunku. W tej chwili projekt jest w stadium analitycznym, tzn. przygotowany został program oraz dokumentacja. Wszystkie dokumenty zostały złożone w rektoracie i przyjęte do realizacji. Realizacja natomiast zależy od władz województwa śląskiego. W tej chwili czekamy na decyzję. Należy dobrze przygotować wniosek, gdyż złe przygotowanie wniosku może oznaczać odrzucenie.

Czy to będą studia całkowicie darmowe?

- Nasze dążenie jest takie, żeby studia nie były finansowane przez samych zainteresowanych, uczelnia na dzień dzisiejszy finansuje 10, 15%, a reszta pieniędzy pochodzi z EFS. Co do terminu otworzenia studiów, patrząc realistycznie na procedury, może nastąpić to jesienią tego roku. Oczywiście jeśli ta formuła zostanie zaakceptowana przez władze samorządowe.

Jaki będzie limit miejsc i warunki dostania się na studia?

- Planujemy przyjąć 70-80 osób. Warunki przyjęcia to ukończenie studiów wyższych magisterskich

Po licencjacie też?

- Oczywiście warunki przyjęcia określa organizator studiów. Z punktu widzenia prawnego, dzwoniłem kiedyś do Departamentu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego i potwierdzono mi, iż nie ma żadnych przeciwwskazań, żeby ktoś, kto skończył wyższe studia zawodowe, czyli licencjat, na takie studia uczęszczał. Zakładając te studia chcieliśmy zaspokoić potrzeby i oczekiwania środowiska bibliotekarskiego. Wbrew pozorom określenie warunków przyjęcia jest bardzo ważne. W poprzedniej rekrutacji zainteresowanie przewyższało limit, który wynosił 140 miejsc. W tej chwili studia kończy ok. 80 osób, wykruszyło się niewiele osób, ale niestety ok. 50 osób zapisało się na wszelki wypadek i nie podjęło studiów zamykając tym samym drogę innym zainteresowanym. Ja to odbieram jako fobię tych osób. Niestety zasady rekrutacji umożliwiały rezygnację na drugi dzień. Nie było żadnego straszaka czy sankcji, za to, że ktoś się nie zgłosił. Trzeba pomyśleć o tym zawczasu, żeby ktoś, kto decyduje się na studia bezpłatne, miał świadomość, że rezygnując ze studiów może się narazić na nieprzyjemne skutki.

Czyli to byłaby taka druga edycja EFS?

- Nie do końca, gdyż adresat musi być inny.

A adresat tych pierwszych to?

- Adresatami byli bibliotekarze szkół różnych szczebli, od podstawowego do średniego. Program był profilowany do nauczycieli bibliotekarzy. Natomiast te nowe studia, o które się staramy, mają być przeznaczone dla

osób pracujących w bibliotekach szkół wyższych i na razie noszą nazwę roboczą *Technologie informacyjne w szkole wyższej*.

Jednym z głównych zainteresowań Pana pracy naukowej są biblioteki niemieckie. Mamy w związku z tym pytanie. Jakie doświadczenia z bibliotek niemieckich, rozwiązania zastosowane w tych bibliotekach przeniósł by Pan na grunt polski?

- To jest trudne pytanie.

Może skupmy się na naukowych, żeby ograniczyć

- Nie można publicznych i szkolnych?... Ja nie jestem bibliotekarzem praktykiem, choć mam taki krótki romans z biblioteką podczas służby wojskowej, kilka miesięcy w bibliotece oświatowej, byłem dwukrotnie na stażu zawodowym w bibliotece uniwersyteckiej Adama Mickiewicza, mam pewne doświadczenie, no ale w stosunku do stażu pracy chociażby nauczyciela akademickiego to jest to nikłe doświadczenie. Ja poznaję biblioteki na podstawie literatury i autopsji, staram się łączyć te dwie strony. Uważam, że osoba, która przygotowuje przyszłych bibliotekarzy, powinna mieć pojęcie o kierowaniu biblioteką, znać bibliotekę. Nazwa bibliotekoznawca zobowiązuje. To takie zastrzeżenie. Możecie państwo być rozczarowani tym, co powiedziałem. Nie znam aż tak bardzo dobrze bibliotekarstwa niemieckiego, żeby sypać przykładami jak asami z rękawa, proponować rozwiązania zwłaszcza współczesnych, które mogłyby być zastosowane w polskich bibliotekach. Podam oczywiście kilka przykładów, ale staram się patrzeć na biblioteki krytycznie, analizować co jest w nich złego, co jest dobrego, mówiąc kolokwialnie pożytecznego. Dla mnie bibliotekarstwo zagraniczne nie jest jedynym wzorcem i punktem odniesienia, gdyż są biblioteki, które nie spełniają standardów zwłaszcza małe biblioteki publiczne na południu Europy. Czym mamy się wzorować: organizacją, wymaganiami, atmosferą w pracy? Często jeżdżę do niemieckich bibliotek, a może nawet częściej przebywam w niemieckich archiwach. Poznałem taką niewielką bibliotekę na zachodzie Niemiec, Martin-Opitz-Bibliothek czyli Biblioteka im. Marcina Opitza w Herne (Westfalia). Przebywałem tam cały dzień i nie da się ukryć pewnych rzeczy nawet przed gośćmi: koleżeńskość, wymiennosc, elastyczność organizacji pracy. Jest pewna hierarchia, kierownik i pracownicy, ale tam jest takie podejście kumpelskie. Ale kumpel w j. niemieckim to jest ktoś, na kogo w pracy można liczyć, osoba, która go zastąpi, może poprosić o coś bez wylewnych podziękowań czy gratyfikacji. Kiedy zapytałem dlaczego tak jest, odpowiedzieli zdziwieni, bo tak jest. Tak to wygląda w niewielkiej bibliotece, gdzie załoga liczy kilkanaście osób. Oczywiście trzeba mieć świadomość, że w Bayerische Staatsbibliothek czy Deutsche Nationalbibliothek organizacja jest bardziej hierarchiczna, tam stosunki są inne, jest zbyt dużo szczebli. Ja się teraz zajmuję problemem organizacyjnym Taem Organization, Teamwork, tzn. praca zespołowa, zespoły-teamy, to

nawet nie jest rewolucja organizacyjna w bibliotece, zostaje czytelnia, wypożyczalnia, biblioteka się nie zmienia, ale to jest zmiana w sposobie zarządzania, zmiana w sposobie wymieniania informacji. Organizacja nie zmienia się diametralnie, zmieniają się relacje, nie ma kierowników, są rzecznicy grupy, personel jest dzielony na zespoły, część ma przyporządkowanie stałe, część ma zmienne. Rzecznicy są pośrednikami z tym głównym trzonem Team Organization składającym się z dyrektora i innych rzeczników. To rzecznik grupy inaczej moderator organizuje pracę. W sensie formalnym ten styl zarządzania nie różni się wiele od obecnego kształtu, natomiast forma komunikacji jest inna. To jest bariera w polskim bibliotekarstwie. Jestem orędownikiem tego stylu zarządzania, ale nie bezkrytycznym, bo uważam, że nic na siłę, trzeba stopniowo wprowadzać zmiany. Taki system jest wprowadzany w bibliotece UAM u pana dyrektora Jazdona w Poznaniu.

Natomiast to co podoba mi się w niemieckich bibliotekach publicznych, to dostosowanie do potrzeb użytkownika. Na przykład w jednej z bibliotek w Berlinie Zachodnim istnieje możliwość zostawienia na czas zakupów dziecka pod opieką biblioteki. Jest to realizowane odpłatnie. W Polsce istnieją w niektórych bibliotekach podobne inicjatywy, np. opieka nad osobami starszymi, wolontariat organizowany przez biblioteki publiczne, w Niemczech jednak jest to pewien standard.

W Niemczech nie ma rozbudowanej tak silnie jak w Polsce działalności kulturalno-oświatowej domów kultury, co jest w naszym kraju dziedziną PRL-u. Taką funkcję pełnią tam biblioteki. Jest to wyjście naprzeciw potrzebom użytkowników bibliotek a zarazem forma promocji, przyciągnięcia do siebie ludzi. Niemcy mają bardziej pragmatyczne podejście. W publicznych bibliotekach niemieckich jest na przykład dozwolone picie kawy przy książkach i prasie, co u nas w Polsce jest raczej nie do pomyślenia.

Trzeba wziąć pod uwagę, że Niemcy to kraj związkowy i specyfika bibliotek może się różnić w różnych landach. Zależy czy jest to land katolicki czy ewangelicki. Zależy także od dominującej siły politycznej (czy rządzi SPD czy CDU).

Istnieje stereotyp bibliotek niemieckich jako bardzo nowoczesnych..., nie chcę tu powiedzieć, że one nie są takie, ale borykają się również z różnymi codziennymi problemami. Pod koniec lat 50-tych doszło na jednej z konferencji bibliotekarskich do konfrontacji Staatsbibliothek Preussischer Kulturbesitz w Berlinie i Biblioteki Uniwersyteckiej w Lublanie. Okazało się, że były olbrzymie dysproporcje: biblioteka słoweńska była bardzo nowoczesna i skomputeryzowana, natomiast biblioteka niemiecka raczkowała dopiero, miała problem z dostępem do Internetu. Do dziś problemem, głównie publicznych bibliotek niemieckich, są cięcia finansowe. Wiele niemieckich szkół nie ma własnych bibliotek. Podobają

mi się natomiast bibliobusy, obsługujące niemiecką prowincję. Brakuje mi bibliobusów w Polsce. Zwłaszcza na terenach, gdzie polikwidowano biblioteki i ośrodki kultury. Na przykład w Beskidzie Niskim jest w tej chwili pustynia kulturalna. Jeszcze kilka lat temu w niektórych tamtejszych miejscowościach nie było nawet sklepu. Jest zresztą wiele takich miejsc w Polsce. Są również miasta, w których w jednej dzielnicy są dwie, trzy biblioteki blisko siebie, a w innej nie ma żadnej. Przeczytałem w książce pewnego niemieckiego autora na temat przyszłości bibliotek, że w obecnych czasach Internetu nie ma potrzeby takiego rozczłonkowania sieci bibliotecznej. Podoba mi się występująca w Czechach i Polsce dziedzinowa lokalizacja sieci, gdzie każda filia specjalizuje się w jakiejś dziedzinie wiedzy. Jednakże trzeba mieć na uwadze też potrzeby ludzi starszych, którzy do biblioteki przychodzą głównie po beletrystykę. Inne ciekawe rozwiązania, mające już w dużych bibliotekach publicznych w Niemczech 200-letnią tradycję, dotyczą działu gromadzenia i opracowania, w którym pracują bibliotekarze – specjaliści z danych dziedzin wiedzy. Zapewnia to bardziej rzetelne opracowanie zbiorów. Chociaż z drugiej strony, obecnie importuje się opisy bibliograficzne z innych bibliotek.

Na co jeszcze zwróciłbym uwagę? Na koszty obsługi użytkownika, na przykład usług kserograficznych, czy korzystania z baz danych. Odnoszę wrażenie, że polskie biblioteki, zwłaszcza publiczne, „zdzierają” z użytkownika za usługi elektroniczne, skanowanie czy kserowanie. Wydaje mi się, że to z powodów konserwatywnych. Słyszałem na przykład argument, że jeśli te usługi będą droższe, to mniej osób będzie z nich korzystać, a zatem książki będą mniej zniszczone. Oczywiście, że trzeba strzec naszego dziedzictwa kulturowego, ale nie tak jak pies ogrodnika, to przesada.

Czy skanowanie bardziej poczytnych materiałów i udostępnianie tych skanów nie byłoby lepszym rozwiązaniem?

- Nie, ponieważ biblioteki obowiązują prawo autorskie. To jest właśnie powód, dla którego światowa biblioteka cyfrowa nie rozwija skrzydeł. Tworząc ją pozbawia się zysków wydawnictwa i spadkobierców autorów. Oprócz tego dochodzą jeszcze koszty skanowania.

Właśnie, podchwytyjąc ten wątek, co Pan sądzi o Śląskiej Bibliotece Cyfrowej?

- Ja nie jestem znawcą bibliotek cyfrowych. Oczywiście obserwuję to, co się dzieje. Ostatnio występuje inflacja bibliotek cyfrowych, coraz więcej ośrodków je tworzy. Obawiam się, że występuje jednak zbyt rozproszenie sił i środków. Działania są nieskoordynowane, tą samą pracę wykonuje się w kilku miejscach. Ważna byłaby tu centralizacja działań.

Jest większa łatwość w zdigitalizowaniu nowszych pozycji, w przypadku starszych jest większe prawdopodobieństwo, że twórcy, albo ich spadkobiercy, upomną się o swoje prawa autorskie. Tak więc musi być przede

wszystkim uporządkowana strona prawna i wtedy można myśleć o jakimś rozwoju tego typu przedsięwzięć. Oczywiście potrzebne są także pieniądze. Do tej pory biblioteki cyfrowe zbierały piśmiennictwo z danego obszaru. Myślę, że interesujące byłoby stworzenie także dziedzinowych bibliotek cyfrowych.

Czy biblioteki cyfrowe zabiją biblioteki tradycyjne?

- Takiego niebezpieczeństwa nie można wykluczyć, ale trzeba spojrzeć na to z pewnej perspektywy – perspektywy rozwoju cywilizacyjnego. Otóż na początku to człowiek był tą biblioteką i nauczycielem, później powstało pismo i książka, a biblioteka stała się koniecznością. W latach 40, kiedy mikrofilm zaczął zdobywać świat i zaczął wchodzić do bibliotek, wieszczono koniec książki. Nie stało się tak..., być może książka elektroniczna doprowadzi do zminimalizowania wersji papierowej. Jej atutem jest oszczędność miejsca: to co kiedyś zajmowało kilka pomieszczeń, dziś można zmieścić w kilku gigabajtach pamięci w komputerze. W krótkiej przyszłości myślę, że nie grozi likwidacja bibliotek, nastąpi natomiast na pewno ewolucja, wyjście biblioteki poza bibliotekę, coraz szersze udostępnianie zbiorów w postaci zdigitalizowanej. W Polsce, w odróżnieniu od Niemiec, nie są te usługi elektroniczne jeszcze tak rozwinięte, ale jest to kwestia czasu. Biblioteki będą spełniać swoją funkcję poprzez to, że będą pokonywać barierę prawną i finansową ograniczającą dostęp przeciętnego użytkownika Internetu do wielu informacji. Założmy tak bardzo fantazyjnie, że biblioteka zniknie, że przestanie być potrzebna – wtedy pojawi się coś innego, co będzie pełniło jej funkcje.

Czyli biblioteki zmieniają się w mediateki?

- Tak, już w tej chwili powstają mediateki. Zawód bibliotekarza przekształca się w menedżera informacji...

...właśnie..., co powiedziałby Pan na temat wizerunku bibliotekarzy oraz przyszłości i etyki zawodu bibliotekarza?

- Pracownik biblioteki to osoba, która kształtuje opinię o bibliotece. Obowiązuje schludność ubioru. Pracownik powinien być wyróżniony przez plakietkę z wypisanym stanowiskiem i nazwiskiem. Ostatnio panuje duży liberalizm odnośnie ubioru, a wszelkie próby zdyscyplinowania są odbierane jako zamach na wolność. Drugim zagadnieniem jest zachowanie, sposób kontaktowania się z użytkownikiem. Opinia o bibliotece zależy od uśmiechu i dobrego, miłego słowa bibliotekarza. Słusznie wszczepia się idee marketingowe do bibliotek. Trzeba szkolić w tym kierunku bibliotekarzy, zwracać uwagę na pewne niuanse, na kulturę słowa, sposób przemawiania, podawania ręki, pozdrawiania, na gestykulację, odległość pomiędzy bibliotekarzem a użytkownikiem, natężenie głosu, używane zwroty... generalnie na etykietę..., taki biblioteczny *savoir-vivre*. Można by pomyśleć, że człowiek wykształcony, taki jak bibliotekarz, jest przygotowany do różnych sytuacji, życie czasem jednak przerasta nasze wy-

obrażenia. Spotykamy się często z agresją, dziwnymi zachowaniami. Powinno się uczyć przyszłych bibliotekarzy tego, jak się zachować w różnych sytuacjach, a także rozmawiać o tym w bibliotekach. Ja rozmawiam z bibliotekarzami na ten temat i jeśli mi się to udaje, to chyba najczęściej poprzez ankietę anonimową. Jest to temat trudny. Łatwiej nauczyć katalogować, niż nauczyć i przekonać bibliotekarzy do pewnych standardów zachowania. Jest to praca obliczona na lata. Trzeba także systematycznie odświeżać wiedzę. Od tej kwestii będzie zależała przyszłość zawodu bibliotekarza i samych bibliotek. Uważam, że zawód bibliotekarza pełni funkcję służebną wobec innych nauk, dostarczając wiedzy, informacji. Kolejny raz sięgnę do moich niemieckich doświadczeń – tam zawód bibliotekarza nazywany jest służbą. Nazwy stanowisk w bibliotece to: służba średnia, służba podwyższona i służba wyższa. Chodzi mi nie tyle o terminologię, ile o znaczenie, o pewną filozofię pracy.

Co mógłby nam Pan powiedzieć o BOBCATSSS?

- Jest to międzynarodowe sympozjum szkół bibliotekarskich: ich studentów i pracowników. Jest organizowane raz w roku - w styczniu, zawsze w innym miejscu. Ostatnio miało miejsce na Chorwacji, w przyszłym roku odbędzie się w Portugalii. Nazwa BOBCATSSS pochodzi od pierwszych liter nazw miast, których uczelnie brały udział w sympozjum. Jest to kilkudniowe święto, forum wymiany poglądów między studentami i pracownikami na tematy nurtujące obecnych i przyszłych bibliotekarzy, adresowane jednak głównie do studentów i przez nich głównie współtworzone. Spotkania te mają charakter tematyczny, ostatnie dotyczyło informacji, przedostatnie marketingu. Studenci i pracownicy przedstawiają tam swoje referaty. Są jednak pewne ograniczenia. Jednym z nich jest to, że referaty muszą być napisane w języku angielskim. Trzeba je oczywiście wcześniej wysłać do organizatora. W ramach obrad występują różne formy pracy zespołowej: okrągły stół, sesje panelowe, sesje tematyczne. Jest tego bardzo dużo, można się w tym pogubić. My byliśmy, to znaczy trzech pracowników Instytutu, na zjeździe w Pradze. Od tego czasu staram się namawiać studentów do wyjazdu.

Jakich argumentów użyłby Pan aby przekonać studentów do takiego wyjazdu?

Przed wszystkim jest to możliwość poznania nowych ludzi, posłuchania o nowych ideach. Jednak argument merytoryczny nie byłby najważniejszy, aby przekonać studentów, bo prezentowane tam referaty są na różnym poziomie, a o danych zagadnieniach można dowiedzieć się też inną, lepszą drogą. To jest takie nowe doświadczenie życiowe. Myślę, że studentów łatwiej jednak zachęcić (i ja to robię) raczej do długoterminowych programów międzynarodowych, takich jak Erasmus. Nie wymagają one takiego jednorazowego wysiłku umysłowego (na BOBCATSSS trzeba przygotować referat, abstrakt), są dłuższe (zjazd BOBCATSSS trwa tylko

kilka dni, potem wszyscy się rozjeżdżają), mają bardziej walory krajoznawcze.

Istnieje również, ciesząca się już jednak mniejszym zainteresowaniem, inicjatywa międzyuczelniana – wymiana studentów między polskimi uczelniami, tzw. MOST. Te programy mają moim zdaniem większą przyszłość, też ze względów finansowych, gdyż w ramach Erasmusa studenci mogą liczyć na dość znaczne dofinansowanie. W tej chwili Instytut Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Śląskiego ma podpisane umowy z trzema uczelniami: w Bratysławie, Opawie i Kolonii. Pracujemy też nad pozyskaniem do współpracy innych ośrodków uniwersyteckich. Takie wyjazdy nie są pozbawione minusów – panuje podczas nich duży bałagan organizacyjny, a oferta edukacyjna jest bardzo uboga. Właściwie studenci nic z tego nie zyskują pod względem naukowym, a po powrocie i tak muszą pozdawać egzaminy na macierzystej uczelni. Do takich przedsięwzięć organizatorzy muszą jednak podejść bardziej odpowiedzialnie.

Dziękujemy Panu za rozmowę.

*Rozmowę przeprowadzili Joanna Chwałek i Damian Ziółkowski,
pracownicy Biblioteki Głównej AWF w Katowicach.*

Uwaga!

Wszystkich zainteresowanych zapraszamy do współpracy!

Jeśli chciałbyś się podzielić czymś z czytelnikami

Bibliotheca Nostra, napisz artykuł!

Kontakt:

m.pacha@awf.katowice.pl

tel. 032 207 51 48

SPRAWOZDANIA

Biblioteka AWF w Katowicach w 2007 roku

System biblioteczno-informacyjny Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach składa się z:

- Biblioteki Głównej;
- Biblioteki Zamiejscowego Ośrodka Dydaktycznego (ZOD) w Jastrzębiu Zdroju.

Bibliotekę Główną tworzą trzy sekcje i samodzielne stanowisko Bibliotekarza Systemowego:

1. Sekcja Gromadzenia i Opracowania Zbiorów;
2. Sekcja Udostępniania Zbiorów z agendami:
 - Czytelnia Główna,
 - Czytelnia Czasopism,
 - Wypożyczalnia,
 - Wypożyczalnia Międzybiblioteczna;
3. Sekcja Informacji Naukowej z agendami:
 - Dokumentacja Naukowa,
 - Czytelnia Informacji Naukowej;
4. Bibliotekarz Systemowy/Administrator Systemu.

Bibliotekę Zamiejscowego Ośrodka Dydaktycznego tworzą agendy:

- Czytelnia;
- Wypożyczalnia.

Gromadzenie i opracowanie zbiorów dla Biblioteki ZOD odbywa się centralnie w Bibliotece Głównej.

1. Pracownicy

- W roku 2007 stan zatrudnienia w Bibliotece nie uległ zmianie i wynosił 20 pełnych etatów. Struktura zatrudnienia przedstawiała się następująco:

Tabela 1. Pracownicy

Wyszczególnienie	Stan osobowy	Procent ogółu zatrudnionych
Kierownik Biblioteki	1	5 %
Sekcja Gromadzenia i Opracowania Zbiorów	5	25 %
Sekcja Udostępniania Zbiorów	9	45 %
Sekcja Informacji Naukowej	3	15 %
Bibliotekarz Systemowy/ Administrator Systemu	1	5 %
Biblioteka ZOD	1	5 %
Razem	20	100 %

2. Zbiory

- Stan zbiorów na dzień 31.12.2007 roku wynosił łącznie **56356 wol.**, a jego struktura przedstawiała się następująco:

Tabela 2. Druki zwarte

Druki zwarte	Ilość wol.	Udział (%)
Druki zwarte razem, w tym:	50126	100,0
Biblioteka Główna	48971	97,7
Biblioteka ZOD	1155	2,3

Tabela 3. Druki ciągłe

Druki ciągłe	Ilość wol.	Udział (%)
Druki ciągłe razem, w tym:	6230	100,0
Biblioteka Główna	5914	94,9
Biblioteka ZOD	316	5,1

Tabela 4. Całość zbiorów.

Całość zbiorów	Ilość wol.	Udział (%)
Biblioteka Główna	56356	100,0
Biblioteka ZOD	1471	2,6
Razem	54885	97,4

- Nabytki w 2007 roku i ich struktura – druki zwarte

Tabela 5. Sposób nabycia

Wyszczególnienie	Liczba wo-luminów	Udział (%)	Wartość	Udział (%)
Kupno	1549	55,0	58346,30 zł	63,8
Dary	1149	40,8	29845,64 zł	32,6
Wymiana	119	4,2	3245,78 zł	3,6
Razem	2817	100,0	91437,72 zł	100,0

Tabela 6. Miejsce przeznaczenia

Wyszczególnienie	Liczba wo- luminów	Udział (%)	Wartość	Udział (%)
Biblioteka Główna	1942	68,9	64135,28 zł	70,1
Biblioteka ZOD	875	31,1	27302,44 zł	29,9
Razem	2817	100,0	91437,72 zł	100,0

- Nabytki w 2007 roku i ich struktura – czasopisma

Tabela 7. Sposób nabycia

Wyszczególnienie	Liczba tytu- łów	Udział (%)	Wartość	Udział (%)
Prenumerata	180	71,7	54597,98 zł	91,6
Dary	35	14,0	3577,16 zł	6,0
Wymiana	36	14,3	1424,00 zł	2,4
Razem	251	100,0	59599,14 zł	100,0

Tabela 8. Czasopisma polskie i zagraniczne

Wyszczególnienie	Liczba tytułów	Udział (%)	Wartość	Udział (%)
Czasopisma polskie	199	79,3	20489,83 zł	34,4
Czasopisma za- graniczne	52	20,7	39109,31 zł	65,6
Razem	251	100,0	59599,14 zł	100,0

* Razem Biblioteka Główna i Biblioteka ZOD

Tabela 9. Miejsce przeznaczenia

Wyszczególnienie	Liczba tytułów	Udział (%)	Wartość	Udział (%)
Biblioteka Główna	239	95,2	57589,16 zł	96,6
Biblioteka ZOD	12	4,8	2009,98 zł	3,4
Razem	251	100,0	59599,14 zł	100,0

* Razem czasopisma polskie i zagraniczne

3. Udostępnianie

- Liczba zarejestrowanych użytkowników wynosiła 5701.
- Liczba udostępnień zbiorów przedstawiała się następująco:

Tabela 10. Biblioteka Główna

Wyszczególnienie	Liczba udostępnień na zewnątrz	Liczba udostępnień na miejscu	Wypożyczenia międzybiblioteczne	Razem	Udział (%)
Książki	15877	16273	26	32176	62,2
Czasopisma	-	10975	-	10975	21,2
Kserokopie	8512	X	45	8557	16,6
Razem	24389	27248	71	51708	100,0
Udział (%)	47,2	52,7	0,1	100,0	

Tabela 11. Biblioteka ZOD

Wyszczególnienie	Liczba udostęp- nień na zewnątrz	Liczba udostęp- nień na miejscu	Razem	Udział (%)
Książki	586	143	729	36,0
Czasopisma	-	1297	1297	64,0
Razem	586	1440	2026	100,0
Udział (%)	28,9	71,1	100,0	

Opracował mgr Mariusz Pacha - kierownik Biblioteki Głównej AWF w Katowicach.

Grzegorz Stodulka

Sprawozdanie z konferencji *Informacja w świecie cyfrowym*

W dniu 3 marca bieżącego roku w Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej odbyła się konferencja pod tytułem „Informacja w świecie cyfrowym”. Konferencja została zorganizowana w ramach XIII Forum Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych SBP z okręgu śląskiego. Pracownicy naszej Biblioteki w sile 4 osób także zjawili się w gościnnych progach Biblioteki WSB. Sama konferencja została podzielona na 8 sesji i była moderowana przez panią Marzannę Chmielarską, Dyrektora Biblioteki WSB. Zgromadzeni w auli uczelni uczestnicy spotkania wysłuchali referatów w następujących obszarach tematycznych:

- przestrzeń dla szeroko rozumianej informacji naukowej wynikającej z wolności informacyjnej i technologicznej;
- analiza zjawiska wolnej kultury i jej przejawów w postaci projektów Stowarzyszenia Wikimedia Polska;
- budowanie świadomości informacyjnej w przestrzeni cyfrowej poprzez narzędzia społecznościowskiej działalności internetowej i wykorzystanie ich w nauce i edukacji;
- warsztat pracy bibliotekarza i naukowca w przestrzeni cyfrowej.

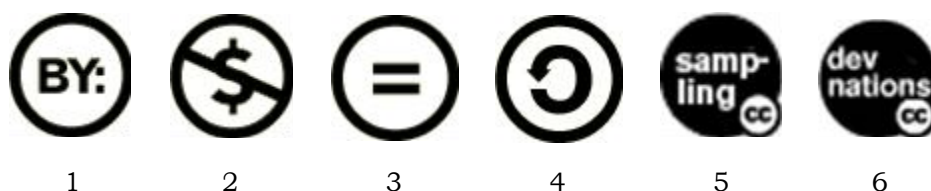
Termin informacja (łac. informatio - wyobrażenie, pojęcie) jest pojęciem o wielu definicjach w różnych dziedzinach naszego życia. Mamy dwa główne punkty widzenia na znaczenie terminu informacja:

- obiektywny, który wywodzi się z fizyki i matematyki, gdzie informacja oznacza pewną własność fizyczną lub strukturalną obiektów;
- subiektywny, czyli taki gdzie informacją jest to, co nasz mózg może przetworzyć i co może zostać wykorzystane.

Informacja w świecie cyfrowym to głównie taka informacja, która istnieje w Internecie. Przede wszystkim charakteryzuje się tym, że dokumenty cyfrowe mogą mieć kilka lokalizacji, kilka wersji oraz mogą być zapisane w różnych formatach. Sama informacja np. w formie dokumentu tekstowego może znajdować się w jednym miejscu Internetu, a drugiego dnia w całkowicie innej lokalizacji sieci lub może też całkowicie zniknąć ze świata cyfrowego.

Konferencja została zainaugurowana przez rektora Wyższej Szkoły Bankowej – prof. Andrzeja Grzywaka. Pierwszy wykład pod tytułem *Rwq-cy nurt informacji* został wygłoszony przez prof. Tomasza Goban-Klasa z Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego, który jest znany m.in. z licznych publikacji dotyczących zagadnień społeczeństwa informacyjnego. Profesor w swoim wystąpieniu dokonał podziału mediów na te „dead” (m.in. tabliczki gliniane, woskowe, papirus, fotoplastikon, telegraf, teleks, płyta winylowa), na te, które niebawem wymrą (kaseta audio i wideo, dyskietka czy też płyta CD) i nowe – sieciowe. Została także poruszona kwestia rodzaju form komunikowania, która została ułożona w piramidę. Podstawę piramidy stanowi komunikowanie osobowe. Drugim elementem jest komunikacja zbiorowa. Na samym szczycie znajduje się komunikacja masowa. Media masowe, tzw. rozsiewcze, zostały podzielone na klasyczne (prasa, film, radio oraz telewizja) i sieciowe - reprezentowane przez portale WWW. Wystąpienie zostało uzupełnione projekcją filmu pod tytułem: *Szum informacyjny* z Akademickiej Telewizji Naukowej.

Kolejnym prelegentem był Jakub Szprot z Interdyscyplinarnego Centrum Modelowania Matematycznego Uniwersytetu Warszawskiego. Wykład był zatytułowany *Wolna kultura a wolny dostęp do wiedzy* i był poświęcony historii systemu własności intelektualnej oraz licencji Creative Commons. Licencje CC zostały wypracowane głównie z myślą o wszystkich formach przejawu ludzkiej twórczości, to jest o: stronach internetowych, muzyce, zdjęciach, filmach, literaturze czy materiałach edukacyjnych i artykułach naukowych – przede wszystkim tych rozprowadzanych przez Internet. Licencje CC dzielimy na standardowe (1–4) oraz dodatkowe (5–6).

Rys. 1. Licencje Creative Commons (CC)

1. Uznanie autorstwa (ang. Attribution)

Wolno kopiować, rozprowadzać, przedstawiać i wykonywać objęty prawem autorskim utwór oraz opracowane na jego podstawie utwory zależne pod warunkiem, że zostanie przywołane nazwisko autora pierwowzoru.

2. Użycie niekomercyjne (ang. Noncommercial)

Wolno kopiować, rozprowadzać, przedstawiać i wykonywać objęty prawem autorskim utwór oraz opracowane na jego podstawie utwory zależne jedynie dla celów niekomercyjnych.

3. Bez utworów zależnych (ang. No derivative works)

Wolno kopiować, rozprowadzać, przedstawiać i wykonywać utwór jedynie w jego oryginalnej postaci – tworzenie utworów zależnych nie jest dozwolone.

4. Na tych samych warunkach (ang. Share Alike)

Wolno rozprowadzać utwory zależne jedynie na licencji identycznej do tej, na jakiej udostępniono utwór oryginalny.

5. Sampling

Trzy licencje na sampling zezwalają na sampilowanie, remiksowanie i przetwarzanie utworu, dla celów zarówno nie- jak i komercyjnych, jednocześnie zabraniając zwielokrotniania utworu w jego oryginalnej postaci oraz używania sampli dla celów reklamowych. Wersja plus licencji zezwala na zwielokrotnianie utworu w całości dla celów niekomercyjnych. Wersja noncommercial plus licencji pozwala na wykorzystywanie dzieła jedynie dla celów niekomercyjnych.

6. Developing Nations

Najnowsza pośród licencji Creative Commons ma na celu “bezpośredni udział w reformie globalnej polityki przepływu informacji” – pozwala na udostępnienie dzieła przy zastrzeżeniu jedynie niektórych praw w krajach rozwijających się, jednocześnie zachowując pełen zakres ochrony prawa autorskiego w krajach rozwiniętych.

Jakub Szprot poruszył także kwestie ruchu Open Access oraz projekt DIR. Ruch Open Access ma za zadanie stworzenie dobra wspólnego w postaci elektronicznej publikacji czasopism typu peer-reviewed oraz zapewnieniu całkowicie darmowego i nieograniczonego dostępu do tego dobra. Projekt DIR czyli Projekt Domena Internetowych Repozytoriów ma na celu gromadzenie, przechowywanie oraz udostępnianie materiałów naukowych. Wszystkie materiały w DIR są udostępniane zgodnie z ideą Open Access – czyli nieodpłatnie, przy zachowaniu praw autorskich.

Autorami kolejnego bloku byli Paweł Drozd oraz Artur Fijałkowski ze Stowarzyszenia Wikimedia Polska. Panowie w swoich wystąpieniach zatytułowanych *Wikipedia i projekty pokrewne, jako próba urzeczywistnienia wolnego dostępu do wiedzy* oraz *Techniczne aspekty Wikipedii* poruszyli techniczne i merytoryczne zagadnienia projektu Wikipedia. Nie pominęli także kwestii związanych z historią powstania Wikipedii. W pierwszym wystąpieniu zadano pytanie: „Czy jest możliwa realizacja wolnego dostępu do wiedzy?” i przedstawiono dwie tendencje: pierwsza mówi, że jest to silne dążenie do posiadania wiedzy, jej poszerzania i dzielenia się nią z innymi. Natomiast druga mówi o ograniczeniu dostępu do wiedzy i wywieraniu wpływu na treści, które przekazuje wiedza. Drugi referat był poświęcony stronie technicznej oraz warsztatowi pracy ludzi związanych z Wikipedią.

Następny referat był prezentacją projektu *Informacja w świecie cyfrowym* i został wygłoszony przez panią Marzannę Chmielarską, która jest Dyrektorem Biblioteki Głównej Wyższej Szkoły Biznesu. Organizatorzy konferencji chcą w ramach tego projektu uporządkować zasoby Internetu poprzez stworzenie repozytorium hiperłączy (<http://informacyjacyfrowa.wsb.edu.pl/repository.php5>). W zakładce publikacje znalazły się wszystkie wystąpienia z konferencji. Cała reszta wystąpienia była poświęcona prezentacji strony Biblioteki Głównej WSB.

Agnieszka Koszowska, pracownik Biblioteki Śląskiej w Katowicach zaprezentowała referat pod tytułem *Informacja w społecznościowym Internecie – narzędzia, źródła, twórcy*. Autorka w bardzo obszerny sposób zaprezentowała bogaty zbiór narzędzi Web 2.0 oraz typy serwisów. W ich skład wchodzi: serwisy wiki, blogi, fora dyskusyjne, serwisy społecznościowe, podcasty, mashupsy, serwisy typu „digg”, Q&A (pytania i odpowiedzi), wyszukiwarki społeczne, kanały RSS. W podsumowaniu wystąpienia zostały zaprezentowane plusy i minusy Web 2.0 jako źródła informacji. Do plusów zaliczono m.in.: łatwość tworzenia, niski koszt, aktualność informacji, bezstronność (brak filtrów), źródło wiedzy praktycznej opartej na doświadczeniu, źródło wiedzy specjalistycznej (współpraca ekspertów z wielu miejsc na świecie). Natomiast do „ciemnej strony” zaliczono: wandalizm, celową dezinformację, przekłamania, brak obiektywności, spam, śmieci, problem z opisem źródła informacji.

Następny referat został wygłoszony przez panią dr Sabinę Cisek z Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego. W prezentacji zatytułowanej: *Nauka 2.0: nowe narzędzia komunikacji naukowej* zostały podjęte zagadnienia zasobów i narzędzi społecznościowego Internetu w kontekście nauki. Na współczesną komunikację naukową szczególny wpływ w Internecie ma ruch Open Access oraz Web 2.0. W skład Open Access wchodzi: archiwa dziedzinowe, repozytoria uczelniane, biblioteki cyfrowe, czasopisma elektroniczne w wolnym

dostępie online, repozytoria materiałów multimedialnych, dedykowane serwisy wyszukiwawcze, katalogi, wykazy archiwów i repozytoriów. Kwestie zagadnienia Web 2.0 pokrywały się z poprzednim wystąpieniem.

Na zakończenie konferencji głos zabrała pani dr Aneta Drabek z Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego i Śląskiej Biblioteki Cyfrowej. W swoim referacie pod tytułem *Warsztat pracy bibliotekarza w przestrzeni cyfrowej* przedstawiła szeroki wachlarz ciekawych miejsc w Internecie, z których można korzystać w codziennej pracy bibliotekarzy. Miejsca te zostały podzielone na: bazy danych, czasopisma elektroniczne oraz biblioteki cyfrowe.

Bazy danych:

- bazy Biblioteki Narodowej:
<http://mak.bn.org.pl/wykaz.htm>
- Nauka Polska:
<http://nauka-polska.pl/>
- Cytbin:
<http://www.bg.us.edu.pl/bazy/cytbin/>
- Bibliografia Geografii Polskiej:
<http://www.cbgi.os.pan.pl/bazy/bgp/>
- Edukacyjne zasoby Internetu:
<http://www.dbp.wroc.pl/linki/index.php?id=b>
- Polska Bibliografia Literacka:
<http://pbl.ibl.poznan.pl/dostep/>
- Index Translationum:
<http://databases.unesco.org/xtrans/xtra-form.shtml>
- Internetowy System Aktów Prawnych:
<http://isip.sejm.gov.pl/prawo/index.html>
- BazTech:
<http://baztech.icm.edu.pl/>
- Pedagog:
<http://www.bg.uni.opole.pl/dp/pedagog>

Czasopisma elektroniczne:

- Naukowe i fachowe polskie czasopisma elektroniczne:
<http://www.bg.us.edu.pl/bazy/czasopisma/>
- Czasopisma dla bibliotekarzy:
<http://www.bg.us.edu.pl/bazy/czasopisma/>
- Czasopisma dla nauczycieli:
<http://www.bg.us.edu.pl/bazy/czasopisma/>
- DOAJ - Directory of Open Access Journals:
<http://www.doaj.org/>

Biblioteki cyfrowe:

- Śląska Biblioteka Cyfrowa:
<http://www.sbc.org.pl/>
- Federacja Bibliotek Cyfrowych:
<http://fbc.pionier.net.pl/owoc/>

Na zakończenie spotkania wszyscy mieli okazję uczestniczyć w otwartej dyskusji na temat kwestii poruszanych podczas kolejnych wystąpień. To kilkugodzinne sympozjum usystematyzowało naszą wiedzę w zakresie stosowania informacji cyfrowej, poruszania się w świecie cyberprzestrzeni w codziennej pracy bibliotekarza oraz zachęciło do wzbogacania tej wiedzy we własnym zakresie.

Mgr Grzegorz Stodulka jest pracownikiem Sekcji Informacji Naukowej Biblioteki Głównej AWF w Katowicach.

WYDARZENIA

Agnieszka Stachura

Galeria Przy Schodach

Co jakiś czas staramy się przypomnieć Wam, co ostatnio wydarzyło się w naszej Galerii i zwrócić uwagę na to, co będzie się działo w najbliższym czasie. Zaczniemy od minionych wystaw.

W marcu przedstawiliśmy wystawę, której autorem był mężczyzna. Co dało się zauważyć na pierwszy rzut oka, przyglądając się prezentowanym fotografiom. Wystawa zatytułowana była *Piękno Piękna*, a jej autorem był Marcin Jankowski. Jak autor sam mówi, fotografia jest nieodłączną częścią jego rzeczywistości. Stanowi odpowiedź na zapotrzebowanie piękna i daje upust emocjom. Wszystkich tych, którzy nie zdążyli poczuć emocji związanych z wystawą Pana Marcina, zapraszamy na naszą stronę internetową. *Piękno Piękna* to wystawa kontrowersyjna, wyrazem czego była burzliwa dyskusja na jej temat wśród internautów.

W kwietniu Galeria Przy Schodach prezentuje prace Macieja Seweryna, studenta naszej uczelni i działacza samorządu studenckiego. *Wspomnienia z Magdeburga i okolic* to tytuł wariacji na temat pobytu Pana Maćka w Niemczech w ramach wymiany studenckiej. A oto jak zachęcał do odwiedzenia wystawy sam autor:

„Serdecznie zapraszam do zapoznania się ze zdjęciami, które zrobiłem podczas mojego rocznego wyjazdu w ramach stypendium programu Erasmus. Chciałbym Państwu pokazać (a przede wszystkim koleżankom i kolegom studentom), że studia za granicą to okazja nie tylko do zdobycia nowej wiedzy w obcym języku, ale także do odwiedzenia wielu pięknych, ciekawych miejsc i rozwinięcia własnych zainteresowań” (więcej na <http://www.prezes-w-magdeburgu.prv>).

Oczywiście mamy też plany na przyszłość. Terminarz praktycznie do końca roku jest już ułożony. Czasem jednak bywa tak, że plany muszą ulec zmianie, mimo naszych najszczerzych chęci. Jednak zawsze staramy się, aby wystawy były ciekawe i interesujące. W miesiącu maju pokażemy prace Radosława Krowiaka, również naszego studenta, który jako jedyny na Śląsku poznał nową technikę relaksacji i rehabilitacji WATSU. Naszej wystawie towarzyszył będzie pokaz tej ciekawej i nieznanej szer-

szemu gronu technice terapii. Wszystkich zainteresowanych serdecznie zapraszamy nie tylko do naszej Galerii, ale także na naszą stronę internetową i oczywiście na pokaz. Metoda WATSU jest, powiedzmy, „kontrowersyjna” i polega na bezwzględym zaufaniu rehabilitanta – trenera i pacjenta, a wszystko odbywa się w niezwykle przyjaznym otoczeniu i atmosferze. Zresztą, zobaczycie sami.

Mgr Agnieszka Stachura jest pracownikiem Sekcji Udostępniania Zbiorów Biblioteki Głównej AWF w Katowicach. Zajmuje się również organizacją wystaw w Bibliotece.

RECENZJE

Stanisław Poprzęcki

Geneza żywienia sportowców

Temat żywienie - dieta w ostatnich czasach stał się bardzo modny. Na kilku a może nawet na kilkunastu programach telewizyjnych, także do południa w niedzielę można oglądać plejadę kucharzy o różnym stopniu zaawansowania zawodowego, polecających widzom potrawy spożywane w Polsce i w różnych zakątkach świata. Zaleca się specjalne diety, np. dla ludzi z określoną grupą krwi, potrawy „babuni”, kuchnię wiejską itp. Nagła zmiana diety spowodowała katastrofę w określonych populacjach, przykładowo zaproponowanie Eskimosom hamburgerów doprowadziło do zmniejszenia ich populacji na terytorium Kanady. Problem żywienia pojawił się także w środowisku sportowców. Niektórzy twierdzą, że ok. 40% wyniku sportowego zależy od jakości i ilości spożywanych pokarmów. Zatem odpowiednia dieta, wspomagana dozwolonymi suplementami może zapewnić sukces sportowy. Okazuje się, że dla prawidłowego zaprogramowania diety dla sportowców wyczynowych należy sięgnąć do menu naszych przaprzodków.

Styl życia i poziom aktywności ruchowej sportowca wyczynowego różni się znacznie od stylu życia i poziomu aktywności przeciętnego człowieka. Różni się także od stylu życia naszych przodków. Mało prawdopodobne, aby ludzie z epoki kamiennej byli kiedykolwiek zmuszani do przebiegnięcia 42 km bez przerwy w możliwe najkrótszym czasie. Ponadto nie uprawiali oni codziennie intensywnych biegów lub innych form treningu. Jak wiadomo znacznie powszechniejszym stylem treningu w czasach jaskiniowych było uczestnictwo w długich, choć stosunkowo mało intensywnych polowaniach i wyprawach w poszukiwaniu żywności. Intensywność wysiłku wzrastała jedynie chwilowo, np. pod koniec polowania, kiedy wytropione i osaczone zwierzę trzeba było zabić albo, kiedy należało przetransportować do obozowiska uzbieraną żywność. Po tak krótkim czasie wzmożonego wysiłku niewątpliwie następował odpoczynek. Należy podkreślić, że pogoń za zwierzyną nieraz kilkanaście kilometrów, odbywała się w terenie zróżnicowanym, a to wzniesienia, lasy, gdzie pod konarami trzeba było się schylać, przeskakiwać zwalone pnie drzew lub przedzierać się przez płataninę gęstych ciernistych zarośli. Formą treningu były także tańce rytualne i prace w obozowisku, ale ich intensywność była relatywnie niska. W polowaniach nie uczestniczyły kobiety, ale zbierały one owoce, polowały na małe zwierzęta, np. żółwie, ptaki, jadalne owady i wybierały ptasie jaja. Ludzie pierwotni uprawiali ciągle ćwiczenia, ale w innym sensie niż dzieje się to obecnie. Żaden dorosły członek społeczności łowiecko-zbierackiej (będąc przy zdrowych zmysłach) nie biegłby bezinteresownie ani nie podnosiłby wielokrotnie ciężkiego kamienia tylko po to, aby wyładować energię i odbyć trening. Ich wysiłki wynikały z codziennych obowiązków, konieczności zdobycia pożywienia i wody, budowania schronień, przemieszczania się z miejsca na miejsce, zbierania drewna na opał, konieczności ucieczki przed niebezpieczeństwem. Nie mieli oni wyboru, ich życie składało się z codziennej aktywności fizycznej, czasami cięższej, czasami lżejszej, która trwała całe życie, dzień po dniu. Nie mieli wakacji, urlopów, wolnych dni, emerytury, nie mieli możliwości zamiany pracy na lżejszą. Nie posiadali także urządzeń, które pomogłyby im zaoszczędzić wysiłku. Z wyjątkiem najmłodszych, każdy członek tej społeczności musiał regularnie pracować fizycznie.

W owych czasach tradycje kulinarne były zupełnie inne od współczesnych. Przykładowo, największym przysmakiem cieszył się mózg, szpik kostny, język, wątroba, nerki, serce itp. Natomiast najmniej pociągająca była porcja mięsa, która dla większości z nas stanowi jedyną jadalną część zwierzęcia. Większość dorodnych obecnie owoców i warzyw, jeszcze 1000 lat temu, np. marchewka była cienkim włóknistym korzeniem o mało zachęcającej żółtej lub fioletowej barwie. Natomiast dzisiejsze dorodne jabłka były kiedyś kwaśnymi rajsłkami. Proporcje w spożywaniu podstawowych substratów energetycznych były onegdaj zupełnie

inne. Łowcy i zbieracze preferowali pokarm pochodzenia zwierzęcego, który stanowił wówczas 56-65% dziennej dawki kalorii. W niektórych aktualnych badaniach sugeruje się zbliżenie proporcji diety do naszych przodków, tzn. aby białko stanowiło 50-55% składu diety (chude mięso, ryby i owoce morza). W składzie diety należy unikać umieszczania tłustego mięsa, natomiast tłuste ryby, np. łosoś, makreła lub śledź są jak najbardziej wskazane (zawierają wielonienasycone kwasy tłuszczowe z rodziny omega-3). Nasi przodkowie jedli mięso zwierząt upolowanych w różnych porach roku, tzn. ze zmienną zawartością tkanki tłuszczowej. Natomiast obecnie organizowane są fabryki – hodowle zwierząt, karmionych paszami wysoce przetworzonymi, dzięki którym po 14 miesiącach wół opasowy waży ponad 500 kg niezależnie od pory roku. Należy podkreślić, że nasi przodkowie zjadali zwierzęta niemalże w całości, a w poszczególnych porach roku zawartość tłuszczów nasyconych w organizmie zwierzęcia była zmienna. Nasi praprzodkowie nie mieli całorocznego dostępu do bogatego źródła kwasów nasyconych. Z analizy skamieniałości w Afryce wynika, że nasi praprzodkowie preferowali najtłustsze zwierzęta, ponadto zjadali się mózgiem, szpikiem zawierającym w swym składzie proporcjonalnie dużo tłuszczu. Tłuszcz ten to wielonienasycone kwasy tłuszczowe, np. omega-3 i jednonienasycone (szpik). Zawartość tłuszczów w diecie wynosiła wówczas 28-57%. Aktualnie wielu z nas nie zachwyciłaby się pomysłem regularnego jedzenia mózgu, szpiku, wątroby, nerek lub innych organów wewnętrznych. Obecnie wprowadziliśmy kilka modyfikacji, przede wszystkim preferujemy mięso chude z dodatkiem olejów roślinnych, w ten sposób osiągniemy odpowiednie proporcje kwasów tłuszczowych przypominających dietę z czasów epoki kamiennej.

Piramida pokarmów poucza nas, żebyśmy zrezygnowali z jak największej ilości tłuszczów, zastępując je pokarmami zbożowymi i węglowodanami. Niestety, ta propozycja oparta jest na kompletnie błędnych założeniach. Od dawna wiadomym jest, że choroby serca nie są powiązane z całkowitą ilością tłuszczów w diecie, ale z rodzajem spożywanego tłuszczu. Czyli nie chodzi o ilość, ale o jakość. Wielonienasycone kwasy tłuszczowe są dla nas zdrowe, zwłaszcza, jeśli zachowujemy prawidłowe proporcje ilości kwasów tłuszczowych z rodziny omega-3 i omega-6. Jednonienasycone kwasy tłuszczowe są bardzo korzystne dla serca. Nawet niektóre tłuszcze nasycone, np. kwas stearynowy, nie przyczyniają się do zwiększenia ryzyka chorób serca. Jak się okazuje, najbardziej szkodliwymi nasyconymi kwasami tłuszczowymi są: kwas palmitynowy, laurynowy i mirystynowy, a także kwasy tłuszczowe trans wchodzące w skład margaryn i innych utwardzanych tłuszczów. Z różnych doniesień naukowych wynika, że nasi przodkowie jedli tłuszcze zdrowe.

We współczesnym świecie zupełnie zerwaliśmy tę odwieczną zależność między wydatkowaniem energii a jedzeniem. Kiedy powoli przesuwając się

alejką w supermarkecie, wrzucamy do koszyka kolejne produkty, nawet nie zastanawiamy się nad koniecznością tropienia i pościgu za źródłem pożywienia. W supermarkecie czas tropienia i pościgu jest identyczny, niezależnie od tego czy upolujemy wędzoną szynkę, czy główkę sałaty. Konsekwencje przecięcia tego ewolucyjnego powiązania między energią wydatkowaną a przyjmowaną nie wyglądają optymistycznie. Jeżeli przyjmujemy więcej energii, niż spalamy – przybieramy na wadze, wówczas cierpi na tym nasze zdrowie.

Powyższe informacje znajdziecie państwo w książce *Paleodieta dla sportowców*, autorstwa Loren Cordain i Joe Ariel wydaną przez oficynę Buk Rower w 2008 roku. Autorzy – pasjonaci sportu amatorskiego, w sposób bardzo przystępny przedstawili zawile problemy żywienia sportowców: przed, podczas i po treningu lub zawodach sportowych oraz starali się uzasadnić potrzebę stosowania diety dla sportowców w oparciu o dietę naszych praprzodków. W książce tej znajdzie czytelnik także wiele interesujących przepisów na zdrowe dania.

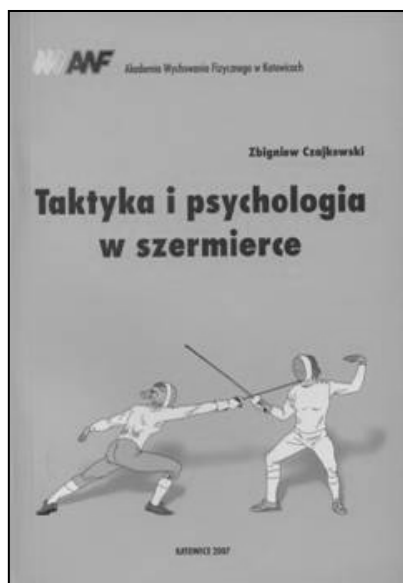
Dr hab. Stanisław Poprzęcki, prof. nadzw. AWF jest pracownikiem Zakładu Biochemii AWF w Katowicach.

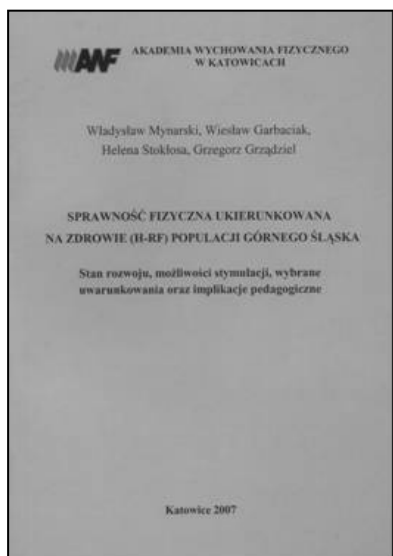
NOWOŚCI WYDAWNICZE AWF W KATOWICACH

Jolanta Diaczuk
Piłka ręczna. Blżej z przepisami.
2007.

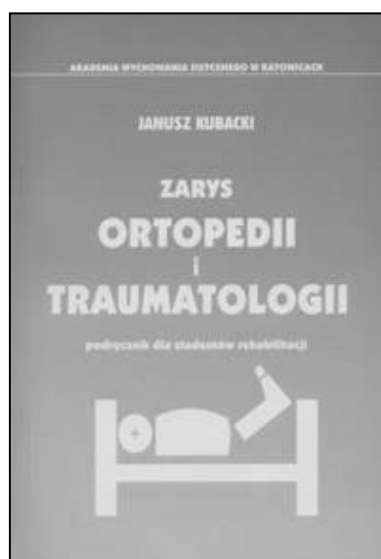
Z. Czajkowski
**Taktyka i psychologia
w szermierce.**
2007.

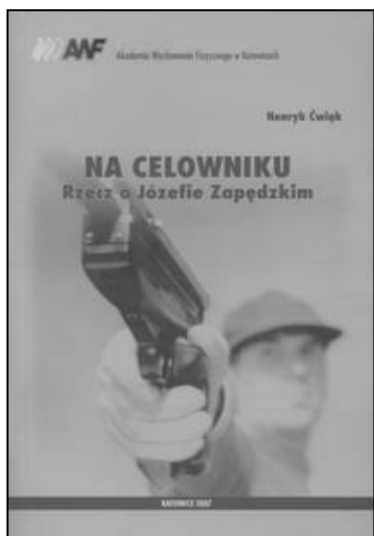

W. Mynarski, W. Garbaciak,
H. Stokłosa, G. Grządziel
**Sprawność fizyczna ukierunkowana
na zdrowie (H-RF) populacji Górnego
Śląska. Stan rozwoju, możliwości
stymulacji, wybrane uwarunkowania
oraz implikacje pedagogiczne.**
2007.

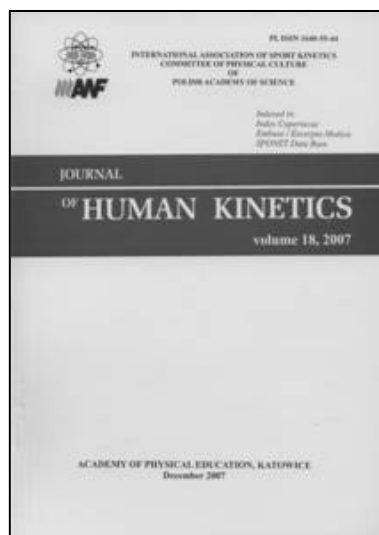
J. Kubacki
**Zarys ortopedii i traumatologii.
Podręcznik dla studentów
rehabilitacji.**
2008.

H. Ćwiąg
**Na celowniku. Rzec o Józefie
Zapędzkim.**
2007.

Journal of Human Kinetics.
Vol. 18, 2007.

Plan wydawniczy na 2008 rok

1. *Current research in motor control from theory to clinical application.* Pod. red. G. Jurasz.
2. Przybyła E. *Edukacja zdrowotna : (podręcznik dla studentów wychowania fizycznego).*
3. Grządziel G., Szade D. *Piłka siatkowa.* Wyd. 2.
4. Plewa M. *Aktywność fizyczna w leczeniu otyłości.*
5. Osiadło G. *Wybrane zagadnienia fizjoterapii układu oddechowego.*
6. Litkowycz R., Kubaszczyk A., Olex-Zarychta D. *Uczymy grać w koszykówkę : taktyka, technika, metodyka nauczania koszykówki. Cz 2, Obrona indywidualna i zespołowa.*
7. Karpiński R. *Pływanie, sport, zdrowie, rekreacja.*
8. Walaszczyk A. i in. *Lekkoatletyczne formy rekreacji ruchowej.*
9. Hadzik A. *Turystyka uzdrowiskowa.*
10. Tomik R. *Uczniowskie kluby sportowe a rozwój sportu szkolnego w Polsce.*
11. Gawlik K. *Wpływ dysfunkcji wzroku na wybrane aspekty rozwoju dzieci i młodzieży.*
12. Zwierzchowska A. *Wpływ dysfunkcji wzroku i słuchu na wybrane aspekty rozwoju dziecka w wieku szkolnym.*
13. Cholewa J. *Sterowanie treningiem sportowym młodych pływaków.*
14. Pokora I. *Ocena reakcji organizmu na wysiłki ekscentryczne i koncentryczne.*
15. Żebrowska A. *Insulinopodobny czynnik wzrostowy I(IGF-I).*
16. Gnat R. *Stabilizacja kompleksu lędźwiowo-miedniczno-biodrowego w układzie spiralnym.*
17. Kuszewski M. *Rola sztywności wybranych mięśni kompleksu biodrowo-miednicznego w procesach stabilizacji.*
18. Ślusarczyk J., Halemba P. *Atrakcje i walory turystyczne polskich parków narodowych.*
19. Ślusarczyk J., Halemba P. *Wybór źródeł do dziejów poznania Żywiec-czyzny i Beskidu Żywieckiego do 1918 r.*
20. Zając A. i in. *Współczesne tendencje w kształtowaniu siły mięśniowej.*
21. Mazur S., Pieniek M. *Bezpieczeństwo i obronność Rzeczypospolitej Polskiej.* Wyd 2.
22. Mazur S. i in. *Metodyka sportów i specjalności obronnych.*
23. *Współczesne sporty zimowe- stan i perspektywy badań naukowych.* Pod red. G. Jurasz.
24. *Zeszyty Metodyczno-Naukowe nr 24, 25.* Pod red. I. Reguły.
25. *Journal of Human Kinetics vol 19, 20.* Pod red. A. Zająca.

Rezerwa planu wydawniczego

1. Skalik K., Groffik D. *Pedagogiczne i metodyczne podstawy pracy fizjoterapeuty z pacjentem.*
2. *Szermierka współczesne problemy badawcze.* Pod red. T. Sochy
3. Maciąg J. *Zarządzanie jakością w turystyce, sporcie i rekreacji.*
4. Król H. *Doskonalenie techniki sportowej.*
5. Szopa J. *Joga dla współczesnego człowieka.*
6. Tomik R., Mikrus G. *Organizacyjne i prawne aspekty wychowania fizycznego i sportu szkolnego.*
7. Tomik R. *Sport szkolny w wybranych krajach Europy.*
8. Ponczek M. *Ksiądz Leopold Biłko 1892-1955.*
9. Mynarski W. *Rekreacja ruchowa w teorii i praktyce.*

INFORMACJE

Konferencje organizowane w AWF w Katowicach

Konferencje międzynarodowe

19-21 września, Zakopane

III Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Motor control 2008”.

Organizator: Katedra Motoryczności Człowieka. Zakład Antropomotoryki.
Odpow. dr Katarzyna Górską, dr Kajetan Słomka.

Konferencje krajowe

26 kwietnia, AWF Katowice

Konferencja metodyczno-szkoleniowa dla nauczycieli i studentów. Cz. III.

Organizator: Zakład Piłki Siatkowej oraz AZS Katowice. Odpow. dr Dorota Szade.

17 maja, godz. 10:00 - 17:00, AWF Katowice

Konferencja metodyczno-szkoleniowa „Taniec i Fitness w szkole - techniki taneczne a nowoczesne formy ruchu”.

Organizator: Katedra Sportów Indywidualnych. Zakład Gimnastyki i Ćwiczeń Muzyczno-Ruchowych. Odpow. dr Lidia Kuba (mail: lilakuba@op.pl; tel: 608 300 070), dr Artur redyk.

24 maja, AWF Katowice

Konferencja metodyczno-szkoleniowa dla nauczycieli „Gimnastyka w szkole - technika i metodyka nauczania wybranych ćwiczeń zwinnościowo-akrobatycznych”.

Organizator: Katedra Sportów Indywidualnych. Zakład Gimnastyki i Ćwiczeń Muzyczno-Ruchowych. Odpow. dr Krzysztof Wilusz, dr Jerzy Trzaska.

26 września, AWF Katowice

Konferencja naukowa „Efekty kształcenia i wychowania w kulturze fizycznej”.

Organizator: Katedra Teorii i Metodyki Wychowania Fizycznego oraz Oddział Śląski PTNKF. Odpow. prof. dr hab. Jan Ślężyński, dr Jacek Polechoński.

10 października, Pszczyna

Konferencja naukowa „Metody i procedury badawcze w naukach o kulturze fizycznej”.

Organizator: Katedra Analiz Systemowych w Sporcie. Odpow. dr Arkadiusz Stanula.

13-14 grudnia, AWF Katowice

Konferencja metodyczno-naukowa „Sportowo-rekreacyjna funkcja współczesnej szermierki”.

Organizator: Katedra Sportów Indywidualnych. Zespół Sportów Zimowych i Sportów Walki. Odpow. mgr Michał Morys.

Konferencje uczelniane

Maj, AWF Katowice

Konferencja Studenckich Kół Naukowych.

Organizacja: Studencki Ruch Naukowy AWF. Odpow. dr Ilona Pokora.

Aktualny wykaz czasopism

Czasopisma zagraniczne

1. Acta Physiologica + on-line
2. Acta Universitatis Carolinae. Kinanthropologica
3. Acta Universitatis Palackianae Olomucensis. Gymnica
4. Adapted Physical Activity
5. Apunts : educations fisica y deportes
6. Apunts : medicina de l'Esport
7. Archives of Physical Medicine and Rehabilitation + on-line
8. Australian Journal of Physiotherapy + on-line
9. Coach and Athletic Director
10. Exercise and Sport Sciences Reviews
11. Facta Universitatis. Series : Physical Education and Sport
12. Fisio Active
13. Fiziceskaja Kultura v Skole
14. Fussballtraining
15. Gait & Posture
16. Harvard Business Review
17. International Journal of Sport Nutrition & Exercise Metabolism
18. International Journal of Sports Medicine
19. JOPERD - Journal of Physical Education, Recreation and Dance
20. Journal of Aging and Physical Activity
21. Journal of Applied Biomechanics
22. Journal of Human Movement Studies
23. Journal of Marketing
24. Journal of Motor Behavior
25. Journal of Physical Activity & Health
26. Journal of Science and Medicine in Sport
27. Journal of Sport And Exercise Psychology
28. Journal of Sport Management
29. Journal of Sport Rehabilitation
30. Journal of Sports Sciences
31. The Journal of Strenght and Conditioning Research + on-line
32. Journal of Teaching in Physical Education
33. Lab Times
34. Leichtathletik
35. Leichtathletiktraining
36. Manuelle Medizin + on-line
37. Marketing Science + on-line

38. Medicine & Science in Sports and Exercise
39. Motor Control Journal
40. Olympisches Feuer
41. Pediatric Exercise Science
42. Physical Therapy + on-line
43. Pt Zeitschrift fur Physiotherapeuten (poprzedni tytuł: Krankengymnastik)
+ on-line
44. Recreational Sports Journal
45. Research Quarterly for Exercise and Sport
46. Revue de l'Education Physique
47. Science
48. Swimming World Magazine
49. Telesna Kultura
50. Teorija i Praktika Fiziceskoj Kultury
51. Track Coach
52. University Sports Magazine : bulletin de la Federation Internationale du Sport
Universitaire

Czasopisma polskie

I. BIBLIOTEKOZNAWSTWO. INFORMACJA NAUKOWA. BIBLIOGRAFIA

1. Bibliografia Bibliografii Polskich
2. Bibliotekarz
3. Biuletyn Informacyjny / BG AWF Kraków
4. Polska Bibliografia Bibliologiczna
5. Przegląd Biblioteczny
6. Przewodnik Bibliograficzny
7. Rocznik Biblioteki Narodowej
8. Vademecum Bibliotekarza (pozycja wymiennokartkowa)
9. Zagadnienia Informacji Naukowej

II. PRAWO

1. Dziennik Urzędowy MEN
2. Dziennik Urzędowy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
3. Dziennik Urzędowy Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
4. Dziennik Ustaw
5. Monitor Polski
6. Zbiór Praw. T. 14: Prawo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (pozycja wymiennokartkowa)

III. NAUKI EKONOMICZNE. ZARZĄDZANIE. SOCJOLOGIA. PRACA. STATYSTYKA

1. Aktywizacja Zawodowa Osób Niepełnosprawnych
2. Brief
3. Controlling i Rachunkowość Zarządcza
4. Ekonomiczne Problemy Turystyki (seria Zesz. Nauk. / Uniw. Szczeciński)
5. Ekonomista
6. Logistyka
7. Manager Magazyn
8. Marketing i Rynek
9. Marketing w Praktyce
10. Monitor Europejski
11. Organizacja i Kierowanie
12. Personel i Zarządzanie
13. Praca i Nauka za Granicą
14. Problemy Jakości
15. Przegląd Organizacji
16. Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej
17. Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego
18. Scientific Journal. Service Management (seria Zeszyty Naukowe / Uniwersytet Szczeciński)
19. Sportplus
20. Studia Periegetica. Zeszyty Naukowe WWSTiZ w Poznaniu
21. Studia Socjologiczne
22. Szkolnictwo Wyższe : informator statystyczny
23. Turystyka (seria: Informacje i Opracowania Statystyczne)
24. Własność Intelektualna (seria Zeszyty Naukowe / PO)
25. Zarządzanie na Świecie
26. Zeszyty Naukowe/ Śląska Wyższa Szkoła Zarządzania im. gen. Jerzego Ziętka w Katowicach

IV. NAUKA. EDUKACJA. PEDAGOGIKA. SZKOLNICTWO

1. Academia : magazyn Polskiej Akademii Nauk
2. Akson : gazeta studentów AWF Katowice
3. APS Akademicki Przegląd Sportowy
4. Biuletyn Akademii Obrony Narodowej
5. Chowanna
6. Cool Turysta : magazyn studencki WSTiH w Gdańsku
7. Education World
8. Edukacja Zdrowotna i Promocja Zdrowia w Szkole
9. Eunomia : miesięcznik raciborskiej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej

10. Forum Akademickie
11. Informator Nauki Polskiej
12. Kwartalnik Pedagogiczny
13. Nauka
14. Nauka i Szkolnictwo Wyższe
15. Nowa gAWFa : pismo studentów Akademii Wychowania Fizycznego
Józefa Piłsudskiego w Warszawie
16. Nowa Szkoła
17. Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze
18. Rekord : miesięcznik Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach
19. Rocznik Pedagogiczny
20. Rozprawy Naukowe / Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Papieża
Jana Pawła II w Białej Podlaskiej
21. Sprawy Nauki
22. Studia Humanistyczne / AWF Kraków
23. Szkolnictwo Wyższe : informator statystyczny
24. Szkoła Specjalna
25. Świat Nauki
26. Wiedza i Życie
27. Zbiór Praw. T. 14: Prawo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (pozycja wymienno-
kartkowa)

V. WOJSKO. OBRONNOŚĆ

1. Biuletyn Akademii Obrony Narodowej
2. Komandos
3. Przegląd Obrony Cywilnej
4. Terroryzm
5. Wiedza Obronna

VI. NAUKI BIOLOGICZNE. EKOLOGIA. ANTROPOLOGIA. BIOCHEMIA

1. Antropomotoryka
2. Biology of Sport
3. Chrońmy Przyrodę Ojczystą
4. Human Movement (Człowiek i Ruch)
5. Nature Conservation (Ochrona Przyrody)
6. Przegląd Antropologiczny
7. Wiadomości Ekologiczne

VII. MEDYCYNĄ. HIGIENA. REHABILITACJA

1. Aktywizacja Zawodowa Osób Niepełnosprawnych
2. Balneologia Polska

3. Ból
4. Chirurgia Kolana, Artroskopia, Traumatologia Sportowa
5. Edukacja Zdrowotna i Promocja Zdrowia w Szkole
6. Fizjoterapia
7. Fizjoterapia (seria Zeszyty Naukowe BWST w Żywcu)
8. Fizjoterapia Polska
9. International Journal of Occupational Medicine and Environmental Health
10. Journal of Physiology And Pharmacology
11. Medicina Sportiva
12. Medicina Sportiva Practica
13. Medycyna Sportowa
14. Ortopedia, Traumatologia i Rehabilitacja
15. Pediatria Polska
16. Polski Merkuriusz Lekarski
17. POMOST : biuletyn osób niepełnosprawnych
18. Postępy Rehabilitacji
19. Przegląd Medyczny / Uniwersytet Rzeszowski
20. Rehabilitacja Medyczna
21. Rehabilitacja w Praktyce
22. Roczniki PZH
23. Sport Niepełnosprawnych
24. Terapia : uzależnienia i współuzależnienia
25. Wychowanie Fizyczne i Fizjoterapia (seria Zesz. Nauk. / PO)

VIII. WYCHOWANIE FIZYCZNE. SPORT. KULTURA FIZYCZNA. KULTURYSTYKA

1. Antropomotoryka
2. APS Akademicki Przegląd Sportowy
3. Architektura & Sport
4. Biblioteczka Piłki Nożnej
5. Biology of Sport
6. Biuletyn Sekcji Historii PTNKF
7. Body Life
8. Chirurgia Kolana, Artroskopia, Traumatologia Sportowa
9. Góry : górski magazyn sportowy
10. Handball Polska
11. Human Movement (Człowiek i Ruch)
12. Jezyk : biuletyn informacyjny Stowarzyszenia Olimpiady Specjalne Polska
13. Jogging
14. Journal of Human Kinetics
15. Kronika / AWF Poznań
16. Kultura Fizyczna

17. Kulturystyka i Fitness
18. Lekkoatleta
19. Lider
20. Magazyn Górski
21. Magazyn Rowerowy
22. Medicina Sportiva
23. Medicina Sportiva Practica
24. Medycyna Sportowa
25. Piłka Nożna : tygodnik
26. Piłka Nożna Plus : magazyn sportowy
27. Pływanie
28. Podlaska Kultura Fizyczna
29. Polska Siatkówka
30. POMOST : biuletyn osób niepełnosprawnych
31. Prace Instytutu Kultury Fizycznej (seria Zesz. Nauk. / Uniw. Szczeciński)
32. Prawo Sportowe (pozycja wymiennokartkowa)
33. Przegląd Sportowy (poprzedni tytuł: Tempo)
34. Przegląd Sokoli
35. Research Yearbook / AWF Gdańsk
36. Rocznik Naukowy / AWF Gdańsk
37. Rocznik Naukowy / Instytut WFiS Biała Podlaska
38. Rocznik Naukowy IDO – Ruch Dla Kultury
39. Roczniki Naukowe / AWF Warszawa
40. Roczniki Naukowe WSWFiT w Supraślu
41. Siatkówka
42. Sport
43. Sport dla Wszystkich
44. Sport Niepełnosprawnych
45. Sport Wyczynowy
46. Sportplus
47. Sporty Wodne i Ratownictwo
48. Studia Humanistyczne / AWF Kraków
49. Studies in Physical Culture & Tourism
50. Super Volley
51. Tenis : magazyn
52. Trener
53. Wioślarz
54. Wuefiak
55. Wychowanie Fizyczne i Fizjoterapia (seria Zesz. Nauk. / PO)
56. Wychowanie Fizyczne i Sport
57. Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne
58. Zeszyty Metodyczno-Naukowe / AWF Katowice

-
59. Zeszyty Naukowe WSKFiT / Pruszków
 60. Żagle

IX. KRAJOZNAWSTWO. TURYSTYKA. REKREACJA

1. Ekonomiczne Problemy Turystyki (seria Zesz. Nauk. / Uniw. Szczeciński)
2. Folia Turistica
3. Góry : górski magazyn sportowy
4. Hotelarz
5. Magazyn Górski
6. National Geographic Polska
7. Pamiętnik Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego
8. Płaj
9. Problemy Turystyki
10. Problemy Turystyki i Hotelarstwa
11. Rekreacja i Turystyka (seria Zeszyty Naukowe BWST w Żywcu)
12. Roczniki Naukowe WSWFiT w Supraślu
13. Rynek Podróży
14. Rynek Turystyczny
15. Spa & Wellness
16. Studia Periegetica. Zeszyty Naukowe WWSTiZ w Poznaniu
17. Studia Turystyczne
18. Studies in Physical Culture & Tourism
19. Sudety
20. Taternik
21. TTG Polska
22. Turystyka (seria: Informacje i Opracowania Statystyczne)
23. Turystyka i Hotelarstwo
24. Turystyka i Rekreacja / AWF Warszawa
25. Turystyka i Rekreacja (seria Zeszyty Naukowe /PO)
26. Turyzm
27. Wiadomości Turystyczne
28. Wierchy
29. Zeszyty Naukowe WSHiT w Częstochowie
30. Zeszyty Naukowe WSKFiT / Pruszków

X. DZIENNIKI, TYGODNIKI, MIESIĘCZNIKI - OGÓLNE

1. Dziennik : Polska, Europa, świat
2. Polska Dziennik Zachodni
3. Forum
4. Gazeta Wyborcza
5. Newsweek Polska

6. Polityka
7. Przekrój
8. Rzeczpospolita
9. Śląsk
10. Wprost

Pracownicy

**Sekcji Informacji Naukowej Biblioteki Głównej
uprzejmie zwracają się do wszystkich pracowników
naukowych naszej Uczelni z prośbą o systematyczne
zgłaszanie publikacji naukowych.**

Prace rejestrowane są na podstawie dostarczonych przez
autorów kserokopii, nadbitek bądź plików w formacie pdf.

Dostarczone materiały powinny zawierać:

- pełny tekst artykułu lub rozdziału
- stronę tytułową czasopisma lub książki

Należy je przesyłać drogą elektroniczną na adres:

info@awf.katowice.pl

Uwaga Pracownicy Naukowi!

Specjalnie dla Was na naszej stronie internetowej

<http://www.biblioteka.awf.katowice.pl>

powstał Serwis Informacji Naukowej.

Zajrzyjcie koniecznie!

Znajdziecie tam informacje o bazach danych, dostęp do nich
oraz zasady punktacji dorobku naukowego.

Bazy danych dostępne w Bibliotece Głównej

Bazy własne biblioteki:

- **PROLIB**

Obejmuje całość zbiorów zgromadzonych w Bibliotece Głównej Akademii Wychowania Fizycznego.

- **PROMAX**

Rejestruje dorobek naukowy pracowników AWF (prace zwarte, artykuły, udział w konferencjach naukowych) oraz prace magisterskie i doktorskie.

Bazy elektroniczne dostępne w Czytelni Informacji Naukowej oraz w Internecie:

- **ACTA BIOCHIMICA POLONICA**

Elektroniczna wersja czasopisma „Acta Biochimica Polonica”.

- **AUSTRALIAN JOURNAL OF PHYSIOTHERAPY**

Elektroniczna wersja czasopisma „Australian Journal of Physiotherapy”.

- **MEDICINA SPORTIVA**

Elektroniczna wersja czasopisma „Medicina Sportiva” na CD-ROM. Za rok 2005-2007.

- **MEDICINA SPORTIVA PRACTICA**

Elektroniczna wersja czasopisma „Medicina Sportiva Practica” na CD-ROM. Za rok 2006-2007.

- **PROBLEMY NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

Baza tworzona jest przez pracowników Oddziału Informacji Naukowej Biblioteki Głównej Akademii Podlaskiej w Siedlcach. Składają się na nią artykuły z czasopism, książki, prace zbiorowe i fragmenty oraz materiały konferencyjne obejmujące różne aspekty niepełnosprawności. Baza rejestruje literaturę polską od roku 1968 do chwili obecnej. Spośród indeksowanych 560 tytułów czasopism 117 jest punktowanych przez KBN. Zbiór zawiera ponad 9 000 opisów bibliograficznych i jest stale uaktualniany.

- **SPORTS MEDICINE**

Elektroniczna wersja czasopisma „Sports Medicine” on-line na platformie OVID.

w ramach serwisu EBSCO (on-line):**• ACADEMIC SEARCH COMPLETE**

Największa na świecie akademicka wielodziedzinowa baza danych, zawiera blisko 4000 pełnych tekstów artykułów z czasopism naukowych. Reprezentowane są w niej takie dziedziny jak: pedagogika, edukacja, nauki medyczne, biologiczne i społeczne.

• AGRICOLA

Baza zawiera opisy bibliograficzne z zakresu rolnictwa i ochrony środowiska od 1970 (również patenty, oprogramowanie, raporty techniczne).

• AMERICAN HUMANITIES INDEX

Zawiera kolekcje opisów bibliograficznych z czasopism popularnonaukowych, wydawanych w USA i Kanadzie przez Whiston Publishing.

• BUSINESS SEARCH PREMIER

Największa na świecie pełnotekstowa baza danych z dziedziny biznesu. Zawiera teksty artykułów z 3.050 czasopism.

• CLINICAL PHARMACOLOGY

Baza dotyczy rejestrowanych w USA leków, ziół i suplementów żywieniowych, również tych, które znajdują się w fazie badań klinicznych.

• COMMUNICATION & MASS MEDIA COMPLETE

Baza umożliwia wyszukiwanie artykułów z dziedziny komunikacji i mediów komunikacyjnych.

• ERIC

ERIC zawiera streszczenia z ponad 980 czasopism z dziedziny edukacji i wychowania.

• HEALTH SOURCE - CONSUMER EDITION

Baza obejmuje blisko 300 czasopism z pełnymi tekstami z zakresu nauk medycznych, nauk o żywieniu i suplementacji, opieki nad dziećmi, medycyny sportowej i zdrowego stylu życia.

• HEALTH SOURCE: NURSING/ACADEMIC EDITION

Baza obejmuje 550 czasopism z pełnymi tekstami oraz 850 czasopism ze streszczeniami zawartości z zakresu medycyny i nauk pokrewnych.

• MASTERFILE PREMIER

Baza adresowana do bibliotek publicznych, multidyscyplinarnych. Obejmuje ponad 2000 opisów bibliograficznych, w tym również pełne teksty wybranych artykułów od 1975 roku. Dodatkowo: 350 tekstów książek, ponad 84.000 biografii, ponad 86.000 dokumentów źródłowych oraz kolekcję 107.000 zdjęć, map i oznaczeń.

• MEDLINE

Baza Narodowej Biblioteki Medycznej USA zawiera abstrakty publikacji z zakresu nauk medycznych, w tym z rehabilitacji i fizjoterapii. Obejmuje publikacje od roku 1966 do chwili obecnej z około 3800 czasopism. Me-

dline zawiera odnośniki do wszystkich publikacji zawartych w Index Medicus, Index to Dental Literature oraz International Nursing. W bazie znajduje się ponad 11 mln rekordów bibliotecznych, z tego ok. 75% z abstraktami. MEDLINE jest udostępniany w ICM w systemie OvidNET, zajmuje obecnie ok. 9 GB i jest aktualizowany miesięcznie.

- **NEWSPAPER SOURCE**

Newspaper Source zawiera wybrane pełne teksty z ok. 180 regionalnych gazet amerykańskich i wybranych międzynarodowych pozycji prasowych. Z dziedziny biznesu zawiera ponad 10.000 pozycji.

- **REGIONAL BUSINESS NEWS**

Baza zawiera pełne teksty artykułów z regionalnych czasopism i gazet biznesowych z USA.

- **SPORT DISCUS**

Baza zawiera opisy bibliograficzne publikacji wraz ze streszczeniami (pełne opisy bibliograficzne monografii od 1949 r., czasopism od 1975 r.). Zakres tematyczny bazy to: sport, wychowanie fizyczne, fizjologia, biomechanika i rekreacja.

NOWOŚCI W ZBIORACH

Wykaz książek zarejestrowanych w Bibliotece w I kwartale 2008 roku

Filozofia, psychologia, religia

BASIAGA-PASTERNAK J.: *Psychologiczne uwarunkowania radzenia sobie ze stresem w sporcie*. Kraków : AWF, 2007. (Studia i Monografie / Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie ; nr 38). Sygn.: Cz.O. 22976/Nr 38

FOERSTERLING F.: *Atrybucje : podstawowe teorie, badania i zastosowanie*. Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2005. Psychologia Społeczna / GWP ; 3). Sygn.: Cz.O. 37612

HERRIGEL E.: *Zen w sztuce łucznictwa*. Wyd. 2 zm. popr. i uzupełn. Bydgoszcz : „Diamond Books”, 2007. Sygn.: Cz.O. 37861

JACHNIS A.: *Psychologia konsumenta : psychologiczne i socjologiczne uwarunkowania zachowań konsumenckich*. Bydgoszcz ; Warszawa : Oficyna Wydawnicza „Branta”, 2007. Sygn.: Cz.O. 37791

JACHNIS A.: *Psychologia organizacji : kluczowe zagadnienia*. Warszawa : Centrum Doradztwa i Informacji „Difin”, 2008. Sygn.: Cz.O. 37792

KOWALEWSKA E.: *Tajczy bez tajemnic*. Warszawa : KDC Klub dla Ciebie - Bauer-Weltbild Media, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37859

LALVANI V.: *Podstawy jogi : sposób na zdrowe ciało i wewnętrzną harmonię*. Warszawa : Wiedza i Życie - Hachette Livre Polska, cop. 2005. Sygn.: Cz.O. 37538

LIPCZYŃSKI A.: *Psychologiczna interwencja w sytuacjach kryzysowych*. Warszawa : Centrum Doradztwa i Informacji „Difin”, 2007. Sygn.: Cz.O. 37852

Mózg a zachowanie / red. nauk. T. Górską, A. Grabowska, J. Zagrodzka ; [aut. M. Brzyska i in.]. Wyd. 3 zm., 1 dodr. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2006. Sygn.: W 37629

ROGOWSKA A.: *Synestezja*. Opole : Oficyna Wydawnicza PO, 2007. (Studia i Monografie / Politechnika Opolska ; z. 208). Sygn.: Cz.O. 25824/z.208

SCHAFFER H.: *Psychologia dziecka*. Wyd. 1, dodr. 2. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2007. Sygn.: W 37634

WALTHERS R.: *Tyflopedagogika*. Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2007. (Pedagogika / GWP). Sygn.: Cz.O. 37544

Socjologia, statystyka, demografia

BABBIE E.: *Podstawy badań społecznych*. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2008. Sygn.: Cz.O. 37790

BARNES C., MERCER G.: *Niepełnosprawność*. Warszawa : „Sic!”, 2008. (Key Concepts). Sygn.: Cz.O. 38006

CIEŚZCZYK P., BOICHANKA S.: *Statystyka dla studentów uczelni sportowych*. Szczecin : International Association of Ontokinesiologists, 2008. Sygn.: W 37919-37937; Cz.O. 37682; Cz.J. 1190

CIEŚZCZYK P., BOICHANKA S.: *Statystyka stosowana dla studentów uczelni sportowych*. Szczecin : International Association of Ontokinesiologists, 2008. Sygn.: W 37938-37951; Cz.O. 37761; Cz.J. 1191

„Identyfikacja potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie aktywizacji zawodowej” : raport z badań kwestionariuszowych przeprowadzonych w ramach realizacji Partnerskiego Projektu „Kluczowa rola gminy w aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych” / aut. oprac. P. Radecki. Warszawa : Krajowa Izba Gospodarczo-Rehabilitacyjna, 2007. Sygn.: W 37615; Cz.O. 37614

JACHNIS A.: *Psychologia konsumenta : psychologiczne i socjologiczne uwarunkowania zachowań konsumenckich*. Bydgoszcz ; Warszawa : Oficyna Wydawnicza „Branta”, 2007. Sygn.: Cz.O. 37791

PODGÓRSKI R.: *Metodologia badań socjologicznych : kompendium wiedzy metodologicznej dla studentów*. Bydgoszcz ; Olsztyn : Oficyna Wydawnicza „Branta”, 2007. Sygn.: W 37463; Cz.O. 37562

SAHAJ T.: *Fani futbolowi : historyczno-społeczne studium zjawiska kibicowania*. Poznań : AWF, 2007. (Monografie / Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu ; nr 377). Sygn.: Cz.O. 11133/Nr 377

STUPNICKI R.: *Analysis and presentation of questionnaire data / Józef Piłsudski University of Physical Education Warsaw*. Warsaw : Wydaw. AWF, 2008. Sygn.: W 38094

SZACKI J.: *Historia myśli socjologicznej*. Wyd. nowe, 5 dodr. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2007. Sygn.: W 37624, 37625

Polityka, nauki ekonomiczne, gospodarka, prawo, wojskowość

BARCIK J.: *Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony : aspekty prawne i polityczne*. Bydgoszcz ; Katowice : Oficyna Wydawnicza „Branta”, 2008. Sygn.: Cz.O. 37623

Bezpieczni w Europie : materiały pokonferencyjne, Białystok 14 grudnia 2006 roku / pod red. M. Zdanowicz. Warszawa : UKIE, 2007. (Biblioteka Europejska / Urząd Komitetu Integracji Europejskiej w Warszawie ; 43). Sygn.: Cz.O. 37985

BICKERTON P., BICKERTON M., PARDESI U.: *Marketing w internecie : jak najlepiej wykorzystać sieć w sprzedaży produktów i usług?* Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2006. Sygn.: Cz.O. 37501

DASZEWSKI A., DĄBROWSKA A., WRÓBLEWSKI T.: *Narciarski poradnik ubezpieczeniowy*. Bydgoszcz ; Warszawa : Oficyna Wydawnicza „Branta”, 2005. (Poradniki Ubezpieczeniowe). Sygn.: Cz.O. 37991

Ekonomia od A do Z : encyklopedia podręczna / pod red. nauk. S. Sztaby ; aut. A. Adamska [i in.]. Warszawa : Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37837

Elementarne zagadnienia ekonomii / red. nauk. R. Milewski ; aut. M. Belka [i in.]. Wyd. 2 zm. i rozsz., dodr. 6. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2007. Sygn.: W 37668; Cz.O. 37667

Encyklopedia wojskowa : dowódcy i ich armie, historia wojen i bitew, technika wojskowa / [red. prowadzący A. Krupa. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN : „Bellona”, cop. 2007.

[T. 1], A-M. Sygn.: Cz.O. 37779/T.1

[T. 2], N-Ż. Sygn.: Cz.O. 37779/T.2

Euro 2012 Mistrzostwa Europy w cieniu terroryzmu / pod red. nauk. K. Liedela ; Centrum Badań nad Terroryzmem Collegium Civitas. Warszawa : Collegium Civitas Press, 2007. (Studia i Analizy / Collegium Civitas ; 3). Sygn.: Cz.O. 37613

GODEK S., WILCZEK-KARCZEWSKA M.: *Historia ustroju i prawa w Polsce do 1772/1795 : wybór źródeł*. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2006. (Seria Podręczników i Źródeł do Nauk Historycznoprawnych). Sygn.: Cz.O. 37626

GOZDÓR G.: *Bezpieczeństwo imprez masowych : komentarz*. Warszawa : C.H. Beck, 2008. (Krótkie Komentarze Becka). Sygn.: Cz.O. 37997

HADYNIAK B., MONKIEWICZ J.: *Fundusze emerytalne II filar*. Warszawa : „Poltext”, 1999. (Ubezpieczenia). Sygn.: Cz.O. 38020

HALL R., TAYLOR J.: *Makroekonomia*. Wyd. 3 zm., dodr. 4. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2007. Sygn.: W 37671; Cz.O. 37670

HAMROL A.: *Zarządzanie jakością z przykładami*. Wyd. 1, dodr. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, dr. 2007. Sygn.: W 37646, 37647

Innowacyjny jednolity rynek - wyzwania dla wymiaru gospodarczego Unii Europejskiej : materiały pokonferencyjne, Wrocław 30 listopada 2006 roku / pod red. Leszka Kwiecińskiego ; konf. zorganizowana przez Urząd komitetu Integracji Europejskiej oraz Uniwersytet Wrocławski. Warszawa : UKIE, 2007. (Biblioteka Europejska / Urząd Komitetu Integracji Europejskiej w Warszawie ; 44). Sygn.: Cz.O. 37986

Institucje, przedsiębiorstwa, turystyka w badaniach i opiniach / red. nauk. W. Przybylska-Kapuścińska, M. Sapała-Gazda. Poznań : Wydaw. AE, 2007. (Debiuty Ekonomiczne / Akademia Ekonomiczna w Poznaniu ; 6). Sygn.: Cz.O. 37999

Jaka Unia? Jaka przyszłość? Jaka Europa? : międzynarodowa konferencja organizowana przez Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Kraków 11-14.09.2006 r : materiały pokonferencyjne / patronat Marszałek Sejmu RP, Marszałek Senatu RP, Parlament Europejski.

RP, Marszałek Senatu RP, Parlament Europejski. Kraków : Ośrodek Informacji i Promocji Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2006. Sygn.: Cz.O. 37954

JAKÓBCZYK-GRYSZKIEWICZ J., GRYSZKIEWICZ B.: *Komunikacja marketingowa w turystyce*. Katowice : „Śląsk”, 2007. Sygn.: Cz.O. 38069

JAROCH W.: *Przestępczość na rynku ubezpieczeń*. Warszawa : „Poltext”, 2002. (Ubezpieczenia). Sygn.: Cz.O. 38017

Jednolity rynek ubezpieczeń w Unii Europejskiej : procesy rozwoju i integracji / pod red. J. Monkiewicza ; [aut. J. Monkiewicz i in.]. Bydgoszcz ; Warszawa : Oficyna Wydawnicza „Branta”, 2005. Sygn.: Cz.O. 37996

Kompendium wiedzy o Unii Europejskiej / red. nauk. E. Małuszyńska, B. Gruchman ; aut. S. Bielecki [i in.]. Wyd. 2 zm. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2007. Sygn.: Cz.O. 37669

LIMAŃSKI A., DRABIK I.: *Marketing w organizacjach non-profit*. Warszawa : Centrum Doradztwa i Informacji „Difin”, 2007. Sygn.: Cz.O. 37534

Materiały szkoleniowe do cykli szkoleniowych prowadzonych przez Krajową Izbę Gospodarczo-Rehabilitacyjną w ramach realizacji Projektu Partnerskiego pt.: „Kluczowa rola gminy w aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych”. Warszawa : KIG-R, 2007. Sygn.: W 37756; Cz.O. 37755

MERSKI J., SZMIGRODZKI J.: *Ochrona własności intelektualnej : podstawowe akty prawa krajowego i międzynarodowego*. Warszawa : ALMA-MER Wyższa Szkoła Ekonomiczna, 2007. Sygn.: Cz.O. 37564

MICHAŁSKI E.: *Marketing : podręcznik akademicki*. Wyd. 1, dodr. 2. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2007. Sygn.: W 37627, 37628

NOWAKOWSKI L.: *Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej*. Warszawa : „Poltext”, 2004. (Ubezpieczenia). Sygn.: Cz.O. 38019

Obrona narodowa w tworzeniu bezpieczeństwa Polski w XXI wieku : podręcznik do przysposobienia obronnego dla studentek i studentów / pod red. R. Jakubczaka, A. Skrabacz, K. Gąsiora ; zesp. aut. R. Jakubczak [i in.]. Warszawa : „Bellona”, cop. 2008. Sygn.: Cz.O. 37785

Podstawy ekonomii / red. nauk. R. Milewski, E. Kwiatkowski ; aut. P. Alberciak [i in.]. Wyd. 3 zm., dodr. 2. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, dr. 2007. Sygn.: W 37657, 37658

Podstawy ekonomii : ćwiczenia i zadania / red. nauk. R. Milewski, E. Kwiatkowski ; aut. P. Alberciak [i in.]. Wyd. 3 zm., dodr. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, dr. 2007. Sygn.: W 37659

Potrzeby osób niepełnosprawnych w zakresie aktywizacji zawodowej : materiały konferencyjne, 30 maja 2007 r. : konferencja została zorganizowana w ramach Projektu Partnerskiego pt. „Kluczowa rola gminy w aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych”, 30 maja 2007 r. w Centrum Konferencyjno-Kongresowym PWABiA, Warszawa. Warszawa : KIG-R, 2007. Sygn.: W 37758; Cz.O. 37757

RADECKI P., BROŻYNA E., KRYJOM P.: *Podręcznik organizatora i kierownika spółdzielni socjalnej*. Warszawa : Krajowa Izba Gospodarczo-Rehabilitacyjna, 2007. Sygn.: Cz.O. 37955

RATAJCZAK Z.: *Psychologia pracy i organizacji*. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2007. (Krótkie Wykłady z Psychologii). Sygn.: Cz.O. 37635

Rola władz samorządowych w rozwoju turystyki wiejskiej w kontekście wykorzystania zasobów ludzkich na przykładzie województwa podkarpackiego / pod red. S. Makarskiego ; Podkarpackie Towarzystwo Oświaty i Edukacji Ekonomicznej „Zalesie” w Rzeszowie, Uniwersytet Rzeszowski. Wydział Ekonomii. Rzeszów : Wydaw. UR, 2007. Sygn.: Cz.O. 37588

Rozwój transgranicznej współpracy gospodarczej w regionie Biała Podlaska - Brześć / pod red. M. Adamowicza i A. Siedleckiej ; Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. Biała Podlaska : Wydaw. PWSZ, 2007.

T. 1. Sygn.: Cz.O. 37767/T.1

Rozwój transgranicznej współpracy edukacyjnej w regionie Biała Podlaska - Brześć / pod red. M. Adamowicza i A. Siedleckiej ; Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. Biała Podlaska : Wydaw. PWSZ, 2007.

T. 2. Sygn.: Cz.O. 37768/T.2

SIERPIŃSKA M., JACHNA T.: *Metody podejmowania decyzji finansowych : analiza przykładów i przypadków*. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2007. (FFF. Przedsiębiorstwo). Sygn.: Cz.O. 37782

SIUDA W.: *Elementy prawa dla ekonomistów*. Wyd. 20. Poznań : „Scriptum”, 2007. Sygn.: Cz.O. 37570

SKODLARSKI J.: *Zarys historii gospodarczej Polski*. Wyd. 1, dodr. 3. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2007. Sygn.: Cz.O. 37673

Słownik finansów i bankowości / [red. R. Malczewski ; tł. J. Królak-Werwińska, T. Łamacz]. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2008. (Oxford University Press). Sygn.: Cz.O. 38009

SZUMLICZ T.: *Ubezpieczenie społeczne : teoria dla praktyki*. Bydgoszcz ; Warszawa : Oficyna Wydawnicza „Branta”, 2006. Sygn.: Cz.O. 37990

Terroryzm : anatomia zjawiska / red. nauk. K. Liedel. Warszawa : Wydaw. Nauk. „Scholar” : Collegium Civitas Press, 2006. Sygn.: Cz.O. 37605

Ubezpieczenia komunikacyjne / pod red. S. Rogowskiego ; [aut.] B. Wolińska [i in.]. Warszawa : „Poltext”, 2006. (Ubezpieczenia). Sygn.: Cz.O. 37989

Znowelizowana ustawa o systemie oświaty po zmianach z 7 września 2007 r. Poznań : Oficyna Ekonomiczna Wydawnictwa eMPi2, 2007. (Materiały i Podręczniki Mariana Pietraszewskiego). Sygn.: Cz.O. 37558

Szkolnictwo, oświata, pedagogika, wychowanie

Atlas ćwiczeń lekkoatletycznych dla dzieci i młodzieży : ćwiczenia, gry i zabawy w lekkoatletycznym nauczaniu początkowym / pod red. J. Iskry i J. Wojnara ; [aut.] J. Iskra [i in.]. Opole : Politechnika Opolska. Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii, 2008. Sygn.: Cz.O. 38002

BEREŻNICKI F.: *Dydaktyka kształcenia ogólnego*. Wyd. 2. Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2007. Sygn.: Cz.O. 37836

Education in a reformed school = Wychowanie i kształcenie w reformowanej szkole / sci. ed. by T. Koszczyc, M. Lewandowski, W. Starościak; [introd. transl. into english by B. Setkowicz]. Wrocław : Wrocławskie Towarzystwo Naukowe. Wydaw. : Akademia Wychowania Fizycznego, 2007. Sygn.: Cz.O. 37956/+CD

Edukacja jutra : X Tatrzańskie Seminarium Naukowe / red. nauk. K. Denek, T. Koszczyc, M. Lewandowski. Wrocław : Wrocławskie Towarzystwo Naukowe. Wydaw., 2004. Sygn.: Cz.O. 38013

Edukacja jutra : XI Tatrzańskie Seminarium Naukowe / red. nauk. F. Bereżnicki, K. Denek. Szczecin : Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego, 2005. Sygn.: Cz.O. 38014

Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku / [red. nauk. i przewod. kom. red. T. Pilch]. Warszawa : Wydaw. Akad. „Żak” Teresa i Józef Śnieciński, 2003-.

T. 6, *Su-U* / [red. prowadzący E. Różycka]. Cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 29292/T.6, 32005/T.6

KOMOROWSKI T.: *Prawo w praktyce oświatowej : poradnik dla nauczycieli i kadry kierowniczej oświaty*. Wyd. 7 zaktual. Poznań : Oficyna Ekonomiczna Wydawnictwa eMPi2, 2007. (Materiały i Podręczniki Mariana Pietraszewskiego). Sygn.: Cz.O. 37556

KRUGER H.: *Metody badań w pedagogice*. Gdańsk ; Sopot : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2007. (Pedagogika / GWP). Sygn.: Cz.O. 38070

KWIATKOWSKA H.: *Pedeutologia*. Warszawa : Wydaw. Akademickie i Profesjonalne, 2008. (Pedagogika Wobec Współczesności). Sygn.: Cz.O. 38008

80 lat krakowskiej Uczelni Wychowania Fizycznego : Studium Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego 1927-1950, Wyższa Szkoła Wychowania Fizycznego 1950-1972, Akademia Wychowania Fizycznego 1972 : wydawnictwo jubileuszowe / [red. nacz. M. Orlewicz-Musiał ; aut. E. Budkiewicz i in. ; Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie. Stowarzyszenie Absolwentów AWF]. Kraków : AWF.SA AWF, 2007. Sygn.: Cz.O. 37969

Miejsce i rola wychowania fizycznego w szkole po reformie systemu edukacji / red. nauk. K. Warchoń i Ł. Wojtyczek ; Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Krośnie. Instytut Kultury Fizycznej. Krosno : PWSZ, 2007. (Prace Naukowo-Dydaktyczne Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Krośnie ; z. 25). Sygn.: Cz.O. 37992

MINCZAKIEWICZ E.: *Jak pomóc w rozwoju dziecka z zespołem Downa : poradnik dla rodziców i wychowawców*. Kraków : Wydaw. Nauk. Akademii Pedagogicznej, 2001. Sygn.: Cz.O. 37591

PIELACHOWSKI J.: *Organizacja, kierowanie i nadzór pedagogiczny w szkole : poradnik dla dyrektorów szkół oraz pracowników organów prowadzących i nadzorujących szkoły*. Poznań : Oficyna Ekonomiczna Wydawnictwa eMPi2, 2007. (Materiały i Podręczniki Mariana Pietraszewskiego). Sygn.: Cz.O. 37555

Praca, etos, wychowanie / red. nauk. E. Konovaluk, M. Nowak ; Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Papieża Jana Pawła II. Instytut Pedagogiki. Biała Podlaska : IP PWSZ, 2007. Sygn.: Cz.O. 37583

SOBCZYK W.: *Edukacja ekologiczna i prozdrowotna*. Dodr. Kraków : Wydaw. Nauk. AP, 2003. (Prace Monograficzne / Akademia Pedagogiczna im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie ; nr 293). Sygn.: Cz.O. 37589

Usprawnienie, wychowanie i nauczanie osób z głębszym upośledzeniem umysłowym / pod red. J. Pileckiego. Wyd. 2 zm., dodr. Kraków : Wydaw. Nauk. Akademii Pedagogicznej, 2002. Sygn.: Cz.O. 37590

WILCZKOWSKI E.: *Metodyka wychowania fizycznego w przedszkolu* / Akademia Świętokrzyska im. Jana Kochanowskiego. Filia w Piotrkowie Trybunalskim. Piotrków Trybunalski : Naukowe Wydaw. Piotrkowskie przy Filii AŚ, 2007. Sygn.: W 37981; Cz.O. 37980

Wybrane zagadnienia jakości w wychowaniu fizycznym : (aspekty jakości, atrakcyjność zajęć i jej mierzenie) / pod red. K. Burtnego i S. Szczepańskiego ; Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej w Opolu. Katedra Metodyki Wychowania Fizycznego. Opole : WWFiF PO, 2007. Sygn.: Cz.O. 38025

Wychowanie : pojęcia, procesy, konteksty / red. nauk. M. Dudzikowa, M. Czerepaniak-Walczak. Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2007-2008. (Interdyscyplinarne Ujęcie / GWP).

T. 2, [Ku czemu wychowywać w nieprzejrzystym świecie]. 2007. Sygn.: Cz.O. 35763/T. 2

T. 3, [O praktykach wychowania - co wzbogaca, co zubaża wychowawcę]. 2007. Sygn.: Cz.O. 35763/T. 3

T. 4, [Ku demokracji poprzez edukację]. 2008. Sygn.: Cz.O. 35763/T. 4

Znowelizowana Karta Nauczyciela po zmianach z 7 września 2007 r. Poznań : Oficyna Ekonomiczna Wydawnictwa eMPi2, 2007. (Materiały i Podręczniki Mariana Pietraszewskiego). Sygn.: Cz.O. 37557, Cz.O. 37558

Turystyka, rekreacja, czas wolny, hotelarstwo, etnologia

Baraniogórski Ośrodek Kultury Turystyki Górskiej PTTK „U źródeł Wisły” 1994-2004 / [red. i oprac. R.M. Remiszewski] ; Podkomisja Kultury i Historii Turystyki Górskiej KTG ZG PTTK w Krakowie. [Szczawnica] : Ośrodek Kultury Turystyki Górskiej PTTK w Pieninach ; Gliwice : Wydaw. Ryszard M. Remiszewski - RMR, 2004. Sygn.: Cz.O. 37994

CABAJ W., KRUCZEK Z.: *Podstawy geografii turystycznej*. Kraków : „Proksenia”, 2007. Sygn.: W 37549-37552, 37565; Cz.O. 37548

Current issues on sport and tourism development / ed. by M. Louis, C. Pigeassou. [Warszawa : Wydaw. Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego], cop. 2008. Sygn.: W 37966

CZECZELEWSKI J.: *Sposób żywienia, stan odżywienia (wybrane cechy somatyczne) oraz aktywność fizyczna dzieci i dorastającej młodzieży z terenu powiatu bialskiego : uwarunkowania i wzajemne związki* / Akademia Wychowania Fizycznego J. Piłsudskiego w Warszawie. Biała Podlaska : ZWWF, 2007. (Monografie i Opracowania / Zamiejscowy Wydział Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej ; nr 1). Sygn.: Cz.O. 37960/Nr 1

Dane, analizy i prognozy rozwoju gospodarki turystycznej w latach 2001-2013 / Instytut Turystyki. Warszawa : IT, 2004. Sygn.: Cz.O. 37573

DOMERECKA B.: *Jak organizować szkolną turystykę? : [cele edukacyjne, finansowanie, transport, bezpieczeństwo, sytuacje kryzysowe]*. Warszawa : „Municipium”, cop. 2008. Sygn.: Cz.O. 37971/+CD

GRABOWSKI J., MILEWSKA M., STASIAK A.: *Vademecum organizatora turystyki niepełnosprawnych*. Łódź : Wydaw. Wyższej Szkoły Turystyki i Hotelarstwa, 2007. Sygn.: Cz.O. 37962

Gry rekreacyjne / [wyboru tekstu dokonał A. Jotan] ; Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej. Zarząd Główny. Warszawa : [TKKF.ZG], 1999. Sygn.: Cz.O. 38047

Instytucje, przedsiębiorstwa, turystyka w badaniach i opiniach / red. nauk. W. Przybylska-Kapuścińska, M. Sapała-Gazda. Poznań : Wydaw. AE, 2007. (Debiuty Ekonomiczne / Akademia Ekonomiczna w Poznaniu ; 6). Sygn.: Cz.O. 37999

JAKÓBCZYK-GRYSZKIEWICZ J., GRYSZKIEWICZ B.: *Komunikacja marketingowa w turystyce*. Katowice : „Śląsk”, 2007. Sygn.: Cz.O. 38069

Kierunki rozwoju turystyki w województwie lubelskim / red. J. Bergier, M. Stelmach ; Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. Biała Podlaska : Wydaw. PWSZ, 2007. Sygn.: Cz.O. 38090

KOWALCZYK A.: *Walory turystyczne Pomorza*. Bydgoszcz : Wydaw. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2007. Sygn.: Cz.O. 37978

Kultura i turystyka : razem czy oddzielnie? : praca zbiorowa / pod red. A. Stasiaka. Łódź : Wydaw. Wyższej Szkoły Turystyki i Hotelarstwa, 2007. Sygn.: Cz.O. 37961

KUŃSKI H.: *Profil wydolności (sprawności) prozdrowotnej w indywidualizacji treningu zdrowotnego osób dorosłych* / Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej. Zarząd Główny. Warszawa : [TKKF.ZG], 1998. (Sport dla Wszystkich). Sygn.: W 38066; Cz.O. 38065

Marketing usług turystycznych / red. nauk. A. Panasiuk ; aut. M. Januszewska [i in.]. Wyd. 1, dodr. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2006. (Turystyka). Sygn.: W 37648, 37649, 37650

Metodologia badań i badanie pilotażowe turystyki biznesowej / [aut. oprac. W. Bartoszewicz i in.] ; Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej. Warszawa : Instytut Turystyki, 2003. Sygn.: Cz.O. 37574

MIELCAREK R.: *Sztuka taniego podróżowania : poradnik nałogowego turysty*. Poznań : „Sorus”, 2006. Sygn.: Cz.O. 37542

NAWROCKA E., OPARKA S.: *Hotel w XXI wieku : zarządzanie w warunkach globalizacji*. Wrocław : Wydaw. WSZ, 2007. (Monografie / Wyższa Szkoła Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu) (Podręczniki Akademickie Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu). Sygn.: W 37593; Cz.O. 37592

Nowe tendencje w kulturze fizycznej i turystyce w kontekście hotelarstwa i gastronomii : praca zbiorowa / pod red. W. Siwińskiego, R. Dawida Taubera, E. Muchy-Szajek ; Polskie Stowarzyszenie Naukowe Animacji, Rekreacji i Turystyki. Poznań : Wydaw. WSHiG, 2007. (Monografie / Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Gastronomii w Poznaniu ; t. 3). Sygn.: Cz.O. 37977

Pilotaż i przewodnictwo w krajach Unii Europejskiej : materiały z III Forum Pilotażu i Przewodnictwa, Poznań, 24-25 listopada 2006 r. / [red. Z. Kruczek]. Kraków : „Proksenia”, 2007. Sygn.: W 37554; Cz.O. 37553

PŁOCKA J.: *Wybrane zagadnienia z zagospodarowania turystycznego*. Toruń : Centrum Kształcenia Ustawicznego. (Biblioteka CKU)
Cz. 1. Wyd. 3, wzn. 2006. Sygn.: W 37819/Cz.1; Cz.O. 37818/Cz.1
Cz. 2. Wyd. 2, wzn. 2006. Sygn.: W 37819/Cz.2; Cz.O. 37818/Cz.2

PRAMANN U., SCHAUFLE B.: *Nordic Walking : program treningowy dla seniorów*. Warszawa : Oficyna Wydawnicza „Interspar”, 2007. Sygn.: Cz.O. 37686

Rachunek satelitarny turystyki dla Polski / [red. nauk. E. Dziedzic ; aut. tekstu T. Buczak i in.]. Warszawa : ALMAMER Wyższa Szkoła Ekonomiczna, 2007. Sygn.: Cz.O. 37811

Regionalne aspekty rozwoju turystyki : monografia naukowa / pod red. M. Jalinika. Białystok : Agencja Wydawniczo-Edytorska EkoPress, 2006. Sygn.: Cz.O. 37571

Rekreacja ruchowa dzieci i młodzieży w plenerze : praca zbiorowa / pod red. R. Wieczorka ; [aut. A. Jachnik i in.] ; Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej. Zarząd Główny. Warszawa : [Oficyna Wydawnicza „ABA”], [2000]. Sygn.: W 38064; Cz.O. 38063

Rekreacja, turystyka i agroturystyka w gospodarce przestrzennej - wyzwania XXI wieku / red. nauk. W. Czarnecki ; Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Białymstoku. Białystok : Wydaw. WSFiZ, 2007. Sygn.: Cz.O. 38000

Rola władz samorządowych w rozwoju turystyki wiejskiej w kontekście wykorzystania zasobów ludzkich na przykładzie województwa podkarpackiego / pod red. S. Makarskiego ; Podkarpackie Towarzystwo Oświaty i Edukacji Ekonomicznej „Zalesie” w Rzeszowie, Uniwersytet Rzeszowski. Wydział Ekonomii. Rzeszów : Wydaw. UR, 2007. Sygn.: Cz.O. 37588

SARNOWSKI J., KIREJCZYK E.: *Zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym*. Warszawa : ALMAMER Wyższa Szkoła Ekonomiczna, 2007. Sygn.: Cz.O. 37569

Stan i perspektywy rozwoju turystyki w Tatrzańskim Parku Narodowym / red. J. Pociask-Karteczka, A. Matuszyk, P. Skawiński ; Tatrzański

Park Narodowy. Kraków ; Zakopane : [AWF], 2007. (Studia i Monografie / Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie ; nr 46). Sygn.: Cz.O. 22976/Nr 46

STANIEWSKA-ZĄTEK W.: *Turystyka a przyroda i jej ochrona*. Poznań : Bogucki Wydawnictwo Naukowe, 2007. Sygn.: Cz.O. 37862

STEBLIK-WŁAŻŁAK B., CYMAŃSKA-GARBOWSKA B.: *Usługi turystyczne : podręcznik do nauki zawodu technik hotelarstwa*. Warszawa : „Rea”, cop. 2008-.

Cz. 1. 2008. Sygn.: Cz.O. 37801/Cz.1

STRUGAREK J.: *Organizacja i prowadzenie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych* / Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Wyd. 2. Poznań : Wydaw. Nauk. UAM, 2007. Sygn.: W 37656

SZEKLICKI R.: *Habitualna aktywność fizyczna mężczyzn po 60. roku życia : konsekwencje morfologiczne i metaboliczne oraz uwarunkowania społeczne*. Poznań : AWF, 2007. (Monografie / Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu ; nr 381). Sygn.: Cz.O. 11133/Nr 381

Szkice z dziejów turystyki na Podbeskidziu : praca zbiorowa / pod red. A. Nowakowskiego. Wadowice : Oficyna Wydawnicza „Grafikon”, 2008. Sygn.: Cz.O. 38003

TOKARZ A.: *Zarządzanie zasobami ludzkimi w sektorze turystycznym*. Warszawa : Centrum Doradztwa i Informacji „Difin”, 2008. Sygn.: Cz.O. 37976

Turystyka biznesowa : zbiór materiałów pokonferencyjnych, Gdańsk, 06-07 września 2007 / [org. konf. Wyższa Szkoła Turystyki i Hotelarstwa w Gdańsku, Polska Agencja Rozwoju Turystyki w Warszawie]. Gdańsk : WSTiH ; Sopot : Fundacja Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego, 2007. Sygn.: W 37917; Cz.O. 37581

Turystyka jako czynnik rozwoju społeczno-gospodarczego regionów europejskich / red. M. Turek ; [Europejska Szkoła Hotelarstwa, Turystyki i Przedsiębiorczości Szkoła Wyższa w Sopocie]. Sopot : ESHTiP, [2007]. Sygn.: Cz.O. 37967

Turystyka polska w 2005 roku : układ regionalny / [aut. oprac. M. Byszewska-Dawidek i in.] ; Instytut Turystyki. Warszawa : IT, 2006. Sygn.: Cz.O. 37572

Turystyka w Narodowym Planie Rozwoju na lata 2007-2013 / oprac. M. Byszewska-Dawidek ; Instytut Turystyki. Warszawa : IT, 2004. Sygn.: Cz.O. 37575

Turystyka wiejska a edukacja : różne poziomy, różne wymiary / pod red. J. Sikory ; [aut. T. Cebulak i in.]. Poznań : Wydaw. Akademii Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego, 2007. Sygn.: Cz.O. 37611

Turystyka zrównowazona na obszarze Beskidów Zachodnich : studium uwarunkowań i barier rozwoju / red. nauk. J. Warszńska ; Polska Akademia Nauk. Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią. Zakład Sozologii. Kraków : Wydaw. IGSMiE PAN, 2006. Sygn.: Cz.O. 37594/+CD

Tworzenie i dostosowywanie produktów turystycznych do potrzeb osób niepełnosprawnych : praca zbiorowa / [red. A. Borowicka, A. Borowicka, W. Heliński ; aut. A. Borowicka i in.]. Szczecin : Forum Turystyki Regionów, 2007. Sygn.: W 37607, 37608; Cz.O. 37606

WITKOWSKI C.: *Aktywność międzynarodowych systemów hotelowych na polskim rynku*. Warszawa : ALMAMER Wyższa Szkoła Ekonomiczna, 2007. Sygn.: Cz.O. 37561

WITKOWSKI C.: *Hotelarstwo*. Warszawa.

Cz. 1, *Podstawy hotelarstwa*. Wyd. 2 zm. ALMAMER Wyższa Szkoła Ekonomiczna, 2007. Sygn.: W 37655/Cz.1; Cz.O. 37654/Cz.1

Zarządzanie turystyką / red. nauk. L. Pender, R. Sharpley ; tł. J. Sawicki. Warszawa : Polskie Wydaw. Ekonomiczne, 2008. Sygn.: W 37509-37512; Cz.O. 37508

Matematyka, nauki przyrodnicze, nauki biologiczne

BAŃKOWSKI E.: *Biochemia : podręcznik dla studentów studiów licencjackich i magisterskich* / [oprac. typogr. A. Gutkowska ; wykonanie ryc. i wzorów J. Mikiciuk ; oprac. skorowidza M. Jacyszyn]. Wrocław : „Med-Pharm Polska”, 2006. Sygn.: Cz.O. 37832

Bariery w zarządzaniu parkami krajobrazowymi w Polsce / red. nauk. K. Zimniewicz. Warszawa : Polskie Wydaw. Ekonomiczne, 2008. Sygn.: Cz.O. 37773

Biologia molekularna / P.C. Turner [i in.]. Wyd. 2 popr. i unow., dodr. 2. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2007. (Krótkie Wykłady). Sygn.: Cz.O. 37833

Biologia molekularna w medycynie : elementy genetyki klinicznej / red. nauk. J. Bal ; aut. J. Bal [i in.]. Wyd. 2 zm., dodr. 1. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2007. Sygn.: Cz.O. 37834

CHUDZIK H., KIELCZEWSKA H., MEJZA I.: *Statystyka matematyczna w przykładach i zadaniach*. Poznań : Wydaw. Akademii Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego, 2006. Sygn.: Cz.O. 37609

GZIK M.: *Biomechanika kręgosłupa człowieka*. Gliwice : Wydaw. Politechniki Śląskiej, 2007. Sygn.: Cz.O. 37866

MAŁECKI Z.: *Ochrona i zarządzanie środowiskiem* / Śląska Wyższa Szkoła Zarządzania w Katowicach. Katowice : Wydaw. ŚWSZ, 2000.

T. 1, *Podstawy ochrony środowiska w aspekcie zagrożeń*. Sygn.: Cz.O. 37586/T.1

T. 2, *Elementy zarządzania środowiskiem naturalnym*. Sygn.: Cz.O. 37586/T.2

Stan i perspektywy rozwoju turystyki w Tatrzańskim Parku Narodowym / red. J. Pociask-Karteczka, A. Matuszyk, P. Skawiński ; Tatrzański Park Narodowy. Kraków ; Zakopane : [AWF], 2007. (Studia i Monografie / Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie ; nr 46). Sygn.: Cz.O. 22976/Nr 46

Stan środowiska w województwie śląskim w 2006 roku / [red. A. Szczygiel i in. ; oprac. pod kier. J. Jamrochy] ; Wojewoda Śląski, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. Katowice : WIOŚ, 2007. (Biblioteka Monitoringu Środowiska). Sygn.: W 37620; Cz.O. 37619

TRZĄSKI L.: *Słownik biologiczny*. Katowice ; Chorzów : „Videograf II”, 2005. Sygn.: Cz.O. 37857

WOŚ A.: *ABC meteorologii* / Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Wyd. 3 rozz. Poznań : Wydaw. Nauk. UAM, 2003. Sygn.: Cz.O. 37622

Wybrane zagadnienia biomechaniki ruchu człowieka / pod red. C. Urbani-
ka. Warszawa : Akademia Wychowania Fizycznego, 2007. Sygn.: Cz.O. 38079

Medycyna

Aromaterapia i inne terapie naturalne / [przekł. z jęz. ang. B. Piotrow-
ska]. Warszawa : „Rea”, cop. 2006. Sygn.: Cz.O. 37527

CONNOLE M.: *Masaż ucha : aurikuloterapia : nowe podejście terapeutyczne*. Warszawa : KDC Klub dla Ciebie - Bauer-Weltbild Media, 2007. Sygn.: Cz.O. 37843

COUWENBERGH J.: *Chromoterapia i światłoterapia czyli jak leczyć barwami i światłem*. Katowice ; Chorzów : „Videograf II”, 2008. (Poradnik). Sygn.: Cz.O. 38004

CZECZELEWSKI J.: *Sposób żywienia, stan odżywienia (wybrane cechy somatyczne) oraz aktywność fizyczna dzieci i dorastającej młodzieży z terenu powiatu bialskiego : uwarunkowania i wzajemne związki* / Akademia Wychowania Fizycznego J. Piłsudskiego w Warszawie. Biała Podlaska : ZWWF, 2007. (Monografie i Opracowania / Zamiejscowy Wydział Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej ; nr 1). Sygn.: Cz.O. 37960/Nr 1

CZOPIK J.: *Młody tenisista : jak uniknąć urazów*. Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2008. Sygn.: W 37715, 37716; Cz.O. 37714

Ćwiczenia dla dzieci z wadami postawy / [oprac. S. Owczarek]. Dodr. Warszawa : Zarząd Główny Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej, 2002. Sygn.: W 38052; Cz.O. 38051

DROSZCZ W.: *Astma*. Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2007. Sygn.: W 37713; Cz.O. 37712

EKSTEROWICZ J.: *Zarys żywienia sportowców*. Bydgoszcz : Wydaw. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2007. Sygn.: Cz.O. 37979

GAŁECKA U.: *Biologiczne podstawy rekreacji ruchowej : materiały pomocnicze - atlas* / Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej. Warszawa : Zarząd Główny TKKF, 2007. Sygn.: W 38068; Cz.O. 38067

GANONG W.: *Fizjologia*. Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2007. Sygn.: W 37696-37704; Cz.O. 37695; WJ 1159, 1160; Cz.J. 1158

GZIK M.: *Biomechanika kręgosłupa człowieka*. Gliwice : Wydaw. Politechniki Śląskiej, 2007. Sygn.: Cz.O. 37866

IGNASIAK Z.: *Anatomia narządów wewnętrznych i układu nerwowego człowieka*. Wrocław : Elsevier Urban & Partner, cop. 2008. Sygn.: Cz.O. 37676

JEŻEWSKA-ZYCHOWICZ M.: *Zachowania żywieniowe i ich uwarunkowania*. Wyd. 2 zm. Warszawa : Wydaw. SGGW, 2007. Sygn.: Cz.O. 37817

KOLSTER B., WASKOWIAK A.: *Wielka księga refleksoterapii : masaż stóp, rąk, głowy, shiatsu, łagodzenie bólu i dolegliwości*. Warszawa : KDC Klub dla Ciebie - Bauer-Weltbild Media, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37545

KUBACKI J.: *Zarys ortopedii i traumatologii : podręcznik dla studentów rehabilitacji* / Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach. Wyd. 4. Katowice : Wydaw. AWF, 2008. Sygn.: W 37868-37886; Cz.O. 37867; WJ 1186, 1187; Cz.J. 1185

KUNACHOWICZ H., CZARNOWSKA-MISZTAŁ E., TURLEJSKA H.: *Zasady żywienia człowieka : [podręcznik]*. Wyd. 5. Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 2006. Sygn.: Cz.O. 37546

KWAPULIŃSKA W.: *Biologiczne podstawy rekreacji : podręcznik dla potrzeb szkolenia instruktorów rekreacji ruchowej*. Warszawa : TKKF, 1994. Sygn.: W 38030, 38031

LEWANDOWSKI G.: *Masaż kobiety w ciąży i niemowlęcia*. Łódź : „Anna”, 2007. Sygn.: Cz.O. 37842

MAGIERA L.: *Klasyczny masaż leczniczy : teoria i praktyka : automasaż*. Wyd. 2 popr. i uzup. Kraków : „Bio-Styl”, 2007. Sygn.: W 38092

MAZUR R., KSIĄŻKIEWICZ B., NYKA W.M.: *Udar mózgu w praktyce lekarskiej*. Gdańsk : Wydaw. Medyczne Via Medica, 2004. Sygn.: Cz.O. 37800

MELZACK R., WALL P.: *Tajemnica bólu*. Kraków : „WAM”, 2006. (Myśl Psychologiczna). Sygn.: Cz.O. 37543

MINCZAKIEWICZ E.: *Jak pomóc w rozwoju dziecka z zespołem Downa : poradnik dla rodziców i wychowawców*. Kraków : Wydaw. Nauk. Akademii Pedagogicznej, 2001. Sygn.: Cz.O. 37591

MORGULEC N., KOSMOL A.: *Aktywność fizyczna w procesie usprawniania osób z uszkodzeniem rdzenia kręgowego w odcinku szyjnym*. Warszawa : Wydaw. AWF, 2007. (Studia i Monografie / Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie ; nr 122). Sygn.: Cz.O. 38016

Mózg a zachowanie / red. nauk. T. Górską, A. Grabowska, J. Zagrodzka. Wyd. 3 zm., 1 dodr. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2006. Sygn.: W 37629

MROZKOWIAK M.: *Uwarunkowania wybranych parametrów postawy ciała dzieci i młodzieży oraz ich zmienność w świetle metody projekcyjnej* / Polskie Towarzystwo Fizjoterapii, Polskie Towarzystwo Naukowe Kultury Fizycznej, Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej Poznańskiej AWF w Gorzowie Wlkp. Gorzów Wlkp. : ZWKF, 2007. Sygn.: Cz.O. 38015

OGURKOWSKA M.: *Biomechaniczna ocena zmian strukturalnych i funkcjonalnych kręgosłupa lędźwiowego u zawodników wyczynowo uprawiających wioślarstwo*. Poznań : AWF, 2007. (Monografie / Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu ; nr 375). Sygn.: Cz.O. 11133/Nr 375

OKŁOT K.: *Urazy kostno-stawowe u dzieci : praktyczny podręcznik*. Warszawa : Fundacja Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2008. Biblioteka Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy ; 1). Sygn.: Cz.O. 37810

PAPROCKA-BOROWICZ M., ZAWADZKI M.: *Fizjoterapia w chorobach układu ruchu : podręcznik dla studentów licencjatów wydziałów fizjoterapii*. Wrocław : Górnicki Wydaw. Medyczne, 2007. Sygn.: W 37864, 37865; Cz.O. 37863

PODOLSKA B.: *Rytmika dla dzieci*. Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2008. Sygn.: W 37855; Cz.O. 37854

Podstawy żywienia klinicznego / red. nauk. L. Sobotka. Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37717

RADEK A., MACIEJCZAK A., ROSZKOWSKI M.: *Stabilizacja kręgosłupa*. Kraków : AGH. Uczelniane Wydawnictwa Naukowo-Dydaktyczne : Fundacja Wspomagania Oświaty, 2006.

Cz. 1, *Kręgosłup szyjny*. 2006. Sygn.: Cz.O. 37993/Cz.1

ROŚLAWSKI A.: *Podstawy fizjoterapii w chorobach reumatycznych*. Wyd. 2. Wrocław : Wydaw. AWF, 1998. (Rehabilitacja / Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu. Seria D). Sygn.: W 37765

STEWART N.: *Księga masażu : terapeutyczne zastosowanie najpopularniejszych technik masażu, promowanie zdrowego stylu życia*. Warszawa : „Elipsa”, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37533

SZEKLIICKI R.: *Habitualna aktywność fizyczna mężczyzn po 60. roku życia : konsekwencje morfologiczne i metaboliczne oraz uwarunkowania społeczne*. Poznań : AWF, 2007. (Monografie / Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu ; nr 381). Sygn.: Cz.O. 11133/Nr 381

Sześćoletnie dziecko gdańskie w latach 1995-2004 : szkic antropomotoryczny : trendy i standardy / pod red. J. Drabika, M. Resiak i E. Prętkiewicz-Abacjew ; Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku. Gdańsk : Wydaw. Uczelniane AWFIS, 2007. Sygn.: Cz.O. 38081

Udar mózgu / pod red. A. Szczudlika. Kraków : Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego, cop. 2007. Sygn.: W 37799; Cz.O. 37798

Usprawnienie, wychowanie i nauczanie osób z głębszym upośledzeniem umysłowym / pod red. J. Pileckiego. Wyd. 2 zm., dodr. Kraków : Wydaw. Nauk. Akademii Pedagogicznej, 2002. Sygn.: Cz.O. 37590

WILLIAMS S., JANSEN D.: *Pilates : przewodnik dla początkujących*. Warszawa : Dom Wydawniczy Bellona, cop. 2006. Sygn.: W 37787; Cz.O. 37786

Wybrane problemy rehabilitacji osób niepełnosprawnych : praca zbiorowa / pod red. A. Klinik. Skoczów : Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego. Oddział Beskidzki, 2003. Sygn.: W 37913-37916; Cz.O. 37912; WJ 1189; Cz.J. 1188

ZAWADZKA B.: *Dorastająca młodzież wobec problemu własnego zdrowia*. Kraków : AWF, 2007. (Studia i Monografie / Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie ; nr 44). Sygn.: Cz.O. 22976/Nr 44

ZYCH A.: *Leksykon gerontologii*. Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2007. Sygn.: Cz.O. 37841

Organizacja i zarządzanie

BATORSKI J.: *Organizacja efektywnie ucząca się*. Dąbrowa Górnicza : WSB, 2002. Sygn.: Cz.O. 37988

JOŃCZYK J.: *Zarządzanie zasobami ludzkimi w zakładach opieki zdrowotnej*. Warszawa : Centrum Doradztwa i Informacji „Difin”, cop. 2008. Sygn.: Cz.O. 37808

KISIELNICKI J.: *Zarządzanie : jak zarządzać i być zarządzanym*. Warszawa : Polskie Wydaw. Ekonomiczne, 2008. Sygn.: W 37514, 37515; Cz.O. 37513

Organizacja i zarządzanie : podstawy wiedzy menedżerskiej / pod red. M. Przybyły. Wyd. 3. Wrocław : Wydaw. Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego, 2003. Sygn.: Cz.O. 37503

PAWLAK Z., SMOLEŃ A.: *Zarządzanie finansami spółek kapitałowych w sporcie kwalifikowanym z perspektywy rachunkowości finansowej i zarządczej*. Warszawa : Wydaw. AWF, 2007. (Studia i Monografie / Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie ; nr 121). Sygn.: Cz.O. 37964

Podstawy nauki o organizacji : przedsiębiorstwo jako organizacja gospodarcza / red. nauk. S. Marek, M. Białasiewicz. Warszawa : Polskie Wydaw. Ekonomiczne, 2008. Sygn.: Cz.O. 37814

SARNOWSKI J., KIREJCZYK E.: *Zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym*. Warszawa : ALMAMER Wyższa Szkoła Ekonomiczna, 2007. Sygn.: Cz.O. 37569

SZNAJDER A.: *Marketing sportu*. Warszawa : Polskie Wydaw. Ekonomiczne, 2008. Sygn.: W 37973-37975, 37974; Cz.O. 37972

TARCZYŃSKI W., MOJSIEWICZ M.: *Zarządzanie ryzykiem : podstawowe zagadnienia*. Warszawa : Polskie Wydaw. Ekonomiczne, 2001. Sygn.: W 38012; Cz.O. 38011

TOKARZ A.: *Zarządzanie zasobami ludzkimi w sektorze turystycznym*. Warszawa : Centrum Doradztwa i Informacji „Difin”, 2008. Sygn.: Cz.O. 37976

Współczesne zarządzanie : teoria i praktyka / red. nauk. S. Walukiewicz ; Polska Akademia Nauk. Centrum Badań Przedsiębiorczości i Zarządzania. Warszawa : CBPiZ PAN, 2004. Sygn.: W 37585; Cz.O. 37584

Zarządzanie strategiczne : praca zbiorowa / poszcz. rozdz. napisali S. Kielczewski [i in.]. Wyd. 3 poszerz. Wrocław : Wydaw. AE, 2000. (Skrypty Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu). Sygn.: Cz.O. 37502

Nauki techniczne, rolnictwo

BATORSKI J.: *Organizacja efektywnie ucząca się* / Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej. Dąbrowa Górnicza : WSB, 2002. Sygn.: Cz.O. 37988

DIETZE S.: *Równowaga w ruchu : jak osiągnąć dosiad doskonały*. Łódź : „Galaktyka”, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37853

GRIFFIN R.: *Podstawy zarządzania organizacjami*. Wyd. 2 zm., dodr. 3. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2007. Sygn.: W 37660, 37661

HAMROL A.: *Zarządzanie jakością z przykładami*. Wyd. 1, dodr. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, dr. 2007. Sygn.: W 37646, 37647

JACHNIS A.: *Psychologia organizacji : kluczowe zagadnienia*. Warszawa : Centrum Doradztwa i Informacji „Difin”, 2008. Sygn.: Cz.O. 37792

Marketing usług turystycznych / red. nauk. A. Panasiuk. Wyd. 1, dodr. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2006. (Turystyka). Sygn.: W 37648-37650

Ocena jakości powietrza w województwie śląskim w latach 2002-2006 / [oprac. pod kier. J. Jamrochy ; red. A. Szczygieł, A. Pillich, K. Straszak] ; Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. Katowice : WIOŚ, 2007. Sygn.: W 37618; Cz.O. 37617

Zarządzanie : teoria i praktyka / red. nauk. A.K. Koźmiński, W. Piotrowski. Wyd. 5 zm., dodr. 7. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2007. Sygn.: W 37641, 37642, 37643

Zarządzanie jakością / pod red. W. Ładońskiego, K. Szołtysek. Wrocław : Wydaw. AE, 2005-. (Skrypty Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu).

Cz. 2, *Ochrona jakości wyrobów w łańcuchu logistycznym* / aut. oprac. M. Kosiorowska [i in.]. 2007. Sygn.: W 35371/Cz.2; Cz.O. 36352/Cz.2

Zarządzanie strategiczne : praca zbiorowa / poszcz. rozdz. napisali S. Kielczewski [i in.]. Wyd. 3 poszerz. Wrocław : Wydaw. AE, 2000. (Skrypty Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu). Sygn.: Cz.O. 37502

Sztuka, architektura, urbanistyka

LUTO K., GANCZAR M.: *Lexical compendium : media.* Warszawa : „Poltext”, 2007. (English for Special Purposes). Sygn.: W 38022; Cz.O. 38021

Sport

AMBROŻY T.: *Samoobrona : podręcznik metodyczny dla instruktorów rekreacji /* Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej. Zarząd Główny. Warszawa : [TKKF.ZG], 2001. Sygn.: W 38029; Cz.O. 38028

AMBROŻY T., KAGANEK K.: *Fitness - ćwiczenia siłowe : podręcznik dla instruktorów rekreacji ruchowej /* Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej. Zarząd Główny. Warszawa : [TKKF.ZG], 2002. (Poradnik dla Instruktorów Rekreacji Ruchowej ; z. 2). Sygn.: W 38044; Cz.O. 38043

Atlas ćwiczeń lekkoatletycznych dla dzieci i młodzieży : ćwiczenia, gry i zabawy w lekkoatletycznym nauczaniu początkowym / pod red. J. Iskry i J. Wojnara ; [aut.] J. Iskra [i in.]. Opole : Politechnika Opolska. Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii, 2008. Sygn.: Cz.O. 38002

Baraniogórski Ośrodek Kultury Turystyki Górskiej PTTK „U źródeł Wiśły” 1994-2004 / [red. i oprac. R.M. Remiszewski] ; Podkomisja Kultury i Historii Turystyki Górskiej KTG ZG PTTK w Krakowie. [Szczawnica] : Ośrodek Kultury Turystyki Górskiej PTTK w Pieninach ; Gliwice : Wydaw. Ryszard M. Remiszewski - RMR, 2004. Sygn.: Cz.O. 37994

BASIAGA-PASTERNAK J.: *Psychologiczne uwarunkowania radzenia sobie ze stresem w sporcie.* Kraków : AWF, 2007. (Studia i Monografie / Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie ; nr 38). Sygn.: Cz.O. 22976/Nr 38

BEST G.: *Strzał w przerwie czyli przygody na boisku i poza nim.* Poznań : Zysk i S-ka, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37541

BIERNACKI J., NIEDZIÓŁKA A., MARSZAŁEK S.: *Fitness : jogging /* Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej. Zarząd Główny. Warszawa : ZG

TKKF, [2004?]. (Poradnik dla Instruktorów Rekreacji Ruchowej ; [z. 5]). Sygn.: W 38038; Cz.O. 38037

Biomechanika ruchu : wybrane zagadnienia / pod red. C. Urbaniaka. Warszawa : Akademia Wychowania Fizycznego, 2007. Sygn.: W 38078; Cz.O. 38024

BISCHOPS K., GERARDS H.: *Piłka nożna : rozgrzewka i ćwiczenia rozluźniająco-uspokajające*. Żórawina] : Oficyna Wydawnicza Marshal, cop. 1999. Sygn.: W 38073, 38074; Cz.O. 38072

Boccia dyscyplina sportowa dla osób niepełnosprawnych : gra integracyjna. Poznań : Sportowe Stowarzyszenie Inwalidów „Start”, 2007. Sygn.: Cz.O. 37958

BRAMMER R.: *Piłka nożna krok po kroku : poradnik*. Warszawa : „Bellona”, cop. 2008. Sygn.: W 37850, 37851; Cz.O. 37849

BUDNY E.: *Droga do Lahti 1978*. Kraków : Wydaw. Krytyki Artystycznej Miniatura, cop. 2002. Sygn.: Cz.O. 37577

BUKRIEJEW A., DEWALT G.: *Wspinaczka : Mount Everest i zgubne ambicje*. Wrocław : Wydaw. Dolnośląskie, 2006. Sygn.: W 37804; Cz.O. 37803

BURGIEL R.: *Poradnik organizatora imprez sportowych i rekreacyjnych* / Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej. Zarząd Główny. Warszawa : [TKKF.ZG], 2000. Sygn.: Cz.O. 38032

BURGIEL R.: *Poradnik organizatora imprez sportowych i rekreacyjnych* / Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej. Zarząd Główny. Warszawa : [TKKF. ZG], 2007. Sygn.: W 38033

CORDAIN L., FRIEL J.: *Paleodieta dla sportowców*. Zielonka : „Buk Rower”, 2008. Sygn.: Cz.O. 38007

Current issues on sport and tourism development / ed. by M. Louis, C. Pigeassou. [Warszawa : Wydaw. Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego], cop. 2008. Sygn.: W 37966

CZAJKOWSKI Z.: *Taktyka i psychologia w szermierce* / Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach. Wyd. 2 zm. i poszerz. Katowice : Wydaw. AWF, 2007. Sygn.: W 37719-37727; Cz.O. 37718; WJ 1169; Cz.J. 1168

ĆWIEK H.: *Na celowniku : rzecz o Józefie Zapędzkim* / Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach. Katowice : Wydaw. AWF, 2007. Sygn.: W 37596-37604; Cz.O. 37595; WJ 1157; Cz.J. 1156

DEDERICHS H., PRIBOSCHEK A.: *Nurkowanie na wrakach*. Warszawa : Oficyna Wydawnicza „Alma-Press”, (Książki dla Nurków ; 11). Sygn.: Cz.O. 37535

DIACZUK J.: *Piłka ręczna : bliżej z przepisami* / Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach. Katowice : Wydaw. AWF, 2007. Sygn.: W 37729-37750; Cz.O. 37728; WJ 1171-1179; Cz.J. 1170

DIETZE S.: *Równowaga w ruchu : jak osiągnąć dosiad doskonały*. Łódź : „Galaktyka”, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37853

Dopóki pamięć nie całkiem zawodzi... / [red. H. Zdebska]. Kraków : „Fall” : Stowarzyszenie Absolwentów AWF, 2006. Sygn.: W 37968; Cz.O. 36698

DOUTRELOUX J., MASSEGLIA M., ROBERT P.: *Musculatura i rozciąganie : wzmacnianie i stretching, trening wszystkich partii mięśni, trzy poziomy zaawansowania, optymalne wykorzystanie sprzętu w siłowni*. Łódź : „Aha!” [właśc. „JK”], 2007. Sygn.: W 37846; Cz.O. 37687

DUDZIŃSKI T.: *Nauczanie podstaw techniki i taktyki koszykówki : przewodnik do zajęć z koszykówki ze studentami kierunku nauczycielskiego*. Poznań : AWF, 2004. (Skrypty / Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu ; nr 145). Sygn.: W 37683; Cz.O. 11139/Nr 145

EGAMI S.: *Droga karate*. Bydgoszcz : „Diamond Books”, 2002. Sygn.: W 37776; Cz.O. 37775

Fitness : nowoczesne formy gimnastyki : [praca zbiorowa] / [pod red. D. Pietrzyk] ; Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej. Warszawa : Zarząd Główny TKKF, 2005. (Poradnik dla Instruktorów Rekreacji Ruchowej ; [z. 3]). Sygn.: W 38042; Cz.O. 38041

Fitness i wellness : kondycja, sprawność, zdrowie / C.B. Corbin [i in.]. Poznań : Zysk i S-ka, cop. 2007. Sygn.: W 38005; Cz.O. 37529

GADD W.: *Wspinaczka : lód i mikst*. Warszawa : „Eremis”, 2004. Sygn.: Cz.O. 37805

GAWKOWSKI R.: *Encyklopedia klubów sportowych Warszawy i jej najbliższych okolic w latach 1918-39*. Warszawa : Wydaw. Uniwersytetu Warszawskiego, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37970

GREEN S.: *Atlas wspinaczkowy Europa : Francja, Włochy, Szwajcaria, Niemcy*. Warszawa : „Eremis”, cop. 2007. Sygn.: W 37528

Gry rekreacyjne / [wyboru tekstu dokonał A. Jotan] ; Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej. Zarząd Główny. Warszawa : [TKKF.ZG], 1999. Sygn.: Cz.O. 38047

GRYCAN J.: *Integralny tenis stołowy : jak sport może zmienić Twój świat na dużo lepsze miejsce do życia*. Kraków : Table Tennis. J. Grycan, 2007. Sygn.: Cz.O. 37688

HILTON C.: *Wewnątrz umysłu : kierowcy Grand Prix : psychologia najszybszych zawodowców na świecie: sex, niebezpieczeństwo i cała reszta / z profesjonalnymi koment. J. Stevensa, B. Shrosbree, A. Waltona*. Warszawa : Vizja Press&IT, 2007. Sygn.: Cz.O. 37802

KAHN D.: *Krav maga : podręcznik słynnego systemu szkolenia fizycznego i samoobrony armii izraelskiej*. Wrocław : „Purana”, 2006. Sygn.: Cz.O. 37531

KOŁTOŃ R.: *Prawda o reprezentacji : Janas i Beenhakker*. Poznań : Zysk i S-ka, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37540

KOŁTOŃ R.: *Żądza piłkarskiego pieniądza*. Poznań : Zysk i S-ka, cop. 2005. Sygn.: Cz.O. 37547

Kontrola treningu i walki sportowej w grach zespołowych / pod red. Janusza Czerwińskiego. Gdańsk : Wydaw. Uczelniane Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego, 2007. Sygn.: Cz.O. 38085

KUŃSKI H.: *Profil wydolności (sprawności) prozdrowotnej w indywidualizacji treningu zdrowotnego osób dorosłych* / Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej. Zarząd Główny. Warszawa : [TKKF.ZG], 1998. (Sport dla Wszystkich). Sygn.: W 38066; Cz.O. 38065

80 lat Polskiego Związku Hokeja na Trawie 1926-2006, 100 lat polskiego hokeja na trawie 1907-2007 : praca zbiorowa / pod red. A. Karwackiego i A. Kuczyńskiego ; [przy współudz. Polskiego Związku Hokeja

na Trawie i Urzędu Miasta Poznania]. Poznań : K&A K.M.A. Karasiak, [2007?]. Sygn.: Cz.O. 38091

LASKOWSKI R.: *Obciążenia treningowe a wydolność fizyczna kobiet trenujących judo* / Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku. Gdańsk : Wydaw. Uczelniane AWFis, 2007. Sygn.: Cz.O. 38083

Lekkoatletyka / pod red. E. Mleczki. Kraków : AWF, 2007. (Podręczniki i Skrypty / Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie ; nr 30). Sygn.: Cz.O. 22973/Nr 30

LAUGHLIN T.: *Pływanie dla każdego*. Zielonka : „Buk Rower”, 2007. Sygn.: W 37789; Cz.O. 37788

140. *Lecie Sokolstwa Polskiego* / oprac. A. Bogucki. Bydgoszcz : Związek Towarzystw Gimnastycznych „Sokół” w Polsce, 2007. Sygn.: Cz.O. 37957

LEE B.: *Sztuka kształtowania ciała : zebrane na podstawie notatek, listów, dzienników, wywiadów, adnotacji do lektury oraz księgozbioru Bruce’a Lee*. Warszawa : „Budo-Sport”, cop. 2005. (Literatura Bruce Lee ; t. 4). Sygn.: Cz.O. 37858

Lekkoatletyka / pod red. J. Migasiewicza, J. Stodółki ; Centralny Ośrodek Sportu. Warszawa : COS. Dział Wydawnictw, 2007. (Biblioteka Trenera). Sygn.: W 37693, 37694; Cz.O. 37692

LESIEWSKI A., LESIEWSKI J.: *Narty : [poradnik]*. Bielsko-Biała : „Pascal”, cop. 2007. (FAN Funkcjonalny, Aktywny, Niezbędny). Sygn.: Cz.O. 37563

LEVINE D., WITHMAN J.: *Krav maga : podręcznik zawierający 230 technik ataku i obrony*. Wrocław : „Purana”, 2007. Sygn.: W 37781; Cz.O. 37532

LUEBBEN C.: *Wspinaczka w skale*. Łódź : „Galaktyka”, cop. 2006. Sygn.: W 37807; Cz.O. 37806

MAKURAT F.: *Psychofizyczne uwarunkowania sukcesu sportowego zawodników kadry narodowej w piłce ręcznej : analiza roli trenera*. Gdańsk ; Sopot : Wydaw. Uniwersytetu Gdańskiego, 2007. Sygn.: Cz.O. 37576

MAŁOLEPSZY E.: *Z dziejów Polskiego Związku Motorowodnego i Narciarstwa Wodnego 1957-2007* / pod red. B. Woltmanna ; [zespół aut. E. Małolepszy i in.] ; Polski Związek Motorowodny i Narciarstwa Wodne-

go, Polskie Towarzystwo Naukowe Kultury Fizycznej. Sekcja Historii Kultury Fizycznej. Warszawa : PZMiNW, 2007. Sygn.: Cz.O. 38023

MARCINIAK M.: *Snowboard : [poradnik]*. Bielsko-Biała : „Pascal”, 2007. (FAN Funkcjonalny, Aktywny, Niezbędny). Sygn.: Cz.O. 37567

McCOLL G.: *Podstawy golfa*. Warszawa : Wiedza i Życie - Hachette Livre Polska, cop. 2006. Sygn.: Cz.O. 37537

MECNER K.: *Igrzyska olimpijskie*. Katowice ; Ruda Śląska : Oficyna Wydawniczo-Usługowa „Benigier-Media”, 2008. (Historia Siatkówki). Sygn.: Cz.O. 38080

MIESSNER W.: *Ćwicz w domu : najlepsze ćwiczenia na siłę, wytrzymałość, równowagę i gibkość*. Warszawa : Oficyna Wydawnicza „Alma-Press”, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37835

MILKOWSKI J.: *Encyklopedia sztuk walki*. Toruń : „Algo”, 2008. Sygn.: Cz.O. 37838

MORGULEC N., KOSMOL A.: *Aktywność fizyczna w procesie usprawniania osób z uszkodzeniem rdzenia kręgowego w odcinku szyjnym*. Warszawa : Wydaw. AWF, 2007. (Studia i Monografie / Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie ; nr 122). Sygn.: Cz.O. 38016

NAŁĘCKA D.: *Fitness w plenerze : poradnik metodyczny dla instruktorów fitness* / pod red. D.M. Opoka. Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej. Warszawa : Zarząd Główny TKKF, 2004. Sygn.: W 38040; Cz.O. 38039

NEFF B.: *Golf : graj fair na fairwayu : etykieta*. Warszawa : „Muza”, 2007. Sygn.: Cz.O. 37840

NEWELL S.: *Golf bez tajemnic : przewodnik*. Warszawa : „Solis”, cop. 2005. (Przewodnik / DK). Sygn.: Cz.O. 37839

Nowe tendencje w kulturze fizycznej i turystyce w kontekście hotelarstwa i gastronomii : praca zbiorowa / pod red. W. Siwińskiego, R. Dawida Taubera, E. Muchy-Szajek ; Polskie Stowarzyszenie Naukowe Animacji, Rekreacji i Turystyki. Poznań : Wydaw. WSHiG, 2007. (Monografie / Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Gastronomii w Poznaniu ; t. 3). Sygn.: Cz.O. 37977

OGURKOWSKA M.B.: *Biomechaniczna ocena zmian strukturalnych i funkcjonalnych kręgosłupa lędźwiowego u zawodników wyczynowo upra-*

uprawiających wioślarstwo. Poznań : AWF, 2007. (Monografie / Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu ; nr 375). Sygn.: Cz.O. 11133/Nr 375

OPOKA D.: *Fitness - sposób na życie*. Warszawa : Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, 2002. (Poradnik dla Instruktorów Rekreacji Ruchowej ; z. 1). Sygn.: W 38046; Cz.O. 38045

ORDYŁOWSKI M., SCHWARZER Z., SZYMAŃSKI L.: *50 lat wrocławskiego sportu 1945-1995*. Wrocław : Wydaw. Nauk. Dolnośląskiej Szkoły Wyższej, 2007. Sygn.: Cz.O. 37998

OSTROWSKI A.: *Telewizyjna transmisja sportowa czyli największy teatr świata*. Wrocław : Wydaw. Nauk. Dolnośląskiej Szkoły Wyższej Edukacji TWP, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 38001

OZIMEK M.: *Determinanty wieloletniego przygotowania zawodników wysokiej klasy w wybranych dyscyplinach sportu*. Kraków : AWF, 2007. (Studia i Monografie / Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie ; nr 45). Sygn.: Cz.O. 22976/Nr 45

PARNICKA U.: *Rodzinne uwarunkowania rekreacji fizycznej kobiet aktywnych zawodowo / Zamiejscowy Wydział Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej*. Warszawa : Wydaw. AWF, 2007. (Studia i Monografie / Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie ; nr 116). Sygn.: Cz.O. 37959

PAWLAK Z., SMOLEŃ A.: *Zarządzanie finansami spółek kapitałowych w sporcie kwalifikowanym z perspektywy rachunkowości finansowej i zarządczej*. Warszawa : Wydaw. AWF, 2007. (Studia i Monografie / Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie ; nr 121). Sygn.: Cz.O. 37964

PAWŁOWSKI R.: *Pierwszy Polak w Formule 1*. Katowice ; Chorzów : „Videograf II”, 2006. Sygn.: Cz.O. 37848

Pierwszy oficjalny polski rocznik. Katowice : Wydaw. GiA, 1991-.
17, '2007-2008 : Polska, Europa, świat / A. Gowarzewski. 2007. (Encyklopedia Piłkarska FUJI ; t. 34). Sygn.: W 15589/T.34; Cz.O. 15588/T.34

PIETRUSIK K.: *Pływanie : nauczanie i doskonalenie oraz wybrane elementy aqua fitness : podręcznik dla instruktorów rekreacji ruchowej -*

plywanie / Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej. Warszawa : [TKKF.ZG], 2005. Sygn.: W 38035, 38036; Cz.O. 38034

PRANGE-BARCZYŃSKI T.: *Narciarstwo*. Warszawa : Wiedza i Życie - Hachette Livre Polska, cop. 2005. (Sport dla Każdego). Sygn.: W 37783, 37784; Cz.O. 34309

PRUSIK K.: *Równowaga ciała dzieci trenujących i nietrenujących* / Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku. Gdańsk : Wydaw. Uczelniane AWFis, 2007. Sygn.: Cz.O. 38084

Rekreacja ruchowa dzieci i młodzieży w plenerze : praca zbiorowa / pod red. R. Wieczorka ; [aut. A. Jachnik i in.] ; Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej. Zarząd Główny. Warszawa : [Oficyna Wydawnicza „ABA”], [2000]. (Sport dla Wszystkich). Sygn.: W 38064; Cz.O. 38063

Rekreacja w rodzinie / [red. U. Parnika] ; Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej. Warszawa : [b.w.], 2004. Sygn.: W 38027; Cz.O. 38026

Rodzinny sport dla wszystkich : program edukacji wczesnoszkolnej / [oprac. T. Fąk i in.] ; Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej. Zarząd Główny. Warszawa : [TKKF.ZG], [199-?]. Sygn.: W 38049; Cz.O. 38048

ROSZKOWSKA E.: *Alpinizm europejski 1919-1939 : ludzie, tendencje, osiągnięcia*. Kraków : AWF, 2007. (Studia i Monografie / Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie ; nr 39). Sygn.: Cz.O. 22976/Nr 39

Ruch olimpijski na ziemi gorzowskiej : praca zbiorowa / pod red. B. Woltmanna i R. Urban ; Lubuska Rada Olimpijska w Gorzowie Wlkp., Polskie Towarzystwo Naukowe Kultury Fizycznej. Sekcja Historii i Oddział w Gorzowie Wlkp., Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej AWF w Gorzowie Wlkp. Gorzów Wlkp. : [LRO], 2007. Sygn.: Cz.O. 37987

SAHAJ T.: *Fani futbolowi : historyczno-społeczne studium zjawiska kibicowania*. Poznań : AWF, 2007. (Monografie / Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu ; nr 377). Sygn.: Cz.O. 11133/Nr 377

SAITO M.: *Aikido : [teoria i praktyka]*. Wyd. 2 poszerz. Bydgoszcz : „Diamond Books”, 2006. Sygn.: W 37770; Cz.O. 37769

SOO-WARR L.: *Samoobrona dla kobiet : łatwe i skuteczne metody samoobrony, oparte na czterech elementach: świadomości, psychologii, unikaniu zagrożeń i sprawności fizycznej, przydatne osobom niećwiczącym sportów walki*. Warszawa : Oficyna Wydawnicza „Delta” W-Z, [2007]. Sygn.: Cz.O. 37856

Społeczne i kulturowe wartořci sportu / red. nauk. J. Kosiewicz ; Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Warszawa : AWF, 2007. Sygn.: Cz.O. 37965

Społeczno-edukacyjne oblicza współczesnego sportu i olimpizmu / Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie, Polska Akademia Olimpijska, Fundacja „Centrum Edukacji Olimpijskiej”. Warszawa : [Wydaw. AWF], 2007.

T. 1, *Wychowanie patriotyczne przez sport* / red. nauk. J. Nowocień. Sygn.: Cz.O. 37685/T.1

Sprawność fizyczna ukierunkowana na zdrowie (H-RF) populacji Górnego Śląska : stan rozwoju, możliwości stymulacji, wybrane uwarunkowania oraz implikacje pedagogiczne / pod red. nauk. W. Mynarskiego ; [aut.] W. Mynarski [i in.] ; Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach. Katowice : Wydaw. AWF, 2007. Sygn.: W 37823-37831; Cz.O. 37822; WJ 1184; Cz.J. 1183

SZCZEPŁEK S.: *Moja historia futbolu*. Warszawa : „Presspublica”, 2007.

T. 1, Świat. Sygn.: Cz.O. 37844/T.1

T. 2, Polska. Sygn.: Cz.O. 37844/T.2

Sześćioletnie dziecko gdańskie w latach 1995-2004 : szkic antropometryczny : trendy i standardy / pod red. J. Drabika, M. Resiak i E. Prętkiewicz-Abacjew ; Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku. Gdańsk : Wydaw. Uczelniane AWFIS, 2007. Sygn.: Cz.O. 38081

SZNAJDER A.: *Marketing sportu*. Warszawa : Polskie Wydaw. Ekonomiczne, 2008. Sygn.: W 37973-37975; Cz.O. 37972

SZWARC A.: *Sprawność działania w wybranych fragmentach zespołowej gry sportowej : na przykładzie piłki nożnej* / [red. nauk. J. Czerwiński] ; Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku. Gdańsk : Wydaw. Uczelniane AWFIS, 2007. Sygn.: Cz.O. 38082

TOMIAK T.: *Teoretyczno-metodyczne podstawy doskonalenia wytrzymałości specjalnej wioślarzy klasy mistrzowskiej* / Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku. Gdańsk : Wydaw. Uczelniane AWF i S, 2008. Sygn.: Cz.O. 38086

TRZEŚNIEWSKI Z.: *Sport w Łańcucie : kluby, drużyny, działacze, wydarzenia 1892-1970*. Łańcut ; Rzeszów : Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, 2004. Sygn.: Cz.O. 37559

TRZEŚNIEWSKI Z.: *Sport w Łańcucie : kluby, drużyny, działacze, wydarzenia 1971-2005* / [współpr. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Łańcucie, PTG „Sokół” w Łańcucie. Sekcja Koszykówki Mężczyzn, Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy w Łańcucie. Sekcja piłki siatkowej]. Łańcut ; Rzeszów : Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, 2006. Sygn.: Cz.O. 37560

TUSZYŃSKI B., KURZYŃSKI H.: *Leksykon olimpijczyków polskich 1924-2006*. Warszawa : Fundacja Dobrej Książki, [2007]. Sygn.: Cz.O. 37809

UESHIBA K.: *Aikido*. Bydgoszcz : „Diamond Books”, 2002. Sygn.: W 37772; Cz.O. 37771

Vademecum sport[u] niepełnosprawnych : przepisy i regulaminy / [ze spół red. K. Hady-Bartkowiak i in. ; zdj. Robert Szaj]. Warszawa : Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych Start : Oficyna Wydawnicza „ABA”, [2007]. Sygn.: W 37752-37754, 38075, 38076; Cz.O. 37751; Cz.J. 1180

WILCZKOWSKI E.: *Metodyka wychowania fizycznego w przedszkolu* / Akademia Świętokrzyska im. Jana Kochanowskiego. Filia w Piotrkowie Trybunalskim. Piotrków Trybunalski : Naukowe Wydaw. Piotrkowskie przy Filii AŚ, 2007. Sygn.: W 37981; Cz.O. 37980

WILLIAMS S., JANSEN D.: *Pilates : przewodnik dla początkujących*. Warszawa : Dom Wydawniczy Bellona, cop. 2006. Sygn.: W 37787; Cz.O. 37786

WITHERS A.: *Historia Mistrzostw Świata w piłce nożnej*. Warszawa : SBM, cop. 2006. Sygn.: Cz.O. 37530

Wybrane zagadnienia biomechaniki ruchu człowieka / pod red. C. Urbanika. Warszawa : Akademia Wychowania Fizycznego, 2007. Sygn.: Cz.O. 38079

Z dziejów sportu w Sopocie : praca zbiorowa / pod red. W. Moski ; [rec. M. Ponczek]. Sopot : Wyższa Szkoła Wychowania Fizycznego i Turystyki, 2005. Sygn.: W 38077; Cz.O. 36061

Językoznawstwo, nauka o literaturze

FITAK F.: *Słownik gwary orawskiej.* Gliwice : Wydaw. Ryszard M. Remiszewski - RMR, 1997. Sygn.: Cz.O. 37995

LUTO K., GANCZAR M.: *Lexical compendium : media.* Warszawa : „Poltext”, 2007. (English for Special Purposes). Sygn.: W 38022; Cz.O. 38021

Słownik turysty polsko-angielski : nowy system wyszukiwania: rozmówki w porządku alfabetycznym / [tł. i adapt. A. Anisimowicz]. Berlin ; Warszawa [i in.] : Langenscheidt Polska, cop. 2003. (Podróże / Langenscheidt). Sygn.: W 37793

Słownik turysty polsko-francuski : nowy system wyszukiwania: rozmówki w porządku alfabetycznym / [tł. i adapt. A. Lipska ; konsult. A. Callet]. Berlin ; Warszawa [i in.] : Langenscheidt Polska, cop. 2003. (Podróże / Langenscheidt). Sygn.: W 37794

Słownik turysty polsko-hiszpański : nowy system wyszukiwania: rozmówki w porządku alfabetycznym / [tł. i adapt. A. Pankiewicz ; konsult. M. Cybulska-Janczew]. Berlin ; Warszawa [i in.] : Langenscheidt Polska, cop. 2003. (Podróże / Langenscheidt). Sygn.: W 37795

Słownik turysty polsko-niemiecki : nowy system wyszukiwania: rozmówki w porządku alfabetycznym / [oprac. T. Gajownik]. Berlin ; Warszawa [i in.] : Langenscheidt Polska, cop. 2003. (Podróże / Langenscheidt). Sygn.: W 37796

Słownik turysty polsko-włoski : nowy system wyszukiwania: rozmówki w porządku alfabetycznym / [tł. i adapt. A. Rylukowska]. Berlin ; Warszawa [i in.] : Langenscheidt Polska, cop. 2003. (Podróże / Langenscheidt). Sygn.: W 37797

Geografia, opisy krajów, podróże

ADAMCZAK S., FIRLEJ K.: *Czechy : przewodnik ilustrowany / [zdj. R. Biegun i in.].* Bielsko-Biała : „Pascal”, 2007. (Przewodniki MasterCard). Sygn.: W 37812

BADOWSKI R.: *Odkrywanie świata : Polacy na sześciu kontynentach : rzecz o osiągnięciach polskich podróżników : podróże, wyprawy, ekspedycje naukowe, przygody, rekordy, niezwykle wyczyny, opisy, relacje, wspomnienia, fotografie, ilustracje, mapki, historia i współczesność - fakty, legendy, anegdoty* / oprac. graf. W. Siemaszkiewicz. Bielsko-Biała : „Pascal”, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37847

Francja : przewodnik ilustrowany / M. Dobrzańska-Bzowska [i in.] ; mapy Wydaw. Gauss. Bielsko-Biała : „Pascal”, 2007. (Przewodniki MasterCard). Sygn.: W 37813

MICHALEC B., PETRYSZAK G., SZYMA M.: *Włochy : przewodnik ilustrowany*. Bielsko-Biała : „Pascal”, 2007. (Przewodniki MasterCard). Sygn.: W 37816

MIELCAREK R.: *Sztuka taniego podróżowania : poradnik nałogowego turysty*. Poznań : „Sorus”, 2006. Sygn.: Cz.O. 37542

RUSIN W., ZYGMAŃSKA B., BRONOWSKI J.: *Słowacja : przewodnik ilustrowany*. Bielsko-Biała : „Pascal”, 2007. (Przewodniki MasterCard). Sygn.: W 37815

Historia, biografie

TYSZKIEWICZ J.: *Dzieje Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu 1946-2006*. Wrocław : Wydaw. AWF, 2007. Sygn.: Cz.O. 37766

GODEK S., WILCZEK-KARCZEWSKA M.: *Historia ustroju i prawa w Polsce do 1772/1795 : wybór źródeł*. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2006. (Seria Podręczników i Źródeł do Nauk Historycznoprawnych). Sygn.: Cz.O. 37626

REGAN G.: *Bitwy, które zmieniły bieg historii*. Warszawa : „Bellona”, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37774

Adresy kontaktowe

Biblioteka Główna

Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach

ul. Mikołowska 72 A

40-065 Katowice

<http://www.biblioteka.awf.katowice.pl>

KIEROWNIK BIBLIOTEKI mgr Mariusz Pacha

Tel. 032 207 51 48

e-mail: m.pacha@awf.katowice.pl

SEKCJA GROMADZENIA I OPRACOWANIA ZBIORÓW

KIEROWNIK mgr Katarzyna Baran

Tel. 032 207 51 35 / fax 032 251 68 68

e-mail: bibl@awf.katowice.pl

SEKCJA UDOSTĘPNIANIA ZBIORÓW I WYPOŻYCZALNIA MIĘDZYBIBLIOTECZNA

KIEROWNIK mgr Zbigniew Zabielski

Tel. 032 207 53 60 / 032 207 51 79

e-mail: wyp@awf.katowice.pl

SEKCJA INFORMACJI NAUKOWEJ

KIEROWNIK mgr Katarzyna Szaniewska

Tel. 032 207 51 28

e-mail: info@awf.katowice.pl

Biblioteka Zamiejscowego Ośrodka Dydaktycznego AWF w Katowicach

ul. Szkolna 5

44-335 Jastrzębie-Zdrój

Tel. 032 434 00 16

<http://www.biblioteka.awf.katowice.pl/jastrzebie.html>

Godziny otwarcia agend Biblioteki

BIBLIOTEKA GŁÓWNA

ul. Mikołowska 72 A
40-065 Katowice

WYPOŻYCZALNIA Budynek A, pokój 110 Tel. 032-207-51-79 Poniedziałek 9.00 – 14.30 Wtorek 9.00 – 18.30 Środa 9.00 – 14.30 Czwartek 9.00 – 18.30 Piątek 9.00 – 18.30 Sobota 9.00 – 14.00	CZYTELNIA OGÓLNA Budynek A, pokój 111 Tel. 032-207-51-79 Poniedziałek 9.00 – 18.30 Wtorek 9.00 – 18.30 Środa 9.00 – 18.30 Czwartek 9.00 – 18.30 Piątek 9.00 – 14.30 Sobota 9.00 – 14.00
CZYTELNIA CZASOPISM Budynek A, pokój 103 Tel. 032-207-51-35 Poniedziałek – piątek 9.00 – 14.30	CZYTELNIA INFORMACJI NA- UKOWEJ Budynek A, pokój 101 Tel. 032-207-51-28 Poniedziałek 9.00 – 14.30 Wtorek 9.00 – 18.30 Środa – piątek 9.00 – 14.30

BIBLIOTEKA ZAMIEJSCOWEGO OŚRODKA DYDAKTYCZNEGO W JASTRZĘBIU ZDRÓJU

ul. Szkolna 5, pok. 25
44-335 Jastrzębie-Zdrój
Tel. 032-434-00-16

Poniedziałek – piątek 8.00 – 16.00